

No. 27551

**CZECHOSLOVAKIA
and
GERMAN DEMOCRATIC REPUBLIC**

Treaty concerning legal assistance in civil, family and criminal cases. Signed at Berlin on 18 April 1989

Authentic texts: Czech and German.

Registered by Czechoslovakia on 10 September 1990.

**TCHÉCOSLOVAQUIE
et
RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE ALLEMANDE**

Traité relatif à l'entraide judiciaire en matière civile, familiale et pénale. Signé à Berlin le 18 avril 1989

Textes authentiques : tchèque et allemand.

Enregistré par la Tchécoslovaquie le 10 septembre 1990.

[CZECH TEXT — TEXTE TCHÈQUE]

SMLOUVA MEZI ČESKOSLOVENSKOU SOCIALISTICKOU REPUBLIKOU A NĚMECKOU DEMOKRATICKOU REPUBLIKOU O PRÁVNÍ POMOCI VE VĚCECH OBČANSKÝCH, RODINNÝCH A TRESTNÍCH

Československá socialistická republika a Německá demokratická republika

vycházejíce z cíle dále rozvíjet bratrské vztahy na základě Smlouvy o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci ze dne 3. října 1977,

vedeny přáním prohloubit spolupráci mezi oběma státy v oblasti právních vztahů v občanských, rodinných a trestních věcech,

se rozhodly uzavřít tuto smlouvu.

Za tímto účelem jmenovaly svými zmocněnci:

Československá socialistická republika

ing. Františka Langer, CSc.,
mimořádného a zplnomocněného velvyslance
Československé socialistické republiky
v Německé demokratické republice,

Německá demokratická republika

dr. Hanse Joachima Heusingera,
místopředsedu rady ministrů Německé demokratické republiky
a ministra spravedlnosti,

kteří po výměně svých plných mocí, jež byly shledány v dobré a náležité formě, se dohodli takto:

Část I

Všeobecná ustanovení

1. Cíl spolupráce

Článek 1

/1/ Cílem spolupráce smluvních států při poskytování právní pomoci v občanských, rodinných a trestních věcech je napomáhat orgánům smluvních států v jejich činnosti při uskutečňování socialistické zákonnosti a občanům smluvních států při zajišťování jejich práv a oprávněných zájmů.

/2/ Ústředními justičními orgány podle této smlouvy jsou na straně Československé socialistické republiky Generální prokuratura Československé socialistické republiky, ministerstvo spravedlnosti České socialistické republiky a ministerstvo spravedlnosti Slovenské socialistické republiky, na straně Německé demokratické republiky ministerstvo spravedlnosti a generální prokurátor.

/3/ Justičními orgány podle této smlouvy jsou soudy, prokuratury a státní notářství smluvních států.

Článek 2

/1/ Ústřední justiční orgány smluvních států si budou vyměňovat zkušenosti z oblasti zákonodárství a právní praxe v rámci své působnosti a budou rozvíjet nové formy spolupráce a koordinace.

/2/ Ústřední justiční orgány smluvních států mohou uzavírat ujednání na základě této smlouvy a k jejímu provádění.

2. Právní ochrana

Článek 3

Rozsah právní ochrany

/1/ Státní občané jednoho smluvního státu požívají na území druhého smluvního státu stejné právní ochrany jako jeho vlastní občané. Mají volný přístup k orgánům druhého smluvního státu, jejichž pravomoc je dána v občanských, rodinných a trestních věcech; mohou před nimi vystupovat a podávat žádosti a návrhy a vykonávat i jiné procesní úkony za stejných podmínek jako jeho vlastní občané.

/2/ Státním občanem jednoho smluvního státu je každá osoba, která má podle právního řádu tohoto státu jeho státní občanství.

/3/ Ustanovení této smlouvy platí obdobně pro právnické osoby zřízené podle právního řádu jednoho ze smluvních států.

Článek 4

Osvobození od jistoty

Státním občanům jednoho smluvního státu, kteří vystupují před justičními orgány druhého smluvního státu, nesmí být, pokud mají bydliště nebo pobyt na území jednoho ze smluvních států, uložena jistota za náklady řízení pro to, že jsou cizinci nebo nemají bydliště nebo pobyt na území smluvního státu, před jehož justičními orgány vystupují.

Osvobození od placení nákladů

Článek 5

/1/ Státním občanům jednoho smluvního státu poskytují justiční orgány na území druhého smluvního státu osvobození, jakož i další výhody, pokud jde o náklady řízení, za stejných předpokladů a ve stejném rozsahu jako vlastním státním občanům.

/2/ Osvobození podle odstavce 1 se vztahuje na všechna stadia řízení, která budou provedena v tomto řízení před justičními orgány druhého smluvního státu včetně řízení o výkonu rozhodnutí.

Článek 6

/1/ Osvědčení o osobních a majetkových poměrech, které je třeba k povolení osvobození podle článku 5, vystaví příslušný orgán smluvního státu, na jehož území má žadatel bydliště nebo pobyt.

/2/ Nemá-li žadatel bydliště nebo pobyt na území žádného smluvního státu, stačí potvrzení diplomatické mise nebo konzulárního zastoupení smluvního státu, jehož je státním občanem.

/3/ Příslušný justiční orgán, který rozhoduje o žádosti o osvobození podle článku 5, může požádat orgán, který vystavil potvrzení, o doplňující údaje.

Článek 7

/1/ Žádost o osvobození podle článku 5 lze podat u příslušného justičního orgánu smluvního státu, jehož je žadatel státním občanem. Tento orgán zašle žádost s osvědčením podle článku 6 a s ostatními doklady předloženými žadatelem příslušnému justičnímu orgánu druhého smluvního státu podle článku 11 odstavec 1.

/2/ Současně s žádostí o osvobození podle článku 5 lze podat návrh na zahájení řízení ve věci, na kterou se vztahuje osvobození, jakož i žádost o ustanovení právního zástupce nebo jiné v úvahu připadající žádosti.

3. Právní pomoc

Článek 8

Poskytnutí právní pomoci

/1/ Justiční orgány si vzájemně poskytnou právní pomoc v občanských, rodinných a trestních věcech.

/2/ Justiční orgány poskytnou právní pomoc i dalším orgánům, které mají pravomoc v občanských, rodinných a trestních věcech.

Článek 9

Rozsah právní pomoci

Právní pomoc zahrnuje doručování písemností a provádění jednotlivých procesních úkonů, zejména výslech účastníků řízení, obviněných, obžalovaných, svědků a znalců, opatřování znaleckých posudků, provádění soudního ohledání, zaslání a vydávání důkazních předmětů, prohlídku a další procesní úkony.

Článek 10

Zjišťování adres, zaměstnavatele a příjmu

/1/ Právní pomoc zahrnuje i zjišťování pobytu osob na území jednoho smluvního státu, proti kterým uplatňují nebo mají uplatňovat občanskoprávní nebo rodinněprávní nároky osoby, které mají bydliště na území druhého smluvního státu. Dožadující orgány jsou povinny k tomu poskytnout údaje ke zjištění pobytu.

/2/ Právní pomoc dále zahrnuje zjišťování zaměstnavatele dlužníka výživného, které je nebo má být uplatněno oprávněným, který má bydliště nebo pobyt na území druhého smluvního státu. Tato povinnost zahrnuje i zjištění výše měsíčního příjmu dosaženého dlužníkem v posledních třech letech.

Článek 11

Druh styku

/1/ Při poskytování právní pomoci se justiční orgány smluvních států stýkají přímo, pokud se dále v jednotlivých případech nestanoví jinak.

/2/ Orgány uvedené v článku 8 odstavec 2 se stýkají s justičními orgány smluvních států přímo, pokud se dále v jednotlivých případech nestanoví jinak.

/3/ Ve věcech uplatňování a prosazování nároků na výživné nezletilých dětí se přímo stýkají ze strany Československé socialistické republiky Ústředí pro mezinárodní právní ochranu mládeže v Brně a ze strany Německé demokratické republiky ministerstvo lidového školství, odbor pomoci mládeži, výchovy v domově a zvláštních škol.

/4/ Ve věcech vydávání a převzetí trestního stíhání se stýkají ministři spravedlnosti a generální prokurátoři smluvních států v rámci své pravomoci.

/5/ Osoby uvedené v odstavci 4 se mohou dohodnout, že při převzetí trestního stíhání se soudy nebo prokurátoři smluvních států stýkají přímo.

Článek 12

Jazyk

Orgány smluvních států použijí ve vzájemném právním styku vlastní jazyk, pokud dále není stanoveno jinak.

Článek 13

Obsah a forma dožádání o právní pomoc

/1/ Dožádání o právní pomoc musí obsahovat tyto údaje:

1. označení dožadujícího orgánu;
2. označení dožádaného justičního orgánu;
3. označení věci, v níž se žádá o právní pomoc;
4. jméno a příjmení, datum a místo narození, státní občanství, zaměstnání, bydliště nebo pobyt účastníků řízení, obviněných, obžalovaných, odsouzených, poškozených, svědků, případně dalších osob, a je-li to potřebné, jména a příjmení, místo a datum narození rodičů;
5. jméno, příjmení a adresu zástupců.

/2/ Žádost o doručení písemností musí mimo údaje podle odstavce 1 obsahovat přesnou adresu příjemce a označení písemností, které je nutno doručit.

/3/ Dožádání o provedení jednotlivých procesních úkonů musí dále obsahovat skutečnosti, které mají být dokazovány, nebo úkony, které mají být provedeny, stav věci, pokud je to nutné, a v trestních věcech i popis skutkových okolností spáchaného soudně trestného činu a jeho právní kvalifikaci.

/4/ Dožádání o právní pomoc musí být podepsáno a opatřeno otiskem úředního razítka dožadujícího orgánu.

/5/ Justiční orgány smluvních států použijí při dožádání o právní pomoc dvoujazyčné formuláře, jejichž vzory si smluvní státy vzájemně vymění.

Vyřízení dožádání o právní pomoc

Článek 14

Při poskytování právní pomoci postupuje dožádaný justiční orgán podle svých vnitrostátních právních předpisů. Dožádaný justiční orgán použije na žádost dožadujícího orgánu, pokud se jedná o druh a formu vyřízení, procesní předpisy smluvního státu dožadujícího orgánu, pokud použití není v rozporu se základními zásadami právního řádu smluvního státu dožádaného justičního orgánu.

Článek 15

/1/ Není-li dožádaný justiční orgán příslušný k vyřízení dožádání, postoupí je příslušnému justičnímu orgánu a informuje o tom dožadující orgán.

/2/ Dožádaný justiční orgán sdělí dožadujícímu orgánu na jeho žádost včas dobu a místo provedení dožádání.

/3/ Nelze-li nalézt na uvedené adrese osobu označenou v dožádání, dožádaný justiční orgán učiní podle vnitrostátních právních předpisů nutná opatření ke zjištění adresy.

/4/ Nebylo-li možno právní pomoc poskytnout, dožádaný justiční orgán sdělí důvody, které brání vyřízení dožádání a současně vrátí písemnosti dožadujícímu orgánu.

Článek 16

Doručování písemností

/1/ Veškeré písemnosti v řízení s účastníky, kteří se zdržují na území druhého smluvního státu, se doručují podle ustanovení článků 13, 14 a 15.

/2/ Není-li doručovaná písemnost sepsána v jazyce smluvního státu dožádaného justičního orgánu a není-li k ní připojen ověřený překlad, předá dožádaný justiční orgán písemnost příjemci jen tehdy, je-li ochoten ji přijmout. V případě nepřijetí platí doručení jako neuskutečněné.

Článek 17

Doklad o doručení

Doručení se prokáže buď potvrzením o přijetí, které obsahuje místo a datum doručení, podpis příjemce a doručitele, jakož i otisk úředního razítka dožádaného justičního orgánu, nebo protokolem tohoto orgánu, z něhož vyplývá forma, místo a datum doručení písemnosti, jakož i podpis příjemce.

Článek 18

Oprávnění diplomatické mise nebo konzulárního zastoupení

/1/ Smluvní státy jsou oprávněny doručovat písemnosti svým vlastním státním občanům, kteří se zdržují na území druhého smluvního státu, prostřednictvím své diplomatické mise nebo konzulárního zastoupení.

/2/ Smluvní státy jsou oprávněny vyslyšet vlastní státní občany, kteří se zdržují na území druhého smluvního státu, prostřednictvím své diplomatické mise nebo konzulárního zastoupení.

/3/ V případech uvedených v odstavcích 1 a 2 není možno použít donucovacích prostředků ani jimi hrozit.

Článek 19

Ochrana svědků a znalců

/1/ Svědek nebo znalec jakéhokoliv státního občanství, který se na základě předvolání dožádaného justičního orgánu dostaví k orgánu dožadujícího smluvního státu v občanských, rodinných nebo trestních věcech, nesmí být na území tohoto státu stíhán, vzat do vazby nebo být potrestán pro porušení práva, ke kterému došlo před překročením státní hranice dožadujícího smluvního státu. Stejně tak nesmí být tyto osoby stíhány, vzaty do vazby nebo být potrestány v souvislosti s jejich svědeckou výpovědí nebo se znaleckým posudkem, jakož i pro trestní věc, která je předmětem řízení.

/2/ Svědek nebo znalec ztratí ochranu uvedenou v odstavci 1, jestliže neopustil i přes dané možnosti území smluvního státu dožadujícího justičního orgánu do sedmi dnů ode dne, kdy mu bylo sděleno, že jeho přítomnost již není nutná. Do této lhůty se nezapočítává doba, během níž svědek nebo znalec nemohl z důvodů na něm nezávislých toto území opustit.

/3/ Předvolání svědka nebo znalce nesmí obsahovat hrozbu donucení pro případ nedostavení se.

Článek 20

Náhrada výdajů svědků a znalců

Osoby uvedené v článku 19 mají nárok na náhradu cestovného a výdajů spojených s pobytem i ušlé mzdy; znalci mají též nárok na znalečné. V předvolání je nutno uvést, jakou náhradu předvolaná osoba obdrží; na její žádost poskytne dožadující justiční orgán zálohu na krytí příslušných výdajů.

Článek 21

Dočasné přemístění svědků

Pokud je osoba na území jednoho smluvního státu ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody a je předvolána justičním orgánem

druhého smluvního státu jako svědek, může být dočasně přemístěna za předpokladu, že bude držena ve vazbě a po výsledku bude neprodleně předána smluvnímu státu dožádaného justičního orgánu.

Článek 22

Náklady právní pomoci

/1/ Dožádaný justiční orgán nebude požadovat za poskytnutí právní pomoci náhradu. Smluvní státy hradí všechny náklady vzniklé při poskytování právní pomoci na jejich území.

/2/ Dožádaný justiční orgán oznámí dožadujícímu orgánu výši vzniklých nákladů. Pokud dožadující orgán vymůže tyto náklady od povinného, zůstanou tomu smluvnímu státu, jehož orgán je vymohl.

4. Informace

Článek 23

Právní informace

Ústřední justiční orgány smluvních států si na žádost sdělí informace o zákonodárství, které platí nebo platilo v jejich státě, jakož i o právní praxi svých orgánů.

Článek 24

Informace o soudních rozsudcích

/1/ Smluvní státy se průběžně informují o pravomocných rozsudcích v trestních věcech, které jejich soudy vynesly proti státním občanům druhého smluvního státu.

/2/ Na žádost může být v odůvodněných případech poskytnuta informace podle odstavce 1 o osobě, která není státním občanem dožadujícího smluvního státu.

/3/ Smluvní státy si na žádost zasílají podle možnosti otisky prstů osob uvedených v odstavci 1 a 2.

Článek 25

Informace z trestního rejstříku

Smluvní státy si na žádost bezplatně sdělí informace z trestního rejstříku o osobách, které byly dříve odsouzeny soudy druhého smluvního státu.

5. Listiny

Článek 26

Osvobození od ověřování

/1/ Listiny, které na území jednoho smluvního státu vyhotovil nebo ověřil a opatřil otiskem úředního razítka státní orgán nebo právním řádem zmocněná osoba v rámci své pravomoci ve formě stanovené právním řádem, nevyžadují na území druhého smluvního státu ověření. To platí i pro ověřování podpisů, opisů a překladů listin.

/2/ Listiny uvedené v odstavci 1 mají na území druhého smluvního státu stejnou platnost jako odpovídající listiny tohoto smluvního státu.

Článek 27

Zasílání listin o osobním stavu

/1/ Příslušné orgány smluvních států si vzájemně zašlou bezprostředně po provedeném zápisu a dodatečně provedených doplňcích nebo změnách výpisy z matrik, jež se týkají státních občanů druhého smluvního státu.

/2/ Matriční úřady smluvních států zašlou na žádost justičních orgánů a jiných orgánů druhého smluvního státu bezplatně výpisy z matrik pro úřední potřebu.

/3/ Výpisy podle odstavců 1 a 2 se zašlou diplomatickou nebo konzulární cestou.

Článek 28

Žádosti státních občanů o zaslání listin
o osobním stavu a jiných listin

/1/ Státní občané jednoho smluvního státu mohou zasílat přímo příslušným orgánům druhého smluvního státu žádosti o vystavení a za-

slání listin o osobním stavu nebo jiných listin, které se týkají osobních práv a zájmů těchto osob /listiny o trvání pracovního poměru apod./. Není-li dožádaný orgán k vyřízení žádosti příslušný, postoupí ji příslušnému orgánu a vyrozumí o tom žadatele.

/2/ Tyto listiny se zašlou diplomatickou nebo konzulární cestou.

Článek 29

Zasílání rozhodnutí o osobním stavu

/1/ Soudy jednoho smluvního státu zašlou na žádost bezplatně sdělení o rozhodnutích orgánů o osobním stavu státních občanů druhého smluvního státu.

/2/ Při zasílání a vyřizování žádostí podle tohoto článku postupují orgány podle článku 11.

Část II

Použití práva a pravomoc

1. Věci osobního stavu

Článek 30

Způsobilost k právům a právním úkonům

Způsobilost fyzické osoby mít práva a povinnosti a způsobilost k právním úkonům se řídí právním řádem smluvního státu, jehož je státním občanem.

Článek 31

Právní způsobilost právnických osob

Právní způsobilost právnické osoby se řídí právním řádem smluvního státu podle něhož byla zřízena.

Zbavení způsobilosti k právním úkonům

Článek 32

Pokud není v této smlouvě stanoveno jinak, pravomoc k řízení o zbavení nebo vrácení způsobilosti k právním úkonům je dána justič-

nímu orgánu smluvního státu, jehož státním občanem je osoba, o jejíž způsobilosti se má rozhodnout.

Článek 33

/1/ Zjistí-li justiční orgán jednoho smluvního státu, že u státního občana druhého smluvního státu, který má bydliště na jeho území, jsou důvody pro zbavení nebo vrácení způsobilosti k právním úkonům, uvědomí o tom příslušný justiční orgán druhého smluvního státu. V naléhavých případech může justiční orgán učinit předběžná opatření k ochraně této osoby nebo jejího majetku, o čemž uvědomí příslušný justiční orgán druhého smluvního státu.

/2/ Jestliže justiční orgán druhého smluvního státu po vyrozumění podle odstavce 1 nezhájí do tří měsíců řízení ani se v této lhůtě nevyjádří, může řízení o zbavení nebo vrácení způsobilosti k právním úkonům provést justiční orgán smluvního státu, na jehož území má bydliště osoba, o jejíž způsobilosti se má rozhodnout.

/3/ Zbavení nebo vrácení způsobilosti k právním úkonům podle odstavce 2 může být vysloveno jen z důvodů, které jsou určeny právními řády obou smluvních států. Rozhodnutí se zašle příslušnému justičnímu orgánu druhého smluvního státu.

Článek 34

Pokud právní řád smluvního státu upravuje omezení způsobilosti k právním úkonům, použije se na ně obdobně ustanovení článků 32 a 33.

Článek 35

Prohlášení za nezvěstného, mrtvého a důkaz smrti

/1/ K prohlášení za mrtvého je dána pravomoc soudu smluvního státu, jehož státním občanem byla osoba v době, kdy podle posledních zpráv ještě žila.

/2/ Soud jednoho smluvního státu může prohlásit státního občana druhého smluvního státu za mrtvého:

1. na návrh osoby, která uplatňuje nárok založený na dědickém nebo manželském majetkovém právu na nemovitost nezvěstného, která se nachází na území tohoto smluvního státu;

2. na návrh manžela neznámého, který v době podání návrhu má bydliště na území tohoto smluvního státu.

/3/ Prohlášení neznámého za mrtvého se řídí právním řádem smluvního státu, jehož státním občanem byl v době, kdy byl podle posledních zpráv ještě živ.

/4/ Ustanovení odstavců 1 až 3 se užití obdobně na prohlášení za neznámého a na důkaz smrti.

/5/ Rozhodnutí vydaná podle odstavce 2 mají právní následky jen na území smluvního státu, jehož soud ve věci rozhodl.

2. Právní úkony

Článek 36

Forma právních úkonů

/1/ Forma právního úkonu se řídí právním řádem smluvního státu, kterým se řídí právní vztah. Forma se také zachová, dodrží-li se příslušné právní předpisy smluvního státu, na jehož území byl právní úkon učiněn.

/2/ Forma právního úkonu týkajícího se nemovitosti se řídí právním řádem smluvního státu, na jehož území nemovitost leží.

Článek 37

Právní vztahy k nemovitostem

/1/ Právní vztahy k nemovitostem se řídí právním řádem smluvního státu, na jehož území nemovitost leží.

/2/ K řízení o právních vztazích podle odstavce 1 je dána pravomoc justičního orgánu smluvního státu, na jehož území nemovitost leží.

/3/ Určení, zda se jedná o movitost nebo nemovitost, se řídí právním řádem smluvního státu, na jehož území se věc nalézá.

3. Rodinné věci

Článek 38

Uzavření manželství

/1/ Předpoklady uzavření manželství se řídí pro každého, kdo uzavírá manželství, právním řádem smluvního státu, jehož je státním

občanem; pokud jde o překážky uzavření manželství, je nutno dodržet právní řád smluvního státu, na jehož území se manželství uzavírá.

/2/ Forma uzavření manželství se řídí právním řádem smluvního státu, na jehož území se manželství uzavírá.

Osobní a majetkové vztahy manželů

Článek 39

/1/ Osobní a majetkové vztahy manželů se řídí právním řádem smluvního státu, na jehož území mají společné bydliště.

/2/ Má-li jeden z manželů bydliště na území jednoho a druhý na území druhého smluvního státu a jsou-li oba manželé téhož státního občanství, řídí se jejich osobní a majetkové vztahy právním řádem smluvního státu, jehož jsou státními občany.

/3/ Je-li jeden z manželů státním občanem jednoho a druhý státním občanem druhého smluvního státu a má-li jeden z nich bydliště na území jednoho a druhý na území druhého smluvního státu, řídí se jejich osobní a majetkové vztahy právním řádem smluvního státu, na jehož území měli své poslední společné bydliště.

/4/ Pokud neměli manželé uvedení v odstavci 3 společné bydliště, užije se právního řádu smluvního státu, u jehož soudu byl podán návrh na zahájení řízení.

Článek 40

K rozhodnutí o osobních a majetkových vztazích manželů je dána pravomoc soudu smluvního státu, jehož právního řádu se užije podle článku 39 odstavců 1, 2 a 3. K rozhodnutí podle článku 39 odstavce 4 je dána pravomoc soudů obou smluvních států.

Rozvod manželství

Článek 41

/1/ Rozvod manželství se řídí právním řádem smluvního státu, jehož státními občany jsou oba manželé v době podání návrhu na zahájení řízení.

/2/ Je-li jeden z manželů státním občanem jednoho a druhý státním občanem druhého smluvního státu, uži je soud, před nímž se koná řízení o rozvod, právního řádu svého státu.

Článek 42

/1/ K řízení o rozvod manželství podle článku 41 odstavec 1 je dána pravomoc soudů smluvního státu, jehož státními občany jsou manželé v době podání návrhu na zahájení řízení. Mají-li oba manželé v době podání návrhu bydliště na území druhého smluvního státu, je dána pravomoc i soudu tohoto státu.

/2/ K řízení o rozvod manželství podle článku 41 odstavec 2 je dána pravomoc soudů smluvního státu, na jehož území mají oba manželé bydliště. Má-li jeden z manželů bydliště na území jednoho a druhý na území druhého smluvního státu, je dána pravomoc soudů obou smluvních států.

Článek 43

Neplatnost manželství

/1/ K rozhodnutí o neplatnosti manželství a k určení, zda tu je, či není manželství, se uži je právních řádů smluvních států podle článku 38.

/2/ Pravomoc soudů k rozhodnutí o neplatnosti manželství a k určení, zda tu je, či není manželství, se stanoví podle článku 42.

Právní vztahy mezi rodiči a dětmi

Článek 44

/1/ K určení, uznání nebo popření otcovství se uži je právního řádu smluvního státu, jehož státní občanství má matka v době narození dítěte. Není-li státní občanství matky známé, uži je se k určení, uznání nebo popření otcovství právního řádu smluvního státu, na jehož území se dítě narodilo.

/2/ K formě uznání otcovství postačí zachování právního řádu smluvního státu, na jehož území k uznání došlo.

Článek 45

/1/ Ostatní právní vztahy mezi rodiči a dětmi se řídí právním řádem smluvního státu, na jehož území má dítě bydliště.

/2/ Je-li s řízením o rozvod manželství spojeno řízení o úpravě právních vztahů podle odstavce 1, použije soud právního řádu svého státu.

Článek 46

/1/ K rozhodování o právních vztazích mezi rodiči a dětmi mimo řízení o rozvod je dána pravomoc orgánů smluvního státu, na jehož území má dítě bydliště v době zahájení řízení.

/2/ Je-li v řízení o rozvodu manželství třeba rozhodnout o právních vztazích mezi rodiči a dětmi, je dána příslušnost soudu smluvního státu, který k řízení o rozvod má pravomoc.

Článek 47

Další vyživovací povinnosti

/1/ Vyživovací povinnost mezi manžely, rozvedenými manžely, prarodiči, rodiči a vnuky se řídí právním řádem smluvního státu, jehož státním občanem je osoba uplatňující nárok na výživné.

/2/ K řízení podle odstavce 1 je dána pravomoc soudu smluvního státu, na jehož území má bydliště osoba, proti níž je uplatněn nárok na výživné.

Osvojení dítěte

Článek 48

/1/ Osvojení dítěte nebo jeho zrušení se řídí právním řádem smluvního státu, jehož státním občanem je osvojitel v době podání návrhu.

/2/ Je-li dítě státním občanem druhého smluvního státu, je nutno při osvojení dítěte nebo při jeho zrušení předložit souhlas zákonných zástupců a příslušného státního orgánu a souhlas dítěte, pokud je to nutné podle právního řádu státu, jehož občanem dítě je.

/3/ Osvojí-li manželé dítě, z nichž jeden je státním občanem jednoho a druhý druhého smluvního státu, musí být osvojení nebo jeho zrušení v souladu s právním řádem obou smluvních států.

Článek 49

/1/ K řízení o osvojení dítěte nebo jeho zrušení je dána pravomoc orgánu smluvního státu, jehož státním občanem je osvojitel v době podání návrhu. Mají-li osvojitel a osvojený bydliště na území druhého smluvního státu, je dána pravomoc i orgánu tohoto smluvního státu.

/2/ V případě článku 48 odstavec 3 je dána pravomoc orgánu smluvního státu, na jehož území mají nebo naposledy měli manželé společné bydliště nebo pobyt.

Poručnictví a opatrovnictví

Článek 50

/1/ Ustanovení nebo zrušení poručnictví nebo opatrovnictví se řídí právním řádem smluvního státu, jehož státním občanem je osoba, které má být ustanoven poručník nebo opatrovník.

/2/ Právní vztahy mezi poručníkem nebo opatrovníkem a osobou, které byl ustanoven poručník nebo opatrovník, se řídí právním řádem smluvního státu, jehož orgán ustanovil poručníka nebo opatrovníka.

/3/ Povinnost převzít poručnictví nebo opatrovnictví se řídí právním řádem smluvního státu, jehož státním občanem je osoba, která má být ustanovena jako poručník nebo opatrovník.

/4/ Poručníkem nebo opatrovníkem občana jednoho smluvního státu může být ustanoven občan druhého smluvního státu, má-li bydliště na území smluvního státu, kde musí vykonávat funkci poručníka nebo opatrovníka.

Článek 51

K rozhodnutí o ustanovení nebo zrušení poručnictví nebo opatrovnictví je dána pravomoc, pokud tato smlouva nestanoví jinak, orgánu smluvního státu, jehož státním občanem je osoba, které má být ustanoven nebo zrušen poručník nebo opatrovník.

Článek 52

/1/ Je-li nutné ustanovit na území jednoho smluvního státu poručníka nebo opatrovníka občanu druhého smluvního státu, jehož bydliště, pobyt nebo majetek se nachází na území tohoto smluvního státu, orgán tohoto smluvního státu uvědomí bezodkladně orgán uvedený v článku 51.

/2/ V naléhavých případech učiní orgán druhého smluvního státu nutná předběžná opatření podle právního řádu svého státu, o čemž neprodleně uvědomí orgán uvedený v článku 51. Předběžná opatření zůstanou v platnosti až do jiného rozhodnutí příslušného orgánu druhého smluvního státu. O tom je nutno uvědomit orgán, který učinil předběžná opatření.

Článek 53

/1/ Orgán uvedený v článku 51 může přenést svou působnost k péči o osobu, které byl ustanoven poručník nebo opatrovník, na orgán druhého smluvního státu, má-li tato osoba bydliště na území tohoto smluvního státu. Přenesení péče nabude účinnosti, jakmile dožádaný orgán převzal péči o tuto osobu a uvědomil o tom dožadující orgán.

/2/ Orgán, který převzal péči o osobu podle odstavce 1, postupuje podle právního řádu svého státu.

4. Dědické věci

Článek 54

Zásada rovného postavení

Státní občané jednoho smluvního státu jsou co do způsobilosti zřídit nebo zrušit závěť o majetku, který se nalézá na území druhého smluvního státu, nebo o právech, která se tam mají vykonat, a listinu o vydědění, jakož i co do způsobilosti nabývat dědickým právem majetek nebo práva, postavení na roveň státním občanům druhého státu.

Článek 55

Použití práva

/1/ Dědění věcí movitých se řídí právním řádem smluvního státu, na jehož území měl zůstavitel bydliště v době smrti.

/2/ Dědění věcí nemovitých se řídí právním řádem smluvního státu, na jehož území nemovitost leží.

Článek 56

Odúmrť

Zůstal-li majetek podle právního řádu smluvního státu, kterým se řídí dědění, bez dědiců, nabude movitosti smluvní stát, jehož státním občanem byl zůstavitel v době smrti, a nemovitosti stát, na jehož území nemovitost leží.

Článek 57

Pořízení pro případ smrti

/1/ Způsobilost zřídit nebo zrušit závěť nebo listinu o vydědění, jakož i právní následky vad projevu vůle se řídí právním řádem smluvního státu, jehož státním občanem byl zůstavitel v době projevu vůle. Toto právo se užije i na přípustné druhy pořízení pro případ smrti.

/2/ Forma zřízení nebo zrušení závěti anebo listiny o vydědění se řídí právním řádem smluvního státu, jehož státním občanem byl zůstavitel v době projevu vůle, nebo právním řádem státu, na jehož území k tomuto projevu došlo.

Článek 58

Pravomoc v dědických věcech

/1/ K projednání movitého dědictví je dána pravomoc justičního orgánu smluvního státu, na jehož území měl zůstavitel bydliště v době smrti.

/2/ K projednání nemovitého dědictví je dána pravomoc justičního orgánu smluvního státu, na jehož území nemovitost leží.

/3/ Odstavce 1 a 2 se užijí obdobně na spory o dědictví.

Zajištění dědictví

Článek 59

/1/ Nalézá-li se dědictví státního občana jednoho smluvního státu na území druhého smluvního státu, učiní justiční orgán tohoto

smluvního státu opatření k zajištění a ke správě dědictví podle právního řádu svého státu.

/2/ Diplomatická mise nebo konzulární zastoupení musí být neprodleně informovány o opatřeních učiněných podle odstavce 1; mohou se na provádění těchto opatření podílet. Na žádost diplomatické mise nebo konzulárního zastoupení lze opatření učiněná podle odstavce 1 změnit nebo zrušit.

/3/ Na žádost justičního orgánu, jehož pravomoc je dána k řízení o dědictví, je možno opatření učiněná podle odstavce 1 změnit nebo zrušit.

Článek 60

Zemře-li státní občan smluvního státu za svého pobytu na území druhého smluvního státu, věci, které měl u sebe, se předají spolu se seznamem bez dalšího řízení diplomatické misi nebo konzulárnímu zastoupení smluvního státu, jehož státním občanem zůstavitel byl.

Článek 61

Otevření závěti

K zjištění stavu a obsahu závěti je dána pravomoc justičního orgánu smluvního státu, na jehož území se závěť nalézá. Je-li k projednání dědictví dána pravomoc justičního orgánu druhého smluvního státu, bude mu zaslána ověřená kopie závěti a protokol o jejím otevření a vyhlášení.

Článek 62

Předání dědictví

/1/ Případně-li movité dědictví nebo výtěžek z prodeje movitého nebo nemovitého dědictví po provedení dědického řízení dědicům s bydlištěm nebo pobytem na území druhého smluvního státu a nelze-li je jim nebo jejich zplnomocněncům přímo vydat, odevzdá se diplomatické misi nebo konzulárnímu zastoupení tohoto smluvního státu.

/2/ Podle odstavce 1 se bude postupovat, jestliže:

1. všechny pohledávky věřitelů zůstavitele uplatněné ve lhůtě stanovené právním řádem smluvního státu, na jehož území se dědictví nalézá, jsou zaplacený nebo zaplacení je zajištěno;

2. všechny daně a poplatky spojené s dědictvím jsou zaplacený nebo zaplacení je zajištěno;
3. příslušné orgány, pokud je to nutné, udělily povolení k vývozu dědictví nebo k převodu peněžních částek.

5. Překážka zahájeného řízení

Článek 63

Je-li dána podle této smlouvy v určitých věcech pravomoc k řízení justičních orgánů obou smluvních států a byl-li návrh na zahájení řízení v téže věci mezi týmiž účastníky podán u jednoho z nich, je v této věci vyloučena pravomoc justičního orgánu druhého smluvního státu.

Část III

Uznání a výkon rozhodnutí

Článek 64

Uznání rozhodnutí

Pravomocná rozhodnutí příslušných orgánů jednoho smluvního státu v občanských a rodinných věcech se bez zvláštního řízení uznávají na území druhého smluvního státu za předpokladů uvedených v této smlouvě.

Článek 65

Výkon rozhodnutí

Pravomocná a vykonatelná rozhodnutí orgánů jednoho smluvního státu uvedených v článku 64 se vykonávají na území druhého smluvního státu za předpokladů uvedených v této smlouvě.

Článek 66

Rozhodnutí podléhající uznání a výkonu

Rozhodnutími podle článků 64 a 65 jsou:

1. rozhodnutí soudů v občanských a rodinných věcech;
2. soudem schválené smíry v občanských a rodinných věcech;

3. rozhodnutí soudů v trestních věcech o nárocích na náhradu škody;
4. rozhodnutí státních notářství;
5. rozhodnutí referátů pomoci mládeži Německé demokratické republiky ve věcech péče o děti a listiny jimi sepsané ve věcech výživného;
6. rozhodnutí justičních orgánů o nákladech řízení.

Článek 67

Předpoklady uznání a výkonu rozhodnutí

Rozhodnutí uvedená v článku 66 se uznávají a vykonávají za těchto předpokladů:

1. je-li rozhodnutí pravomocné a vykonatelné podle právního řádu smluvního státu, na jehož území bylo vydáno;
2. jestliže příslušný justiční orgán zajistil, aby účastník řízení, jemuž byla uložena povinnost, byl podle právních předpisů smluvního státu, na jehož území bylo rozhodnutí vydáno, a s přihlédnutím k článku 16 a 17 řádně a včas předvolán k řízení, a byl-li procesně nezpůsobilý, byl řádně zastoupen;
3. jestliže orgán smluvního státu, na jehož území bylo rozhodnutí vydáno, měl pravomoc podle této smlouvy a v případech touto smlouvou neupravených podle právního řádu smluvního státu, na jehož území se o výkon žádá;
4. jestliže v téže věci mezi týmiž účastníky na území smluvního státu, kde se má rozhodnutí uznat nebo vykonat, nebylo justičním orgánem tohoto smluvního státu již dříve pravomocně rozhodnuto nebo zahájeno řízení.

Článek 68

Řízení o výkonu rozhodnutí

/1/ K nařízení výkonu rozhodnutí je dána pravomoc soudu smluvního státu, na jehož území se má rozhodnutí vykonat.

/2/ Na výkon rozhodnutí a k řízení o výkonu rozhodnutí se užije právního řádu smluvního státu, na jehož území se má rozhodnutí vykonat.

/3/ Soud, který rozhoduje o nařízení výkonu rozhodnutí, se omezí na zjištění, zda byly splněny podmínky uvedené v člancích 66 a 67 této smlouvy.

Návrh na výkon rozhodnutí
Článek 69

/1/ Návrh na výkon rozhodnutí se může podat soudu příslušnému pro výkon rozhodnutí přímo nebo prostřednictvím justičního orgánu smluvního státu, který rozhodl v prvním stupni.

/2/ Návrh na výkon rozhodnutí je současně návrhem na jeho provedení.

/3/ Nebyl-li výkon rozhodnutí povolen nebo byl-li odložen, anebo zastaven, vyrozumí o tom příslušný soud dožadující justiční orgán.

Článek 70

/1/ K návrhu podle článku 69 se připojí:

1. stejnopis rozhodnutí nebo jeho ověřený opis s potvrzením o právní moci a vykonatelnosti, pokud to nevyplývá přímo z rozhodnutí;
2. potvrzení o tom, že účastníku řízení, jemuž byla rozhodnutím uložena povinnost, bylo prokazatelně doručeno sdělení o zahájení řízení a rozhodnutí v souladu s ustanoveními této smlouvy;
3. potvrzení o tom, že účastník, jemuž byla rozhodnutím uložena povinnost a který nebyl procesně způsobilý, byl řádně zastoupen;
4. ověřené překlady návrhu na výkon rozhodnutí a potvrzení uvedených v bodech 1 až 3;
5. kopie návrhu na výkon rozhodnutí pro povinné s ověřeným překladem.

/2/ Při rozhodování o návrhu na výkon rozhodnutí o nákladech řízení je nutno k návrhu připojit stejnopis nebo ověřený opis rozhodnutí o nákladech řízení, pokud bylo vydáno samostatně, s údajem o právní moci a vykonatelnosti a ověřený překlad těchto listin.

Článek 71
Námítky povinného

Povinný může uplatnit námítky proti nařízení a provedení výkonu rozhodnutí u soudu, do jehož pravomoci patří nařízení a provedení výkonu, pokud tyto námítky jsou přípustné podle právního řádu smluvního státu, jehož soud nařizuje výkon rozhodnutí.

Článek 72

Náklady spojené s výkonem

Stanovení a vymožení nákladů spojených s výkonem provede soud příslušný k výkonu podle právního řádu svého státu.

Článek 73

Vývoz věcí a převod peněz

Pro vývoz věcí a převod peněžních částek z území jednoho smluvního státu na území druhého smluvního státu se užije právních předpisů státu, z jehož území se věci vyvázejí nebo poukazují peněžní částky.

Článek 74

Ustanovení části III této smlouvy se užijí i na pravomocná a vykonatelná rozhodnutí vydaná předvstupem této smlouvy v platnost.

Část IV

Převzetí trestního stíhání a vydávání

1. Převzetí trestního stíhání

Článek 75

Žádost o převzetí trestního stíhání

/1/ Smluvní státy se zavazují, že na žádost druhého smluvního státu provedou podle svého právního řádu trestní stíhání proti svým státním občanům, kteří jsou podezřelí, že se dopustili soudně trestného činu na území dožadujícího smluvního státu.

/2/ Povinnost k převzetí trestního stíhání se vztahuje i na taková trestná jednání, která jsou podle právního řádu dožadujícího smluvního státu soudně trestnými činy a podle právního řádu dožadovaného smluvního státu postižitelná jinak než soudně.

/3/ Dožádaný smluvní stát vyřídí žádost podle svého právního řádu.

/4/ Vyplynou-li v převzatém řízení občanskoprávní nároky poškozených vzniklé trestným jednáním a jsou-li k dispozici příslušné návrhy na náhradu škody, stanou se součástí řízení.

Článek 76 Obsah žádosti

/1/ Žádost o převzetí trestního stíhání musí obsahovat přiměřeně náležitosti podle článku 13.

/2/ K žádosti se připojí:

1. důkazní prostředky;
2. pokud je to nutné, spisy v originálu nebo v ověřeném opisu, jinak zpráva o výsledku šetření;
3. opis ustanovení, která se užití na čin podle právního řádu platného v místě činu;
4. návrhy na náhradu škody;
5. návrhy poškozeného na trestní stíhání, pokud je to podle právního řádu dožádaného smluvního státu třeba.

/3/ Je-li obviněný v době žádosti o převzetí trestního stíhání ve vyšetřovací vazbě nebo byl-li předběžně zadržen, předávající stát zařídí návrat obviněného na území dožádaného smluvního státu.

/4/ Dožádaný smluvní stát je povinen informovat dožadující smluvní stát o konečném rozhodnutí. Na žádost dožadujícího smluvního státu se musí zaslat jedno vyhotovení konečného rozhodnutí.

Článek 77 Účinky převzetí trestního stíhání

Byl-li smluvní stát požádán podle článku 75 o převzetí trestního stíhání, nelze po právní moci rozsudku nebo jiného konečného rozhodnutí orgánů dožádaného smluvního státu zahájit trestní řízení před orgány dožadujícího smluvního státu; zahájené řízení se zastaví.

2. Vydávání

Článek 78

Povinnost vydání

/1/ Smluvní státy si v souladu s ustanoveními této smlouvy vydají na žádost osoby k provedení trestního řízení nebo k výkonu trestu odnětí svobody.

/2/ Vydání k provedení trestního řízení se povolí pro činy, jež jsou trestné podle právních řádů obou smluvních států a za které je možno uložit trest odnětí svobody.

/3/ Vydání k výkonu trestu se povolí pro činy uvedené v odstavci 2, pokud byla osoba, jejíž vydání se žádá, odsouzena k trestu odnětí svobody.

Článek 79

Odmítnutí vydání

/1/ K vydání nedojde, jestliže:

1. v době doručení žádosti je osoba, jejíž vydání se žádá, státním občanem dožádaného smluvního státu;
2. podle právního řádu dožádaného smluvního státu došlo k promlčení trestního stíhání nebo výkonu trestu nebo osobu, jejíž vydání se žádá, nelze stíhat nebo trest nemůže být vykonán z jiného právního důvodu;
3. proti osobě, jejíž vydání se žádá, byl vynesena na území dožádaného smluvního státu rozsudek pro týž soudně trestný čin nebo bylo vydáno rozhodnutí o zastavení řízení.

/2/ Vydání může být odmítnuto, jestliže soudně trestný čin, pro který se žádá o vydání, byl spáchán na území dožádaného smluvního státu.

/3/ Nedojde-li k vydání, bude dožadující smluvní stát informován o důvodech odmítnutí.

Článek 80

Žádost o vydání

/1/ Žádost o vydání musí obsahovat:

1. označení dožadujícího orgánu;

2. jméno a příjmení osoby, jejíž vydání se žádá, její státní občanství, bydliště nebo pobyt, podle možností popis zevnější a další údaje o osobě a její fotografie;
3. úplné znění zákonných ustanovení dožadujícího smluvního státu, podle nichž je jednání stíhatelné jako soudně trestný čin, včetně ustanovení o promlčení.

/2/ K žádosti o vydání k trestnímu řízení se připojí zatýkací rozkaz nebo jeho ověřený opis s uvedením skutkového stavu. K žádosti o vydání k výkonu trestu se připojí jedno vyhotovení pravomocného rozsudku a znění trestního předpisu, podle něhož došlo k odsouzení. Rovněž se sdělí údaj o tom, jakou část trestu již odsouzený vykonal.

Článek 81

Doplnění žádosti o vydání

Neobsahuje-li žádost o vydání potřebné údaje, může dožádaný smluvní stát požadovat její doplnění a stanovit lhůtu, ve které se musí doplňující údaje doručit. Tuto lhůtu lze na žádost prodloužit.

Vydávací vazba

Článek 82

Dožádaný smluvní stát učiní ihned po doručení žádosti o vydání opatření k zatčení osoby, jejíž vydání se žádá, kromě případů, kdy nemůže dojít k vydání.

Článek 83

/1/ Na žádost může být osoba vzata do vazby i před doručením žádosti o vydání, odvolá-li se příslušný orgán dožadujícího smluvního státu na zatýkací rozkaz nebo na pravomocný rozsudek a sdělí-li, že neprodleně zasílá žádost o vydání. Žádost o předběžné zatčení lze zaslat poštou, telefonicky, telegraficky nebo jiným způsobem.

/2/ Příslušné orgány smluvního státu mohou vzít do vazby osobu, která se nachází na jeho území, i bez žádosti podle odstavce 1, je-li známo, že se tato osoba dopustila soudně trestného činu, pro nějž má být podle článku 78 vydána.

/3/ Druhý smluvní stát musí být neprodleně informován o zatčení podle odstavců 1 a 2.

Článek 84

/1/ Dožádaný smluvní stát zastaví řízení o vydání a propustí osobu zatčenou podle článku 82 na svobodu, nebudou-li během lhůty stanovené podle článku 81 doručeny požadované dodatečné údaje.

/2/ Osoba zatčená podle ustanovení článku 83 se propustí na svobodu, nedojde-li žádost během jednoho měsíce ode dne, kdy druhý smluvní stát byl informován o zatčení této osoby.

Článek 85

Odklad vydání

/1/ Koná-li se proti osobě, jejíž vydání se žádá, trestní řízení nebo byla-li odsouzena pro jiný soudně trestný čin na území dožadového smluvního státu, lze vydání odložit až do skončení trestního řízení nebo výkonu trestu.

/2/ Pokud by odklad vydání vedl k promlčení trestního stíhání nebo ke ztížení trestního řízení proti osobě, jejíž vydání se žádá, lze vyhovět odůvodněné žádosti o dočasné vydání k provedení trestního řízení. Dožadující smluvní stát je povinen vrátit vydanou osobu nejpozději do tří měsíců ode dne tohoto vydání. Tato lhůta může být v odůvodněných případech prodloužena.

Článek 86

Žádosti více států

Jsou-li podány žádosti více států o vydání osoby pro stejné nebo různé soudně trestné činy, rozhodne dožádaný smluvní stát, které žádosti vyhoví s přihlédnutím ke všem okolnostem, zejména ke státnímu občanství osoby, jejíž vydání se žádá, k druhu a závažnosti trestných činů, k místu a době jejich spáchání i době doručení žádosti.

Článek 87

Meze trestního stíhání

/1/ Vydaná osoba nesmí být pro jiný soudně trestný čin, kterého se dopustila před vydáním a který není zahrnut do souhlasu s vydáním, bez souhlasu dožádaného smluvního státu ani vzata k trestně právní odpovědnosti, potrestána nebo vydána třetímu státu k provedení trestního řízení nebo k výkonu trestu.

/2/ Souhlasu dožádaného smluvního státu není třeba, jestliže:

1. vydaná osoba, která není státním občanem dožadujícího smluvního státu, neopustila během jednoho měsíce ode dne skončení trestního řízení nebo výkonu trestu toto území. Do této lhůty se nezapočítává doba, po kterou vydaná osoba nemohla opustit území tohoto smluvního státu z důvodů na ní nezávislých;
2. vydaná osoba opustila území smluvního státu, kterému byla vydána, avšak poté se znovu dobrovolně vrátila na toto území.

Článek 88

Provádění vydání

/1/ Dožádaný smluvní stát, který vyhověl žádosti o vydání, oznámí druhému smluvnímu státu místo a dobu vydání osoby.

/2/ Osoba, jejíž vydání bylo povoleno, bude propuštěna na svobodu, nepřevezme-li ji dožadující smluvní stát během patnácti dnů ode dne, který byl stanoven jako den vydání.

Článek 89

Informace o výsledku trestního řízení

Smluvní stát, který převzal vydanou osobu, informuje dožádaný smluvní stát o výsledku trestního řízení. Na žádost zašle opis konečného rozhodnutí.

Článek 90

Nové vydání

Vyhne-li se vydaná osoba trestnímu řízení nebo výkonu trestu odnětí svobody a vrátí-li se na území dožádaného smluvního státu,

bude vydána na základě nové žádosti o vydání bez zaslání náležitostí podle článku 80.

Článek 91
Předání věci

/1/ Smluvní stát požádaný o vydání předá na žádost dožadujícímu smluvnímu státu věci, které byly užity k spáchání soudně trestného činu podle článku 78, důkazní předměty i věci, které byly získány soudně trestným činem. Tyto věci lze předat i tehdy, nedojde-li k vydání pro úmrtí osoby nebo z jiných důvodů.

/2/ Dožádaný smluvní stát si může dočasně ponechat věci uvedené v odstavci 1, pokud je potřebuje k jinému trestnímu řízení.

/3/ Práva třetích osob k věcem předaným dožadujícímu smluvnímu státu zůstávají nedotčena. Po skončení řízení se tyto věci vrátí smluvnímu státu, který je předal. Nacházejí-li se osoby, mající práva k věcem, na území dožadujícího smluvního státu, mohou být se souhlasem dožádaného smluvního státu vráceny přímo jim.

Článek 92
Průvoz

/1/ Smluvní stát povolí na žádost přes své území průvoz osob, které jsou vydány třetím státem druhému smluvnímu státu.

/2/ Žádost o průvoz musí být podána a vyřízena jako žádost o vydání.

/3/ Smluvní státy nejsou povinny povolit průvoz osob, pokud by jejich vydání nebylo podle této smlouvy přípustné.

/4/ Dožádaný smluvní stát povolí průvoz způsobem, který považuje za nejúčelnější.

Článek 93
Náklady vydání a průvozu

Náklady vydání nese smluvní stát, na jehož území vznikly; náklady průvozu nese dožadující stát.

Část V
Závěrečná ustanovení

Článek 94

Tato smlouva podléhá ratifikaci. Výměna ratifikačních listin se uskuteční v Praze.

Článek 95

/1/ Tato smlouva nabývá platnosti třicátým dnem po výměně ratifikačních listin.

/2/ Každý ze smluvních států může tuto smlouvu písemně vypovědět: Výpověď nabývá platnosti po uplynutí jednoho roku ode dne jejího doručení druhému smluvnímu státu.

Článek 96

Dnem nabytí platnosti této smlouvy pozbývá platnosti Smlouva mezi Československou republikou a Německou demokratickou republikou ze dne 11. září 1956 o právních stycích v občanských, rodinných a trestních věcech.

Vyhotoveno v Berlíně dne 18. dubna 1989 ve dvou originálech, každý v českém a německém jazyce, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Na důkaz toho podepsali zplnomocněnci smluvních stran tuto smlouvu a opatřili ji pečeti.

Za Československou socialistickou republikou:

[Signed — Signé]

Ing. FRANTIŠEK LANGER, CSc.

Za Německou demokratickou republikou:

[Signed — Signé]

Dr. HANS JOACHIM HEUSINGER

[GERMAN TEXT — TEXTE ALLEMAND]

VERTRAG ZWISCHEN DER TSCHECHOSLOWAKISCHEN SOZIAL-
ISTISCHEN REPUBLIK UND DER DEUTSCHEN DEMOKRAT-
ISCHEN REPUBLIK ÜBER RECHTSHILFE IN ZIVIL-, FAMI-
LIEN- UND STRAFSACHEN

Die Tschechoslowakische Sozialistische Republik und die Deut-
sche Demokratische Republik haben sich,

ausgehend von dem Ziel, auf der Grundlage des Vertrages über
Freundschaft, Zusammenarbeit und gegenseitigen Beistand vom
3. Oktober 1977 ihre brüderlichen Beziehungen weiterzuent-
wickeln,

geleitet von dem Wunsche, die Zusammenarbeit zwischen beiden
Staaten auf dem Gebiet der Rechtsbeziehungen in Zivil-, Fami-
lien- und Strafsachen zu vertiefen,

entschlossen, den vorliegenden Vertrag abzuschließen.

Zu diesem Zweck haben zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

Die Tschechoslowakische Sozialistische Republik

Dipl.-Ing. František Langer, CSc.,
Außerordentlicher und Bevollmächtigter Botschafter
der Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik
in der Deutschen Demokratischen Republik

Die Deutsche Demokratische Republik

Dr. Hans-Joachim Heusinger,
Stellvertreter des Vorsitzenden des
Ministerrates der Deutschen Demokratischen
Republik und Minister der Justiz

die nach Austausch ihrer in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten folgendes vereinbart haben:

Teil I

Allgemeine Bestimmungen

1. Ziel der Zusammenarbeit

Artikel 1

(1) Die Zusammenarbeit der Vertragsstaaten auf dem Gebiet der Rechtshilfe in Zivil-, Familien- und Strafsachen dient dem Ziel, die Organe der Vertragsstaaten bei ihrer Tätigkeit zur Verwirklichung der sozialistischen Gesetzlichkeit und die Bürger der Vertragsstaaten bei der Wahrnehmung ihrer Rechte und gesetzlichen Interessen zu unterstützen.

(2) Zentrale Justizorgane nach diesem Vertrag sind seitens der Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik die Generalstaatsanwaltschaft der Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik, das Ministerium der Justiz der Tschechischen Sozialistischen Republik und das Ministerium der Justiz der Slowakischen Sozialistischen Republik; seitens der Deutschen Demokratischen Republik das Ministerium der Justiz und der Generalstaatsanwalt.

(3) Justizorgane im Sinne dieses Vertrages sind die Gerichte, Staatsanwaltschaften und Staatlichen Notariate der Vertragsstaaten.

Artikel 2

(1) Die zentralen Justizorgane der Vertragsstaaten werden Erfahrungen auf dem Gebiete der Gesetzgebung und Rechtspraxis im Rahmen ihrer Zuständigkeit austauschen und neue Formen der Zusammenarbeit und Koordinierung entwickeln.

(2) Die zentralen Justizorgane der Vertragsstaaten können auf der Grundlage und zur Durchführung dieses Vertrages Vereinbarungen treffen.

2. Rechtsschutz

Artikel 3

Umfang des Rechtsschutzes

(1) Die Staatsbürger des einen Vertragsstaates genießen im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates den gleichen Rechtsschutz wie eigene Staatsbürger. Sie haben freien Zugang zu den Organen des anderen Vertragsstaates, die in Zivil-, Familien- und Strafsachen tätig sind; sie können vor ihnen auftreten und unter den gleichen Bedingungen wie eigene Staatsbürger Anträge einreichen und Klage erheben sowie sonstige prozessuale Handlungen wahrnehmen.

(2) Staatsbürger eines Vertragsstaates ist jede Person, die nach den Gesetzen dieses Staates dessen Staatsbürgerschaft besitzt.

(3) Die Bestimmungen dieses Vertrages finden entsprechend für juristische Personen, die nach den Rechtsvorschriften eines Vertragsstaates errichtet worden sind, Anwendung.

Artikel 4

Befreiung von der Sicherheitsleistung

Staatsbürgern eines Vertragsstaates, die vor den Justizorganen des anderen Vertragsstaates auftreten, darf, soweit sie Wohnsitz oder Aufenthalt im Hoheitsgebiet eines der Vertragsstaaten haben, keine Sicherheitsleistung für die Verfahrenskosten deshalb auferlegt werden, weil sie Ausländer sind oder weder Wohnsitz noch Aufenthalt im Hoheitsgebiet des Vertragsstaates haben, vor dessen Justizorganen sie auftreten.

Kostenbefreiung

Artikel 5

(1) Staatsbürgern des einen Vertragsstaates wird im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates von den Justizorganen Befreiung sowie jede andere Vergünstigung bezüglich der Kosten eines Verfahrens unter denselben Voraussetzungen und in demselben Umfange wie eigenen Staatsbürgern gewährt.

(2) Eine Befreiung nach Absatz 1 gilt für alle Prozeßhandlungen, die in diesem Verfahren vor den Justizorganen des anderen Vertragsstaates durchgeführt werden, einschließlich der Vollstreckung.

Artikel 6

(1) Die Bescheinigung über die persönlichen und die Vermögensverhältnisse, die für die Bewilligung der Befreiung nach Artikel 5 erforderlich ist, stellt das zuständige Organ des Vertragsstaates aus, in dessen Hoheitsgebiet der Antragsteller seinen Wohnsitz oder Aufenthalt hat.

(2) Hat der Antragsteller weder im Hoheitsgebiet des einen noch des anderen Vertragsstaates seinen Wohnsitz oder Aufenthalt, genügt eine Bescheinigung der diplomatischen Mission oder konsularischen Vertretung des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger er ist.

(3) Das zuständige Justizorgan, das über den Antrag auf Befreiung nach Artikel 5 entscheidet, kann das Organ, das die Bescheinigung ausgestellt hat, um ergänzende Angaben ersuchen.

Artikel 7

(1) Der Antrag auf Befreiung nach Artikel 5 kann über das zuständige Justizorgan des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger der Antragsteller ist, eingereicht werden. Dieses Organ übersendet den Antrag mit der Bescheinigung nach Artikel 6 und den übrigen vom Antragsteller vorgelegten Unterlagen dem zuständigen Justizorgan des anderen Vertragsstaates nach Artikel 11 Absatz 1.

(2) Gleichzeitig mit dem Antrag auf Befreiung nach Artikel 5 können der Antrag zur Einleitung des Verfahrens in der Sache, auf die sich die Befreiung bezieht, sowie der Antrag auf Beordnung eines Anwalts oder sonst in Frage kommende Anträge eingereicht werden.

3. Rechtshilfe

Artikel 8

Gewährung von Rechtshilfe

(1) Die Justizorgane gewähren einander Rechtshilfe in Zivil-, Familien- und Strafsachen.

(2) Die Justizorgane gewähren auch anderen Organen, die in Zivil-, Familien- und Strafsachen zuständig sind, Rechtshilfe.

Artikel 9

Umfang der Rechtshilfe

Die Rechtshilfe umfaßt die Zustellung von Schriftstücken und die Durchführung einzelner Prozeßhandlungen, insbesondere die Vernehmung von Prozeßparteien, Beschuldigten, Angeklagten, Zeugen und Sachverständigen, die Einholung von Sachverständi-

gengutachten, die Einnahme eines gerichtlichen Augenscheins, die Übersendung und Herausgabe von Beweisgegenständen, die Durchsuchung und andere Prozeßhandlungen.

Artikel 10

Ermittlung von Anschriften, der Arbeitsstelle und des Einkommens

(1) Die Rechtshilfe umfaßt auch die Feststellung des Aufenthalts von Personen im Hoheitsgebiet des einen Vertragsstaates, gegen die von Personen, die im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates ihren Wohnsitz haben, zivil- oder familienrechtliche Ansprüche geltend gemacht werden oder geltend gemacht werden sollen. Die ersuchenden Organe sind verpflichtet, Angaben zur Ermittlung des Aufenthaltes zur Verfügung zu stellen.

(2) Ferner umfaßt die Rechtshilfe die Ermittlung der Arbeitsstelle des Unterhaltsverpflichteten, der von einem Unterhaltsberechtigten, welcher im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates seinen Wohnsitz oder Aufenthalt hat, in Anspruch genommen wird oder in Anspruch genommen werden soll. Diese Verpflichtung umfaßt auch die Feststellung der Höhe des monatlichen Einkommens, das der Verpflichtete während der letzten 3 Jahre erzielt hat.

Artikel 11

Art des Verkehrs

(1) Bei der Gewährung von Rechtshilfe verkehren die Justizorgane der Vertragsstaaten direkt miteinander, soweit nachstehend in einzelnen Fällen nichts anderes bestimmt ist.

(2) Die in Artikel 8 Abs. 2 genannten Organe verkehren mit den Justizorganen der Vertragsstaaten direkt, soweit nachstehend in einzelnen Fällen nichts anderes bestimmt ist.

(3) In Sachen der Geltendmachung und Durchsetzung von Unterhaltsansprüchen nicht volljähriger Kinder verkehren seitens der Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik die Zentralstelle für den internationalen Rechtsschutz der Jugend in Brno und seitens der Deutschen Demokratischen Republik das Ministerium für Volksbildung, Hauptabteilung Jugendhilfe, Heimerziehung und Sonderschulen direkt miteinander.

(4) In Auslieferungssachen und bei Übernahme der Strafverfolgung verkehren die Minister der Justiz und die Generalstaatsanwälte der Vertragsstaaten im Rahmen ihrer Zuständigkeit miteinander.

(5) Die in Absatz 4 Genannten können vereinbaren, daß bei der Übernahme der Strafverfolgung die Gerichte oder Staatsanwälte der Vertragsstaaten direkt miteinander verkehren.

Artikel 12

Sprache

Die Organe der Vertragsstaaten bedienen sich, soweit nachfolgend nichts anderes bestimmt ist, im gegenseitigen Rechtsverkehr der eigenen Sprache.

Artikel 13

Inhalt und Form des Rechtshilfeersuchens

(1) Ein Rechtshilfeersuchen muß folgende Angaben enthalten:

1. die Bezeichnung des ersuchenden Organs;
2. die Bezeichnung des ersuchten Justizorgans;
3. die Bezeichnung der Sache, in der um Rechtshilfe ersucht wird;

4. Vor- und Familiennamen, Geburtsdatum und -ort, Staatsbürgerschaft, Tätigkeit, Wohnsitz oder Aufenthalt der Prozeßparteien, Beschuldigten, Angeklagten, Verurteilten, Geschädigten, Zeugen und gegebenenfalls anderer Personen - soweit erforderlich, die Vor- und Familiennamen, Geburtsdatum und -ort der Eltern;

5. Vor- und Familienname sowie Anschrift der Vertreter.

(2) Ein Ersuchen um Zustellung von Schriftstücken muß neben den Angaben nach Absatz 1 die genaue Anschrift des Empfängers und die Bezeichnung der zuzustellenden Schriftstücke enthalten.

(3) Ein Ersuchen um Durchführung einzelner Prozeßhandlungen muß weiter enthalten: Tatsachen, über die Beweis erhoben werden soll oder Handlungen, die vorgenommen werden sollen, den Sachverhalt, soweit das notwendig ist, und in Strafsachen auch die Beschreibung der tatsächlichen Umstände der begangenen Straftat und ihre juristische Qualifikation.

(4) Das Rechtshilfeersuchen muß unterschrieben und mit einem Siegel des ersuchenden Organs versehen sein.

(5) Die Justizorgane der Vertragsstaaten verwenden bei Ersuchen um Rechtshilfe zweisprachige Formulare, deren Muster die Vertragsstaaten untereinander austauschen.

Erledigung der Rechtshilfeersuchen

Artikel 14

Bei der Durchführung der Rechtshilfe wendet das ersuchte Justizorgan die innerstaatlichen Rechtsvorschriften an. Das ersuchte Justizorgan wendet auf Verlangen des ersuchenden Organs hinsichtlich der Art und der Form der Erledigung die

Verfahrensvorschriften des Vertragsstaates des ersuchenden Organs an, soweit die Anwendung nicht den Grundprinzipien der Rechtsordnung des Vertragsstaates des ersuchten Justizorgans widerspricht.

Artikel 15

(1) Ist das ersuchte Justizorgan für die Erledigung des Rechtshilfeersuchens unzuständig, gibt es das Rechtshilfeersuchen an das zuständige Justizorgan weiter und informiert darüber das ersuchende Organ.

(2) Das ersuchte Justizorgan teilt auf Verlangen dem ersuchenden Organ rechtzeitig den Zeitpunkt und den Ort der Erledigung des Rechtshilfeersuchens mit.

(3) Ist die im Rechtshilfeersuchen bezeichnete Person unter der angegebenen Anschrift nicht auffindbar, trifft das ersuchte Justizorgan nach den innerstaatlichen Rechtsvorschriften die notwendigen Maßnahmen zur Feststellung der Anschrift.

(4) Ist dem ersuchten Justizorgan die Erledigung des Rechtshilfeersuchens nicht möglich, sendet es dem ersuchenden Organ die Schriftstücke unter Angabe der Gründe zurück.

Artikel 16

Zustellung von Schriftstücken

(1) Alle Schriftstücke in Verfahren mit Prozeßbeteiligten, die sich im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates aufhalten, sind nach den Bestimmungen der Artikel 13, 14, 15 zuzustellen.

(2) Ist das zuzustellende Schriftstück nicht in der Sprache des Vertragsstaates des ersuchten Justizorgans abgefaßt und ist ihm keine beglaubigte Übersetzung beigelegt, übergibt das

ersuchte Justizorgan das Schriftstück dem Empfänger nur dann, wenn er bereit ist, es anzunehmen. Im Falle der Nichtannahme gilt die Zustellung als nicht bewirkt.

Artikel 17 Zustellungsnachweis

Der Nachweis der Zustellung erfolgt entweder durch eine Empfangsbescheinigung, die den Ort und das Datum der Zustellung, die Unterschrift des Empfängers und des Zustellers sowie das Siegel des ersuchten Justizorgans enthält oder durch ein Protokoll dieses Organs, in der Form, Ort und Zeitpunkt der Zustellung des Schriftstückes sowie die Unterschrift des Empfängers enthalten sind.

Artikel 18 Befugnisse der diplomatischen Mission oder konsularischen Vertretung

(1) Die Vertragsstaaten sind berechtigt, Schriftstücke an eigene Staatsbürger, die sich im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates aufhalten, durch ihre diplomatische Mission oder konsularische Vertretung zuzustellen.

(2) Die Vertragsstaaten sind berechtigt, Vernehmungen eigener Staatsbürger, die sich im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates aufhalten, durch ihre diplomatische Mission oder konsularische Vertretung vornehmen zu lassen.

(3) In den unter Absatz 1 und 2 aufgeführten Fällen dürfen Zwangsmaßnahmen weder angewendet noch angedroht werden.

Artikel 19 Freies Geleit für Zeugen und Sachverständige

(1) Ein Zeuge oder Sachverständiger, welche Staatsbürgerschaft er auch besitzt, der auf eine ihm durch das ersuchte

Justizorgan zugestellte Ladung vor dem Justizorgan des ersuchenden Vertragsstaates in Zivil-, Familien- oder Strafsachen erscheint, darf im Hoheitsgebiet dieses Staates wegen einer Rechtsverletzung, die vor Überschreiten der Staatsgrenze des ersuchenden Vertragsstaates begangen wurde, nicht verfolgt, in Haft genommen oder einer Bestrafung zugeführt werden. Ebenso dürfen diese Personen nicht im Zusammenhang mit ihren Zeugenaussagen oder ihren Sachverständigengutachten sowie nicht wegen der Strafsache, die den Gegenstand des Verfahrens bildet, zur Verantwortung gezogen, in Haft genommen oder einer Bestrafung zugeführt werden.

(2) Ein Zeuge oder Sachverständiger verliert den unter Absatz 1 vorgesehenen Schutz, wenn er trotz vorhandener Möglichkeit das Hoheitsgebiet des Vertragsstaates des ersuchenden Justizorgans nicht binnen 7 Tagen, von dem Tage an gerechnet, an dem ihm mitgeteilt wurde, daß seine Anwesenheit nicht mehr erforderlich ist, verlassen hat. In diese Frist wird die Zeit nicht eingerechnet, während der der Zeuge oder Sachverständige dieses Hoheitsgebiet auf Grund nicht von ihm abhängender Umstände nicht verlassen konnte.

(3) Die Ladung eines Zeugen oder Sachverständigen darf keine Androhung von Zwangsmaßnahmen für den Fall enthalten, daß der Ladung nicht Folge geleistet wird.

Artikel 20

Kostenerstattung für Zeugen und Sachverständige

Die in Artikel 19 genannten Personen haben Anspruch auf Erstattung ihrer Reise- und Aufenthaltskosten und ihres Lohnausfalls; Sachverständige haben auch Anspruch auf ein Gutachterhonorar. In der Ladung ist anzugeben, welche Vergütung die geladene Person zu erhalten hat; auf ihren Antrag zahlt das ersuchende Justizorgan einen Vorschuß zur Deckung der betreffenden Kosten.

Artikel 21

Zeitweilige Überstellung von Zeugen

Wird eine Person, die sich im Hoheitsgebiet des einen Vertragsstaates in Haft befindet, von einem Justizorgan des anderen Vertragsstaates als Zeuge geladen, kann sie unter der Voraussetzung, daß sie in Haft gehalten und nach der Vernehmung unverzüglich dem Vertragsstaat des ersuchten Justizorgans zurückgeführt wird, zeitweilig überstellt werden.

Artikel 22

Kosten der Rechtshilfe

(1) Für die Gewährung der Rechtshilfe verlangt das ersuchte Justizorgan keine Kosten. Die Vertragsstaaten tragen alle bei der Gewährung von Rechtshilfe in ihrem Hoheitsgebiet entstandenen Kosten.

(2) Das ersuchte Justizorgan gibt dem ersuchenden Organ die Höhe der entstandenen Kosten bekannt. Soweit das ersuchende Organ diese Kosten von dem Kostenpflichtigen einzieht, verbleiben sie dem Vertragsstaat, dessen Organ sie eingezogen hat.

4. Information

Artikel 23

Information über Rechtsfragen

Die zentralen Justizorgane der Vertragsstaaten erteilen einander auf Ersuchen Auskünfte über die Gesetzgebung, die in ihrem Staat gilt oder gegolten hat, sowie über die Rechtspraxis ihrer Organe.

Artikel 24

Information über Gerichtsurteile

(1) Die Vertragsstaaten informieren einander laufend über rechtskräftige Urteile in Strafsachen, die ihre Gerichte gegen Staatsbürger des anderen Vertragsstaates ausgesprochen haben.

(2) Auf Ersuchen kann in gerechtfertigten Fällen eine Information nach Absatz 1 über eine Person gegeben werden, die nicht Staatsbürger des ersuchenden Vertragsstaates ist.

(3) Auf Ersuchen übersenden sich die Vertragsstaaten nach Möglichkeit Fingerabdrücke bezüglich der in den Absätzen 1 und 2 genannten Personen.

Artikel 25

Auskunft aus dem Strafregister

Die Vertragsstaaten erteilen einander auf Ersuchen gebührenfrei Auskünfte aus dem Strafregister über Personen, die früher von Gerichten des anderen Vertragsstaates verurteilt worden sind.

5. Urkunden

Artikel 26

Befreiung von der Legalisation

(1) Urkunden, die im Hoheitsgebiet des einen Vertragsstaates von einem Staatsorgan oder von einer gesetzlich befugten Person im Rahmen ihrer Zuständigkeit in der von den Gesetzen vorgeschriebenen Form aufgenommen oder beglaubigt und mit einem Siegel versehen worden sind, bedürfen zur Verwendung im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates keiner Legalisation. Das gilt auch für die Beglaubigung von Unterschriften, Abschriften und Übersetzungen von Urkunden.

(2) Die im Absatz 1 genannten Urkunden haben im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates die gleiche Gültigkeit wie entsprechende Urkunden dieses Vertragsstaates.

Artikel 27

Übersendung von Personenstandsunterlagen

(1) Die zuständigen Organe der Vertragsstaaten übersenden einander unmittelbar nach erfolgter Eintragung und nachträglich vorgenommenen Ergänzungen oder Veränderungen Auszüge aus den Personenstandsregistern, die Bürger des anderen Vertragsstaates betreffen.

(2) Die Standesämter der Vertragsstaaten übersenden auf Ersuchen der Justizorgane und anderer Organe des anderen Vertragsstaates kostenfrei Auszüge aus den Personenstandsregistern für den amtlichen Gebrauch.

(3) Die Übersendung der Auszüge nach Absatz 1 und 2 erfolgt auf diplomatischem oder konsularischem Wege.

Artikel 28

Anträge von Staatsbürgern wegen Übersendung von Personenstands- und anderen Urkunden

(1) Staatsbürger des einen Vertragsstaates können Anträge wegen Ausstellung und Übersendung von Personenstandsunterlagen oder anderen Urkunden, die sich auf die persönlichen Rechte und Interessen der betreffenden Personen beziehen (Urkunden über das Dienstalter u. a.), direkt an die zuständigen Organe des anderen Vertragsstaates richten. Ist das ersuchte Organ für die Bearbeitung des Antrages nicht zuständig, leitet es den Antrag dem zuständigen Organ zu und informiert darüber den Antragsteller.

(2) Die Übersendung dieser Urkunden erfolgt auf diplomatischem oder konsularischem Wege.

Artikel 29

Übersendung von Entscheidungen, die den Personenstand betreffen

(1) Die Gerichte des einen Vertragsstaates übersenden auf Ersuchen kostenfrei Mitteilungen über Entscheidungen der Organe, die den Personenstand von Staatsbürgern des anderen Vertragsstaates betreffen.

(2) Bei der Übermittlung und Erledigung von Ersuchen nach diesem Artikel verkehren die Organe nach Artikel 11.

Teil II

Anzuwendendes Recht und Zuständigkeiten

1. Personenrecht

Artikel 30

Rechtsfähigkeit und Handlungsfähigkeit

Die Fähigkeit einer Person, Rechte und Pflichten zu begründen und Rechtsgeschäfte vorzunehmen, bestimmt sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger die Person ist.

Artikel 31

Rechtsfähigkeit juristischer Personen

Die Rechtsfähigkeit einer juristischen Person bestimmt sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, nach denen sie errichtet wurde.

Entmündigung

Artikel 32

Soweit dieser Vertrag keine andere Regelung enthält, ist für die Entmündigung oder ihre Aufhebung das Justizorgan des Vertragsstaates zuständig, dessen Staatsbürger die von der Entscheidung betroffene Person ist.

Artikel 33

(1) Stellt das Justizorgan des einen Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet der Staatsbürger des anderen Vertragsstaates seinen Wohnsitz hat, fest, daß Gründe für eine Entmündigung oder deren Aufhebung vorliegen, informiert es darüber das zuständige Justizorgan des anderen Vertragsstaates. In dringenden Fällen kann das Justizorgan vorläufige Maßnahmen zum Schutze dieser Person oder ihres Vermögens treffen, worüber es das zuständige Justizorgan des anderen Vertragsstaates informiert.

(2) Wird innerhalb von 3 Monaten nach der Benachrichtigung nach Absatz 1 durch das Justizorgan des anderen Vertragsstaates kein Verfahren eingeleitet oder erfolgt in dieser Frist keine Äußerung, kann das Justizorgan des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet die betreffende Person ihren Wohnsitz hat, das Verfahren wegen Entmündigung oder deren Aufhebung durchführen.

(3) Die Entmündigung oder ihre Aufhebung nach Absatz 2 kann nur aus Gründen ausgesprochen werden, die nach den Gesetzen beider Vertragsstaaten vorgesehen sind. Die Entscheidung wird dem zuständigen Justizorgan des anderen Vertragsstaates übermittelt.

Artikel 34

Soweit die Gesetze eines Vertragsstaates eine teilweise Entmündigung vorsehen, finden die Bestimmungen der Artikel 32 und 33 entsprechende Anwendung.

Artikel 35

Verschollenheitserklärung, Todeserklärung und Feststellung der Tatsache des Todes

(1) Für die Todeserklärung ist das Gericht des Vertragsstaates zuständig, dessen Staatsbürger die Person zu dem Zeitpunkt war, als sie nach den letzten Nachrichten noch gelebt hat.

(2) Das Gericht des einen Vertragsstaates kann Staatsbürger des anderen Vertragsstaates für tot erklären:

1. auf Antrag einer Person, die aus dem Erbrecht oder aus dem ehelichen Vermögensrecht einen Anspruch auf unbewegliches Vermögen des Verschollenen geltend macht, das sich im Hoheitsgebiet dieses Vertragsstaates befindet;
2. auf Antrag des Ehegatten des Verschollenen, der zur Zeit der Antragstellung seinen Wohnsitz im Hoheitsgebiet dieses Vertragsstaates hat.

(3) Die Todeserklärung eines Verschollenen richtet sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger er zu dem Zeitpunkt war, zu dem er nach den letzten Nachrichten noch gelebt hat.

(4) Die Bestimmungen der Absätze 1 bis 3 finden auf die Verschollenheitserklärung und die Feststellung der Tatsache des Todes entsprechende Anwendung.

(5) Entscheidungen nach Absatz 2 sind nur im Hoheitsgebiet des Vertragsstaates, dessen Gericht die Entscheidung getroffen hat, rechtswirksam.

2. Rechtsgeschäfte

Artikel 36

Form von Rechtsgeschäften

(1) Die Form eines Rechtsgeschäftes bestimmt sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, die auf das Rechtsverhältnis anzuwenden sind. Die Einhaltung der Form ist auch gewahrt, wenn die entsprechenden Rechtsvorschriften des Vertragsstaates eingehalten sind, in dessen Hoheitsgebiet das Rechtsgeschäft abgeschlossen wurde.

(2) Die Form eines Rechtsgeschäftes in bezug auf unbewegliches Vermögen bestimmt sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet sich das unbewegliche Vermögen befindet.

Artikel 37

Rechtsverhältnisse in bezug auf unbewegliches Vermögen

(1) Rechtsverhältnisse in bezug auf unbewegliches Vermögen bestimmen sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet sich dieses Vermögen befindet.

(2) Für Verfahren in bezug auf Rechtsverhältnisse nach Absatz 1 ist das Justizorgan des Vertragsstaates zuständig, in dessen Hoheitsgebiet sich das unbewegliche Vermögen befindet.

(3) Die Feststellung, ob es sich um bewegliches oder unbewegliches Vermögen handelt, richtet sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet sich das Vermögen befindet.

3. Familiensachen

Artikel 38

Eheschließung

(1) Die Voraussetzungen für eine Eheschließung bestimmen sich für jeden der Eheschließenden nach den Gesetzen des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger er ist; in bezug auf Ehehindernisse sind auch die Gesetze des Vertragsstaates einzuhalten, in dessen Hoheitsgebiet die Ehe geschlossen wird.

(2) Die Form der Eheschließung bestimmt sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet die Ehe geschlossen wird.

Persönliche und vermögensrechtliche

Beziehungen der Ehegatten

Artikel 39

(1) Die persönlichen und vermögensrechtlichen Beziehungen der Ehegatten bestimmen sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet sie ihren gemeinsamen Wohnsitz haben.

(2) Hat einer der Ehegatten seinen Wohnsitz im Hoheitsgebiet des einen und der andere im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates und haben beide Ehegatten dieselbe Staatsbürgerschaft, bestimmen sich ihre persönlichen und vermögensrechtlichen Beziehungen nach den Gesetzen des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger sie sind.

(3) Ist einer der Ehegatten Staatsbürger des einen und der andere Staatsbürger des anderen Vertragsstaates und hat einer von ihnen seinen Wohnsitz im Hoheitsgebiet des einen und der andere im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates, bestimmen sich ihre persönlichen und vermögensrechtlichen Beziehun-

gen nach den Gesetzen des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet sie ihren letzten gemeinsamen Wohnsitz hatten.

(4) Hatten die in Absatz 3 genannten Ehegatten keinen gemeinsamen Wohnsitz, finden die Gesetze des Vertragsstaates, vor dessen Gericht Klage erhoben wurde, Anwendung.

Artikel 40

Für die Entscheidung über die persönlichen und vermögensrechtlichen Beziehungen der Ehegatten ist das Gericht des Vertragsstaates zuständig, dessen Gesetze nach Artikel 39 Absätze 1, 2 und 3 anzuwenden sind. Für die Entscheidung nach Artikel 39 Absatz 4 sind die Gerichte beider Vertragsstaaten zuständig.

Ehescheidung

Artikel 41

(1) Die Scheidung einer Ehe bestimmt sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger beide Ehegatten zur Zeit der Erhebung der Klage sind.

(2) Ist einer der Ehegatten Staatsbürger des einen und der andere Staatsbürger des anderen Vertragsstaates, wendet das Gericht, bei dem das Ehescheidungsverfahren durchgeführt wird, die Gesetze seines Staates an.

Artikel 42

(1) Für das Ehescheidungsverfahren im Falle des Artikels 41 Absatz 1 sind die Gerichte des Vertragsstaates zuständig, dessen Staatsbürger die Ehegatten zum Zeitpunkt der Klageerhebung sind. Haben beide Ehegatten zur Zeit der Erhebung der Klage ihren Wohnsitz im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates, sind auch dessen Gerichte zuständig.

(2) Für das Ehescheidungsverfahren nach Artikel 41 Absatz 2 sind die Gerichte des Vertragsstaates zuständig, in dessen Hoheitsgebiet beide Ehegatten ihren Wohnsitz haben. Hat einer der Ehegatten seinen Wohnsitz im Hoheitsgebiet des einen und der andere im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates, sind die Gerichte beider Vertragsstaaten zuständig.

Artikel 43 Ehenichtigkeit

(1) Die Feststellung der Nichtigkeit oder des Nichtbestehens einer Ehe bestimmt sich nach den Gesetzen der Vertragsstaaten nach Artikel 38.

(2) Für die Zuständigkeit der Gerichte für die Feststellung der Nichtigkeit oder des Nichtbestehens einer Ehe gilt Artikel 42.

Rechtsverhältnisse zwischen Eltern und Kindern Artikel 44

(1) Die Feststellung, Anerkennung oder Anfechtung der Vaterschaft bestimmt sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, dessen Staatsbürgerschaft die Mutter zur Zeit der Geburt des Kindes besitzt. Ist die Staatsbürgerschaft der Mutter unbekannt, finden für die Feststellung, Anerkennung oder Anfechtung der Vaterschaft die Gesetze des Vertragsstaates Anwendung, in dessen Hoheitsgebiet das Kind geboren wurde.

(2) Für die Form der Anerkennung der Vaterschaft genügt die Einhaltung der Gesetze des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet die Anerkennung erfolgt ist.

Artikel 45

(1) Die übrigen Rechtsverhältnisse zwischen Eltern und Kindern bestimmen sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet das Kind seinen Wohnsitz hat.

(2) Ist in einem Ehescheidungsverfahren über Rechtsverhältnisse nach Absatz 1 zu entscheiden, wendet das Gericht die Gesetze seines Staates an.

Artikel 46

(1) Für die Entscheidung über Rechtsverhältnisse zwischen Eltern und Kindern außerhalb eines Ehescheidungsverfahrens sind die Organe des Vertragsstaates zuständig, in dessen Hoheitsgebiet das Kind zum Zeitpunkt der Einleitung des Verfahrens seinen Wohnsitz hat.

(2) Ist in einem Ehescheidungsverfahren über Rechtsverhältnisse zwischen Eltern und Kindern zu entscheiden, ist das Gericht des Vertragsstaates zuständig, das für das Ehescheidungsverfahren zuständig ist.

Artikel 47

Weitere Unterhaltspflichten

(1) Die Unterhaltspflicht zwischen Ehegatten, den geschiedenen Ehegatten, Großeltern, Eltern und Enkeln richtet sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger die Person ist, die Anspruch auf Unterhalt erhebt.

(2) Für die Entscheidung nach Absatz 1 ist das Gericht des Vertragsstaates zuständig, in dessen Hoheitsgebiet die Person ihren Wohnsitz hat, gegen die der Anspruch auf Unterhalt erhoben wird.

Annahme an Kindes Statt

Artikel 48

(1) Die Annahme an Kindes Statt oder ihre Aufhebung bestimmen sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger der Annehmende zur Zeit der Antragstellung ist.

(2) Ist das Kind Staatsbürger des anderen Vertragsstaates, sind bei der Annahme an Kindes Statt oder bei der Aufhebung die Zustimmungen der gesetzlichen Vertreter und des zuständigen staatlichen Organs und, soweit dies nach den Gesetzen des Staates, dessen Staatsbürger das Kind ist, erforderlich ist, die Zustimmung des Kindes beizubringen.

(3) Wird das Kind durch Ehegatten angenommen, von denen einer Staatsbürger des einen und der andere Staatsbürger des anderen Vertragsstaates ist, muß die Annahme oder ihre Aufhebung den Gesetzen beider Vertragsstaaten entsprechen.

Artikel 49

(1) Zuständig für das Verfahren bei der Annahme an Kindes Statt oder ihrer Aufhebung ist das Organ des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger der Annehmende zur Zeit der Antragstellung ist. Haben der Annehmende und der Angenommene ihren Wohnsitz im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates, ist auch das Organ dieses Vertragsstaates zuständig.

(2) Im Falle des Artikels 48 Absatz 3 ist das Organ des Vertragsstaates zuständig, in dessen Hoheitsgebiet die Ehegatten ihren gemeinsamen Wohnsitz oder Aufenthalt haben oder zuletzt gehabt haben.

Vormundschaft und Pflegschaft

Artikel 50

(1) Für die Anordnung oder Aufhebung der Vormundschaft oder Pflegschaft gelten die Gesetze des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger die unter Vormundschaft oder Pflegschaft zu stellende Person ist.

(2) Die Rechtsverhältnisse zwischen Vormund oder Pfleger und der unter Vormundschaft oder Pflegschaft stehenden Person bestimmen sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, dessen Organ den Vormund oder Pfleger bestellt hat.

(3) Die Pflicht zur Übernahme einer Vormundschaft oder Pflegschaft bestimmt sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger die Person ist, die als Vormund oder Pfleger bestellt werden soll.

(4) Als Vormund oder Pfleger für einen Staatsbürger des einen Vertragsstaates kann ein Staatsbürger des anderen Vertragsstaates bestellt werden, wenn er seinen Wohnsitz im Hoheitsgebiet des Vertragsstaates hat, in dem er die Funktion des Vormundes oder Pflegers auszuüben hat.

Artikel 51

Über die Anordnung oder Aufhebung der Vormundschaft oder Pflegschaft entscheidet, soweit dieser Vertrag nichts anderes bestimmt, das Organ des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger die Person ist, gegenüber der die Vormundschaft oder Pflegschaft angeordnet oder aufgehoben werden soll.

Artikel 52

(1) Ist es erforderlich, im Hoheitsgebiet des einen Vertragsstaates eine Vormundschaft oder Pflegschaft über einen

Staatsbürger des anderen Vertragsstaates anzuordnen, dessen Wohnsitz, Aufenthalt oder Vermögen im Hoheitsgebiet dieses Vertragsstaates liegen, setzt das Organ dieses Vertragsstaates unverzüglich das in Artikel 51 genannte Organ in Kenntnis.

(2) In dringenden Fällen veranlaßt ein Organ des anderen Vertragsstaates die notwendigen vorläufigen Maßnahmen nach den Gesetzen seines Staates, worüber es das in Artikel 51 genannte Organ unverzüglich in Kenntnis setzt. Die vorläufigen Maßnahmen bleiben bis zur anderweitigen Entscheidung durch das zuständige Organ des anderen Vertragsstaates in Kraft. Das Organ, welches die vorläufigen Maßnahmen getroffen hat, ist davon in Kenntnis zu setzen.

Artikel 53

(1) Das in Artikel 51 genannte Organ kann seine Wahrnehmung der Fürsorge über eine Person, die unter Vormundschaft oder Pflegschaft gestellt wurde, an ein Organ des anderen Vertragsstaates übertragen, wenn die Person ihren Wohnsitz im Hoheitsgebiet dieses Vertragsstaates hat. Die übertragene Fürsorge wird wirksam, sobald das ersuchte Organ die Fürsorge über diese Person übernommen und das ersuchende Organ davon in Kenntnis gesetzt hat.

(2) Das Organ, welches nach Absatz 1 die Fürsorge über diese Person übernommen hat, verfährt nach den Gesetzen seines Staates.

4. Erbschaftsangelegenheiten

Artikel 54

Grundsatz der Gleichstellung

Die Staatsbürger des einen Vertragsstaates sind in bezug auf die Fähigkeit, testamentarische Verfügungen über das Vermö-

gen, das sich im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates befindet, oder über Rechte, die dort geltend gemacht werden sollen und Schriftstücke über die Enterbung zu errichten oder aufzuheben, sowie in bezug auf die Fähigkeit, durch Erbrecht Vermögen oder Rechte zu erwerben, den Staatsbürgern des anderen Vertragsstaates gleichgestellt.

Artikel 55 Anzuwendendes Recht

(1) Das Erbrecht hinsichtlich beweglichen Nachlasses bestimmt sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet der Erblasser zum Zeitpunkt des Todes seinen Wohnsitz hatte.

(2) Das Erbrecht hinsichtlich unbeweglichen Nachlasses bestimmt sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet sich der unbewegliche Nachlaß befindet.

Artikel 56 Erbloser Nachlaß

Soweit nach den Gesetzen des Vertragsstaates, nach welchen sich das Erbrecht bestimmt, kein Erbe vorhanden ist, fällt der bewegliche Nachlaß dem Vertragsstaat zu, dessen Staatsbürger der Erblasser zum Zeitpunkt des Todes war, der unbewegliche Nachlaß dem Vertragsstaat, in dessen Hoheitsgebiet er sich befindet.

Artikel 57 Testamentarische Verfügungen

(1) Die Fähigkeit, eine testamentarische Verfügung oder ein Schriftstück über die Enterbung zu errichten oder aufzuheben sowie die Rechtsfolgen von Erklärungsmängeln bestimmen sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger

der Erblasser zum Zeitpunkt der Willenserklärung war. Dieses Recht gilt auch für die zulässigen Arten testamentarischer Verfügungen.

(2) Die Form der Errichtung oder Aufhebung einer testamentarischen Verfügung oder eines Schriftstückes über die Enterbung bestimmt sich nach den Gesetzen des Vertragsstaates, dessen Staatsbürger der Erblasser zum Zeitpunkt der Willenserklärung war oder nach den Gesetzen des Staates, in dessen Hoheitsgebiet die Erklärung abgegeben wurde.

Artikel 58

Zuständigkeit in Erbschaftsangelegenheiten

(1) Für die Regelung des beweglichen Nachlasses ist das Justizorgan des Vertragsstaates zuständig, in dessen Hoheitsgebiet der Erblasser zum Zeitpunkt des Todes seinen Wohnsitz hatte.

(2) Für die Regelung des unbeweglichen Nachlasses ist das Justizorgan des Vertragsstaates zuständig, in dessen Hoheitsgebiet sich der unbewegliche Nachlaß befindet.

(3) Die Absätze 1 und 2 gelten entsprechend für erbrechtliche Streitigkeiten.

Sicherung des Nachlasses

Artikel 59

(1) Befindet sich der Nachlaß eines Staatsbürgers des einen Vertragsstaates im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates, trifft das Justizorgan dieses Vertragsstaates Maßnahmen zur Sicherung und Verwaltung des Nachlasses nach den Gesetzen seines Staates.

(2) Die diplomatische Mission oder konsularische Vertretung ist unverzüglich über die nach Absatz 1 getroffenen Maßnahmen zu informieren; sie kann an der Durchführung dieser Maßnahmen teilnehmen. Auf Antrag der diplomatischen Mission oder konsularischen Vertretung können die nach Absatz 1 getroffenen Maßnahmen geändert oder aufgehoben werden.

(3) Auf Ersuchen des Justizorgans, das für die Durchführung des Verfahrens in der Erbschaftsangelegenheit zuständig ist, können die nach Absatz 1 getroffenen Maßnahmen geändert oder aufgehoben werden.

Artikel 60

Stirbt ein Staatsbürger des einen Vertragsstaates während seines Aufenthalts im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates, werden die Sachen, die er mit sich führte, mit einem Verzeichnis ohne weiteres Verfahren der diplomatischen Mission oder konsularischen Vertretung des Vertragsstaates übergeben, dessen Staatsbürger der Verstorbene war.

Artikel 61

Testamentseröffnung

Für die Eröffnung und Verkündung einer testamentarischen Verfügung ist das Justizorgan des Vertragsstaates zuständig, in dessen Hoheitsgebiet sich die testamentarische Verfügung befindet. Ist für die Regelung des Nachlasses das Justizorgan des anderen Vertragsstaates zuständig, sind ihm eine beglaubigte Kopie der testamentarischen Verfügung und ein Protokoll der Eröffnung und Verkündung zu übersenden.

Artikel 62

Übergabe des Nachlasses

(1) Fällt der bewegliche Nachlaß oder der aus dem Verkauf von beweglichem oder unbeweglichem Nachlaß erzielte Erlös nach

Durchführung eines Nachlaßverfahrens an Erben mit Wohnsitz oder Aufenthalt im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates und kann diesen oder ihren Bevollmächtigten der Nachlaß oder sein Erlös nicht direkt übergeben werden, erfolgt die Aushändigung an die diplomatische Mission oder konsularische Vertretung dieses Vertragsstaates.

(2) Nach Absatz 1 wird verfahren, wenn

1. alle Forderungen der Gläubiger des Erblassers, die innerhalb der von den Gesetzen des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet sich der Nachlaß befindet, festgelegten Frist erhoben wurden, bezahlt oder deren Bezahlung sichergestellt sind;
2. alle mit der Erbschaft verbundenen Steuern und Gebühren bezahlt oder deren Bezahlung sichergestellt sind;
3. die zuständigen Organe, soweit erforderlich, die Genehmigung zur Ausfuhr des Nachlasses oder für die Überweisung von Geldbeträgen erteilt haben.

5. Beachtung der Rechtshängigkeit

Artikel 63

Sind für die Entscheidung in einem bestimmten Verfahren nach diesem Vertrag die Justizorgane beider Vertragsstaaten zuständig und ist bei einem Justizorgan eines der Vertragsstaaten Klage auf Einleitung des Verfahrens erhoben worden, ist die Zuständigkeit des Justizorgans des anderen Vertragsstaates für die Entscheidung in derselben Sache zwischen denselben Prozeßparteien ausgeschlossen.

Teil III**Anerkennung und Vollstreckung von Entscheidungen****Artikel 64****Anerkennung von Entscheidungen**

Rechtskräftige Entscheidungen der zuständigen Organe des einen Vertragsstaates in Zivil- und Familiensachen werden im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates unter den in diesem Vertrag genannten Voraussetzungen ohne ein besonderes Verfahren anerkannt.

Artikel 65**Vollstreckung von Entscheidungen**

Rechtskräftige und vollstreckbare Entscheidungen der in Artikel 64 genannten Organe des einen Vertragsstaates werden im Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates unter den in diesem Vertrag genannten Voraussetzungen vollstreckt.

Artikel 66**Entscheidungen, die der Anerkennung und
Vollstreckung unterliegen**

Als Entscheidungen nach Artikel 64 und 65 gelten:

1. Entscheidungen der Gerichte in Zivil- und Familiensachen;
2. gerichtliche Einigungen in Zivil- und Familiensachen;
3. Entscheidungen der Gerichte in Strafsachen über Schadenersatzansprüche;
4. Entscheidungen der Staatlichen Notariate;
5. Entscheidungen der Referate Jugendhilfe der DDR in Kinderschaftssachen und die von ihnen in Unterhaltssachen errichteten Urkunden;

6. Kostenentscheidungen der Justizorgane.

Artikel 67

Voraussetzungen für die Anerkennung und Vollstreckung von Entscheidungen

Die in Artikel 66 genannten Entscheidungen werden unter folgenden Voraussetzungen anerkannt und vollstreckt:

1. wenn die Entscheidung nach den Gesetzen des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet sie ergangen ist, rechtskräftig und vollstreckbar ist;
2. wenn das zuständige Justizorgan abgesichert hat, daß die unterlegene Prozeßpartei nach den Gesetzen des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet die Entscheidung ergangen ist und in Übereinstimmung mit den Artikeln 16 und 17 ordnungsgemäß und rechtzeitig zum Verfahren geladen worden ist und, falls sie prozeßunfähig war, ordnungsgemäß vertreten wurde;
3. wenn das Organ des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet die Entscheidung ergangen ist, nach diesem Vertrag und in von diesem Vertrag nicht geregelten Fällen, nach den Gesetzen des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet die Vollstreckung begehrt wird, zuständig war;
4. wenn in derselben Sache zwischen denselben Parteien im Hoheitsgebiet des Vertragsstaates, in welchem die Entscheidung anzuerkennen oder zu vollstrecken ist, bei einem Justizorgan dieses Vertragsstaates nicht schon früher rechtskräftig entschieden ist oder bereits früher ein Verfahren in dieser Sache anhängig wurde.

Artikel 68

Verfahren bei der Vollstreckung von
Entscheidungen

(1) Für die Erteilung der Vollstreckbarkeitserklärung ist das Gericht des Vertragsstaates zuständig, in dessen Hoheitsgebiet die Vollstreckung durchgeführt werden soll.

(2) Für die Erteilung der Vollstreckbarkeitserklärung und das Vollstreckungsverfahren gelten die Gesetze des Vertragsstaates, in dessen Hoheitsgebiet die Entscheidung vollstreckt werden soll.

(3) Das Gericht, das über die Erteilung der Vollstreckbarkeitserklärung entscheidet, beschränkt sich darauf, festzustellen, ob die in den Artikeln 66 und 67 genannten Bedingungen erfüllt sind.

Antrag auf Erteilung der Vollstreckbarkeitserklärung

Artikel 69

(1) Der Antrag auf Vollstreckung der Entscheidung kann direkt bei dem für die Vollstreckung zuständigen Gericht oder vermittels des Justizorgans des Vertragsstaates, das in erster Instanz entschieden hat, eingereicht werden.

(2) Ein Antrag auf Vollstreckung von Entscheidungen ist gleichzeitig als Antrag auf Durchführung der Vollstreckung anzusehen.

(3) Wird die Vollstreckung der Entscheidung nicht genehmigt, ausgesetzt oder eingestellt, informiert das zuständige Gericht das ersuchende Justizorgan darüber.

Artikel 70

(1) Dem Antrag nach Artikel 69 sind beizufügen:

1. eine Ausfertigung oder eine beglaubigte Abschrift der Entscheidung mit der Bescheinigung der Rechtskraft und Vollstreckbarkeit, sofern dies nicht aus der Entscheidung selbst hervorgeht;
2. eine Bestätigung darüber, daß der unterlegenen Prozeßpartei die Mitteilung über die Einleitung des Verfahrens und die Entscheidung nachweislich in Übereinstimmung mit den Bestimmungen dieses Vertrages zugestellt wurden;
3. eine Bestätigung darüber, daß die unterlegene Prozeßpartei, falls sie prozeßunfähig war, ordnungsgemäß vertreten wurde;
4. beglaubigte Übersetzungen des Antrages auf Vollstreckung der Entscheidung und der in den Ziffern 1 bis 3 angeführten Bescheinigungen;
5. eine Kopie des Antrages auf Vollstreckung der Entscheidung für die Schuldner mit einer beglaubigten Übersetzung.

(2) Bei Entscheidungen über den Antrag auf Vollstreckung der Entscheidung über die Kosten des Verfahrens sind dem Antrag eine Ausfertigung oder eine beglaubigte Abschrift der Kostenentscheidung und des Kostenfestsetzungsbeschlusses mit dem Vermerk der Rechtskraft und Vollstreckbarkeit sowie eine beglaubigte Übersetzung dieser Unterlagen beizufügen.

Artikel 71

Einwendungen des Schuldners

Der Schuldner kann Einwendungen gegen die Vollstreckbarkeitserklärung und Vollstreckung der Entscheidung bei dem für

die Erteilung der Vollstreckbarkeitserklärung und die Durchführung der Vollstreckung zuständigen Gericht geltend machen, soweit diese Einwendungen nach den Gesetzen des Vertragsstaates, dessen Gericht die Vollstreckung der Entscheidung durchführt, zulässig sind.

Artikel 72

Kosten der Vollstreckung

Die Berechnung und Einziehung der mit der Vollstreckung verbundenen Kosten nimmt das für die Vollstreckung zuständige Gericht nach den Gesetzen seines Staates vor.

Artikel 73

Ausfuhr von Sachen und Überweisung von Geldbeträgen

Bei der Ausfuhr von Sachen und der Überweisung von Geldbeträgen aus dem Hoheitsgebiet des einen Vertragsstaates in das Hoheitsgebiet des anderen Vertragsstaates gelten die Rechtsvorschriften des Staates, aus dessen Hoheitsgebiet die Sachen ausgeführt oder die Geldbeträge überwiesen werden.

Artikel 74

Die Bestimmungen des Teiles III dieses Vertrages gelten auch für rechtskräftige und vollstreckbare Entscheidungen, die vor dem Inkrafttreten dieses Vertrages ergangen sind.

Teil IV

Übernahme der Strafverfolgung und Auslieferung

1. Übernahme der Strafverfolgung

Artikel 75

Ersuchen um Übernahme der Strafverfolgung

(1) Die Vertragsstaaten verpflichten sich, auf Ersuchen des anderen Vertragsstaates die Strafverfolgung nach den eigenen

Gesetzen gegen ihre Staatsbürger durchzuführen, die verdächtig sind, im Hoheitsgebiet des ersuchenden Vertragsstaates eine Straftat begangen zu haben.

(2) Die Verpflichtung zur Übernahme der Strafverfolgung erstreckt sich auch auf solche Rechtsverletzungen, die nach den Gesetzen des ersuchenden Vertragsstaates Straftaten darstellen und nach den Gesetzen des ersuchten Vertragsstaates anders als gerichtlich verfolgbar sind.

(3) Der ersuchte Vertragsstaat erledigt das Ersuchen nach den eigenen Rechtsvorschriften.

(4) Ergeben sich in einem übernommenen Verfahren zivilrechtliche Ansprüche seitens der durch die Rechtsverletzung Geschädigten und liegen entsprechende Anträge auf Schadenersatz vor, werden diese in das Verfahren einbezogen.

Artikel 76

Inhalt der Ersuchen

(1) Das Ersuchen um Übernahme der Strafverfolgung muß die Erfordernisse nach Artikel 13 entsprechend enthalten.

(2) Dem Ersuchen sind beizufügen:

1. Beweismittel;
2. soweit erforderlich, die Akten in Urschrift oder in beglaubigter Abschrift, ansonsten das Ermittlungsergebnis;
3. eine Abschrift der Bestimmungen, die nach dem am Tatort geltenden Recht auf die Tat anwendbar sind;
4. Anträge wegen Schadenersatzansprüchen;

5. Anträge des Geschädigten auf Strafverfolgung, soweit diese nach dem Recht des ersuchten Vertragsstaates erforderlich sind.

(3) Befindet sich der Beschuldigte zur Zeit des Ersuchens um Übernahme der Strafverfolgung in Untersuchungshaft oder wurde er vorläufig festgenommen, wird er vom übergebenden Staat in das Hoheitsgebiet des ersuchten Vertragsstaates überführt.

(4) Der ersuchte Vertragsstaat ist verpflichtet, den ersuchenden Vertragsstaat über die endgültige Entscheidung zu benachrichtigen. Auf Anforderung des ersuchenden Vertragsstaates ist eine Ausfertigung der endgültigen Entscheidung zu übersenden.

Artikel 77

Wirkungen der Übernahme der Strafverfolgung

Wurde ein Vertragsstaat nach Artikel 75 um die Übernahme der Strafverfolgung ersucht, kann nach Eintritt der Rechtskraft des Urteils oder einer sonstigen von den Organen des ersuchten Vertragsstaates getroffenen endgültigen Entscheidung kein Strafverfahren vor Organen des ersuchenden Vertragsstaates eingeleitet werden; ein eingeleitetes Verfahren ist einzustellen.

2. Auslieferung

Artikel 78

Verpflichtung zur Auslieferung

(1) Die Vertragsstaaten liefern einander entsprechend den Bestimmungen dieses Vertrages auf Ersuchen Personen aus, gegen die eine Strafverfolgung durchgeführt oder eine Freiheitsstrafe vollzogen werden soll.

(2) Die Auslieferung zur Durchführung einer Strafverfolgung erfolgt wegen solcher Handlungen, die nach den Gesetzen beider Vertragsstaaten strafbar und mit einer Freiheitsstrafe bedroht sind.

(3) Die Auslieferung zum Vollzug einer Strafe erfolgt wegen der in Absatz 2 genannten Handlungen und wenn die betreffende Person zu einer Freiheitsstrafe verurteilt worden ist.

Artikel 79

Ablehnung der Auslieferung

(1) Die Auslieferung erfolgt nicht, wenn

1. zum Zeitpunkt des Eingangs des Ersuchens die Person, um deren Auslieferung ersucht wird, Staatsbürger des ersuchten Vertragsstaates ist;
2. nach den Gesetzen des ersuchten Vertragsstaates eine Verjährung der strafrechtlichen Verfolgung oder der Strafvollstreckung eingetreten ist oder wenn eine Person, deren Auslieferung gefordert wird, nicht verfolgt werden kann oder wenn die Strafe aus einem anderen gesetzlichen Grund nicht vollstreckt werden kann;
3. gegen die Person, deren Auslieferung verlangt wird, im Hoheitsgebiet des ersuchten Vertragsstaates ein Urteil wegen derselben Straftat erlassen wurde oder eine Entscheidung ergangen ist, durch die das Verfahren beendet wurde.

(2) Die Auslieferung kann abgelehnt werden, wenn die Straftat, derentwegen um Auslieferung ersucht wird, im Hoheitsgebiet des ersuchten Vertragsstaates begangen wurde.

(3) Erfolgt die Auslieferung nicht, wird der ersuchende Vertragsstaat über die Gründe der Ablehnung informiert.

Artikel 80 Auslieferungsersuchen

(1) Ein Ersuchen um Auslieferung muß folgende Angaben enthalten:

1. die Bezeichnung des ersuchenden Organs;
2. Vor- und Familienname der auszuliefernden Person, ihre Staatsbürgerschaft, ihren Wohnsitz oder Aufenthalt, nach Möglichkeit eine Beschreibung des Äußeren, andere Angaben zur Person und ihre Fotografie;
3. den vollen Wortlaut der gesetzlichen Bestimmungen des ersuchenden Vertragsstaates, nach denen die Handlung als Straftat verfolgbar ist, einschließlich der Bestimmungen über die Verjährung.

(2) Dem Ersuchen um Auslieferung zur Durchführung der Strafverfolgung ist der Haftbefehl oder seine beglaubigte Abschrift mit einer Darstellung des Sachverhalts beizufügen. Dem Ersuchen um Auslieferung zum Vollzug der Strafe sind eine Ausfertigung des rechtskräftigen Urteils und der Text des der Verurteilung zugrunde liegenden Strafgesetzes beizufügen. Hat der Verurteilte bereits einen Teil der Strafe verbüßt, werden auch darüber Angaben übermittelt.

Artikel 81 Ergänzung des Auslieferungsersuchens

Enthält das Auslieferungsersuchen nicht die erforderlichen Angaben, kann der ersuchte Vertragsstaat seine Vervollständigung verlangen sowie eine Frist bestimmen, in der die ergän-

zenden Angaben zu übermitteln sind. Auf Antrag kann diese Frist verlängert werden.

Auslieferungshaft

Artikel 82

Der ersuchte Vertragsstaat trifft nach Eingang des Auslieferungersuchens unverzüglich Maßnahmen zur Verhaftung der Person, um deren Auslieferung ersucht wird, wenn die Voraussetzungen der Auslieferung vorliegen.

Artikel 83

(1) Auf Antrag kann eine Person auch vor Eingang des Auslieferungersuchens in Haft genommen werden, wenn sich das zuständige Organ des ersuchenden Vertragsstaates auf einen Haftbefehl oder ein rechtskräftiges Urteil beruft und die unverzügliche Absendung des Auslieferungersuchens mitteilt. Das Ersuchen um vorläufige Auslieferungshaft kann auf dem Postwege, telefonisch, telegrafisch oder auf eine andere Weise übermittelt werden.

(2) Die zuständigen Organe eines Vertragsstaates können eine Person, die sich in dessen Hoheitsgebiet befindet, auch ohne Ersuchen nach Absatz 1 in Haft nehmen, wenn bekannt ist, daß diese Person eine Auslieferungsstraftat nach Artikel 78 begangen hat.

(3) Von der Verhaftung nach den Absätzen 1 und 2 ist der andere Vertragsstaat unverzüglich in Kenntnis zu setzen.

Artikel 84

(1) Der ersuchte Vertragsstaat stellt das Auslieferungsverfahren ein und setzt die nach Artikel 82 verhaftete Person auf freien Fuß, wenn innerhalb der nach Artikel 81 festge-

setzten Frist die geforderten zusätzlichen Angaben nicht übermittelt werden.

(2) Eine nach den Bestimmungen des Artikels 83 verhaftete Person wird auf freien Fuß gesetzt, wenn das Ersuchen nicht innerhalb von einem Monat eintrifft, von dem Tage an gerechnet, an dem der andere Vertragsstaat von der Verhaftung dieser Person in Kenntnis gesetzt wurde.

Artikel 85

Aufschub der Auslieferung

(1) Wird gegen eine Person, um deren Auslieferung ersucht wird, im Hoheitsgebiet des ersuchten Vertragsstaates ein Strafverfahren durchgeführt oder ist diese wegen einer anderen Straftat verurteilt worden, kann die Auslieferung bis zum Abschluß des Strafverfahrens oder bis zum Vollzug der Strafe aufgeschoben werden.

(2) Würde der Aufschub der Auslieferung zur Verjährung der Strafverfolgung oder zur Erschwerung der Durchführung des Strafverfahrens gegen die Person, um deren Auslieferung ersucht wird, führen, kann einem begründeten Ersuchen auf zeitweilige Auslieferung zur Durchführung eines Strafverfahrens stattgegeben werden. Der ersuchende Vertragsstaat ist verpflichtet, die ausgelieferte Person spätestens innerhalb von drei Monaten, gerechnet vom Tage der Auslieferung an, zurückzuführen. Die Frist kann in begründeten Fällen verlängert werden.

Artikel 86

Ersuchen mehrerer Staaten

Liegen Ersuchen mehrerer Staaten um Auslieferung einer Person wegen derselben oder wegen verschiedener Straftaten vor, entscheidet der ersuchte Vertragsstaat, unter Berücksichti-

gung aller Umstände, wie der Staatsbürgerschaft der Person, um deren Auslieferung ersucht wird, Art und Schwere der Straftat, Ort und Zeitpunkt ihrer Begehung sowie des Eingangs der Ersuchen, welchem Ersuchen stattgegeben werden soll.

Artikel 87

Grenzen der Strafverfolgung

(1) Die ausgelieferte Person darf wegen einer anderen vor der Auslieferung begangenen strafbaren Handlung, die nicht von der Zustimmung zur Auslieferung erfaßt wird, ohne Einwilligung des ersuchten Vertragsstaates weder strafrechtlich zur Verantwortung gezogen, bestraft noch einem dritten Staat zur Durchführung der Strafverfolgung oder zum Vollzug einer Strafe ausgeliefert werden.

(2) Die Zustimmung des ersuchten Vertragsstaates ist nicht erforderlich, wenn

1. eine ausgelieferte Person, die nicht Staatsbürger des ersuchenden Vertragsstaates ist, innerhalb von einem Monat, gerechnet vom Tage der Beendigung des Strafverfahrens oder des Vollzugs der Strafe an, dieses Hoheitsgebiet nicht verlassen hat. In diese Frist ist die Zeit nicht einbegriffen, in welcher die ausgelieferte Person auf Grund nicht von ihr abhängiger Umstände das Hoheitsgebiet dieses Vertragsstaates nicht verlassen konnte;
2. die ausgelieferte Person das Hoheitsgebiet des Vertragsstaates, an den sie ausgeliefert wurde, verlassen hat, jedoch danach erneut freiwillig in dieses Hoheitsgebiet zurückgekehrt ist.

Artikel 88

Durchführung der Auslieferung

(1) Der ersuchte Vertragsstaat, welcher dem Ersuchen um Auslieferung stattgegeben hat, unterrichtet den anderen Vertragsstaat über Ort und Zeit der Auslieferung der Person.

(2) Eine Person, deren Auslieferung stattgegeben wurde, wird auf freien Fuß gesetzt, wenn der ersuchende Vertragsstaat innerhalb einer Frist von 15 Tagen, gerechnet von dem Tage an, der als Tag der Auslieferung festgesetzt wurde, diese Person nicht übernimmt.

Artikel 89

Information über das Ergebnis des Strafverfahrens

Der Vertragsstaat, der die ausgelieferte Person übernommen hat, informiert den ersuchten Vertragsstaat vom Ergebnis des Strafverfahrens. Auf Anforderung ist eine Abschrift der abschließenden Entscheidung zu übersenden.

Artikel 90

Erneute Auslieferung

Entzieht sich eine ausgelieferte Person der Strafverfolgung oder dem Vollzug der Freiheitsstrafe und kehrt in das Hoheitsgebiet des ersuchten Vertragsstaates zurück, wird sie auf Grund eines erneuten Auslieferungsersuchens ohne Übermittlung der im Artikel 80 genannten Erfordernisse ausgeliefert.

Artikel 91

Übergabe von Gegenständen

(1) Der um Auslieferung ersuchte Vertragsstaat übergibt auf Ersuchen die Gegenstände, die für die Begehung einer Straf-

tat nach Artikel 78 verwendet wurden, Beweisgegenstände sowie die Gegenstände, die durch die Straftat erlangt wurden, an den ersuchenden Vertragsstaat. Diese Gegenstände können auch dann übergeben werden, wenn es infolge Todes der betreffenden Person oder aus anderen Gründen nicht zur Auslieferung kommt.

(2) Der ersuchte Vertragsstaat kann die in Absatz 1 genannten Gegenstände zeitweilig zurückbehalten, wenn er sie für ein anderes Strafverfahren benötigt.

(3) Die Rechte dritter Personen an den dem ersuchenden Vertragsstaat übergebenen Gegenständen bleiben unberührt. Nach Abschluß des Verfahrens sind diese Gegenstände an den Vertragsstaat zurückzugeben, der sie übergeben hat. Befinden sich Personen, die Rechte an Gegenständen haben, im Hoheitsgebiet des ersuchenden Vertragsstaates, ist dieser mit Zustimmung des ersuchten Vertragsstaates berechtigt, die Gegenstände direkt an die Berechtigten zurückzugeben.

Artikel 92 Durchleitung

(1) Ein Vertragsstaat gestattet auf Ersuchen die Durchleitung solcher Personen durch sein Hoheitsgebiet, die von einem Drittstaat dem anderen Vertragsstaat ausgeliefert werden.

(2) Ein Ersuchen um Durchleitung ist wie ein Auslieferungsersuchen zu stellen und zu behandeln.

(3) Die Vertragsstaaten sind nicht verpflichtet, die Durchleitung von Personen zu gestatten, wenn deren Auslieferung nach diesem Vertrag nicht zulässig sein würde.

(4) Der ersuchte Vertragsstaat gestattet die Durchleitung auf die ihm am zweckmäßigsten erscheinende Weise.

Artikel 93

Auslieferungs- und Durchleitungskosten

Die Auslieferungskosten trägt der Vertragsstaat, in dessen Hoheitsgebiet sie entstanden sind; die Durchleitungskosten trägt der ersuchende Vertragsstaat.

Teil V

Schlußbestimmungen

Artikel 94

Dieser Vertrag bedarf der Ratifikation.
Der Austausch der Ratifikationsurkunden erfolgt in Prag.

Artikel 95

(1) Dieser Vertrag tritt am dreißigsten Tage nach Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft.

(2) Jeder Vertragsstaat kann diesen Vertrag schriftlich kündigen. Die Kündigung tritt nach Ablauf eines Jahres, gerechnet vom Tage ihres Eingangs beim anderen Vertragsstaat, in Kraft.

Artikel 96

Mit dem Tage des Inkrafttretens dieses Vertrages tritt der Vertrag zwischen der Tschechoslowakischen Republik und der Deutschen Demokratischen Republik vom 11. September 1956 über den Rechtsverkehr in Zivil-, Familien- und Strafsachen außer Kraft.

Ausgefertigt in Berlin am 18. April 1989
in zwei Originalen, jedes in tschechischer und deutscher
Sprache, wobei beide Texte die gleiche Gültigkeit besitzen.

Zum Beweis dessen haben die Bevollmächtigten der Vertrags-
staaten diesen Vertrag unterzeichnet und gesiegelt.

Für die Tschechoslowakische
Sozialistische Republik:

[*Signed — Signé*]

Dipl.-Ing. FRANTIŠEK LANGER, CSc.

Für die Deutsche Demokratische
Republik:

[*Signed — Signé*]

Dr. HANS-JOACHIM HEUSINGER

[TRANSLATION — TRADUCTION]

TREATY¹ BETWEEN THE CZECHOSLOVAK SOCIALIST REPUBLIC AND THE GERMAN DEMOCRATIC REPUBLIC CONCERNING LEGAL ASSISTANCE IN CIVIL, FAMILY AND CRIMINAL CASES

The Czechoslovak Socialist Republic and the German Democratic Republic,
With a view to further developing their fraternal relations, on the basis of the Treaty of friendship, cooperation and mutual assistance of 3 October 1977,²

Desiring to deepen cooperation between the two States in the field of legal relations in civil, family and criminal cases,

Have decided to conclude this Treaty.

For that purpose, they have appointed as their plenipotentiaries:

The Czechoslovak Socialist Republic: František Langer, CSc., Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Czechoslovak Socialist Republic to the German Democratic Republic;

The German Democratic Republic: Dr. Hans-Joachim Heusinger, Deputy Chairman of the Council of Ministers of the German Democratic Republic and Minister of Justice,

who, having exchanged their full powers, found in good and due form, have agreed as follows:

PART I. GENERAL PROVISIONS

1. PURPOSE OF COOPERATION

Article 1

(1) The cooperation between the Contracting States in the field of legal assistance in civil, family and criminal cases shall have the purpose of supporting the authorities of the Contracting States in their activities aimed at ensuring socialist legality and supporting the nationals of the Contracting States in the exercise of their rights and legitimate interests.

(2) Central judicial authorities in accordance with this Treaty shall be: for the Czechoslovak Socialist Republic the Office of the Procurator-General of the Czechoslovak Socialist Republic, the Ministry of Justice of the Czech Socialist Republic and the Ministry of Justice of the Slovak Socialist Republic; for the German Democratic Republic the Ministry of Justice and the Procurator-General.

(3) The courts, procurator's offices and State notarial offices of the Contracting States shall be judicial authorities within the meaning of this Treaty.

¹ Came into force on 27 April 1990, i.e., the thirtieth day following the exchange of the instruments of ratification, which took place at Prague on 28 March 1990, in accordance with article 95 (1).

² United Nations, *Treaty Series*, vol. 1211, p. 43.

Article 2

(1) The central judicial authorities of the Contracting States shall exchange experience in the field of legislation and legal practice within the scope of their competence and shall develop new forms of cooperation and coordination.

(2) The central judicial authorities of the Contracting States may conclude agreements on the basis and in implementation of this Treaty.

2. LEGAL PROTECTION

Article 3. SCOPE OF LEGAL PROTECTION

(1) Nationals of either Contracting State shall in the territory of the other Contracting State enjoy the same legal protection as the latter's own nationals. They shall have free access to the authorities of the other Contracting State which are competent in civil, family and criminal cases; they may appear, present petitions and institute proceedings before them, and perform other acts associated with proceedings, under the same conditions as the latter Contracting State's own nationals.

(2) A national of a Contracting State is any person who has the nationality of that State in accordance with the law of that State.

(3) The provisions of this Treaty shall apply *mutatis mutandis* to bodies corporate which have been established in accordance with the law of either Contracting State.

Article 4. EXEMPTION FROM THE OBLIGATION TO DEPOSIT SECURITY

Nationals of either Contracting State appearing before the judicial authorities of the other Contracting State shall, if they are domiciled or resident in the territory of one of the Contracting States, not be required to deposit security for the costs of proceedings by reason of the fact that they are aliens or have no domicile or residence in the territory of the Contracting State before whose judicial authorities they are appearing.

EXEMPTION FROM THE PAYMENT OF COSTS

Article 5

(1) Nationals of either Contracting State shall be granted exemption from the payment of the costs of proceedings and be granted other advantages in connection with such costs by the judicial authorities in the territory of the other Contracting State under the same conditions and to the same extent as the latter State's own nationals.

(2) An exemption in accordance with paragraph (1) shall apply to all acts performed in the said proceedings before the judicial authorities of the other Contracting State, including enforcement.

Article 6

(1) The certification of personal and property relations which is required for the granting of exemption in accordance with article 5 shall be issued by the compe-

tent authority of the Contracting State in whose territory the applicant is domiciled or resident.

(2) If the applicant is neither domiciled nor resident in the territory of either Contracting State, a certification issued by the diplomatic mission or consular post of the Contracting State of which he is a national shall suffice.

(3) The competent judicial authority ruling on an application for exemption in accordance with article 5 may request additional information from the authority which issued the certification.

Article 7

(1) The application for exemption in accordance with article 5 may be submitted to the competent judicial authority of the Contracting State of which the applicant is a national. That authority shall transmit the application, together with the certification referred to in article 6 and the other documents presented by the applicant, to the competent judicial authority of the other Contracting State in accordance with article 11, paragraph (1).

(2) The application for the institution of proceedings in the case to which the exemption applies and the application for the appointment of an attorney or any other appropriate application may be submitted at the same time as the application for exemption in accordance with article 5.

3. LEGAL ASSISTANCE

Article 8. PROVISION OF LEGAL ASSISTANCE

(1) The judicial authorities shall provide one another with legal assistance in civil, family and criminal cases.

(2) The judicial authorities shall also provide legal assistance to other authorities competent in civil, family and criminal cases.

Article 9. SCOPE OF LEGAL ASSISTANCE

Legal assistance shall include the service of documents and the performance of specific acts in connection with proceedings, including in particular the questioning of litigants, accused persons, defendants, witnesses and experts, the procurement of expert opinions, the conduct of judicial inspections, the transmittal and delivery of physical evidence, searches and other acts in connection with proceedings.

Article 10. DETERMINATION OF ADDRESSES, PLACE OF WORK AND INCOME

(1) Legal assistance shall also include the determination of the places of residence of persons in the territory of either Contracting State against whom claims in accordance with civil or family law are being made or are to be made by persons who are domiciled in the territory of the other Contracting State. The authorities applied to shall be required to make available such data as can be used for determining the place of residence.

(2) Legal assistance shall further include the determination of the place of work of a person who is required to provide maintenance and against whom a claim is being made or is to be made by a person entitled to maintenance who is domiciled

or resident in the territory of the other Contracting State. Such obligation shall also include the determination of the amount of the monthly income that has been received during the past three years by the person required to provide maintenance.

Article 11. METHOD OF COMMUNICATION

(1) In providing legal assistance, the judicial authorities of the Contracting States shall communicate with one another direct, save as hereinafter provided otherwise in individual cases.

(2) The authorities referred to in article 8, paragraph (2), shall communicate with the judicial authorities of the Contracting States direct, save as hereinafter provided otherwise in individual cases.

(3) In matters relating to the assertion and enforcement of the maintenance claims of minor children the authorities acting for the Contracting States shall be the Centre for the International Legal Protection of Young People, with offices at Brno, on behalf of the Czechoslovak Socialist Republic, and the Ministry of People's Education, Department of Youth Assistance, Home Education and Special Schools, on behalf of the German Democratic Republic, shall communicate with each other direct.

(4) In extradition cases and in cases relating to the taking over of responsibility for prosecution, the Ministers of Justice and the Procurators-General of the Contracting States shall communicate with each other within the scope of their competence.

(5) The persons referred to in paragraph (4) may agree that with regard to the taking over of responsibility for prosecution, the courts or procurators of the Contracting States shall communicate with one another direct.

Article 12. LANGUAGE

The authorities of the Contracting States shall, save as hereinafter provided otherwise, use their own languages in communicating with one another concerning legal matters.

Article 13. CONTENT AND FORM OF APPLICATIONS FOR LEGAL ASSISTANCE

(1) An application for legal assistance must include the following particulars:

1. The title of the applicant authority;
2. The title of the judicial authority applied to;
3. The title of the case in which legal assistance is applied for;
4. The given names, family names, dates and places of birth, nationalities, occupations and places of domicile or residence of the litigants, accused persons, defendants, convicted persons, persons who have suffered damage, witnesses and other persons, where appropriate, and, if necessary, the given names, family names and dates and places of birth of their parents;
5. The given names, family names and addresses of the representatives.

(2) An application for the service of documents must, in addition to the particulars referred to in paragraph (1), include the exact address of the addressee and the title of the document to be served.

(3) An application for the performance of specific acts in connection with proceedings also must indicate the facts to be proved or the acts to be performed and must set forth the circumstances of the case in so far as necessary, and in criminal cases also a description of the factual circumstances and legal definition of the offence committed.

(4) The application for the provision of legal assistance must be signed and bear a seal of the applicant authority.

(5) In submitting applications for the provision of legal assistance, the judicial authorities of the Contracting States shall use bilingual forms, models of which shall be exchanged by the Contracting States.

EXECUTION OF APPLICATIONS FOR THE PROVISION OF LEGAL ASSISTANCE

Article 14

In providing legal assistance, the judicial authority applied to shall apply the law of its own State. In respect of the method and form of execution, the judicial authority applied to shall, at the request of the applicant authority, employ the procedural regulations of the Contracting State whose authority is making the application, provided that their employment does not conflict with the fundamental principles of the legal system of the Contracting State whose judicial authority is applied to.

Article 15

(1) If the judicial authority applied to is not competent to execute the application for legal assistance, it shall transmit the application to the competent judicial authority and inform the applicant authority accordingly.

(2) The judicial authority applied to shall, on request, inform the applicant authority in good time of the time and place of the execution of the application for legal assistance.

(3) If the person designated in the application for legal assistance cannot be found at the address given, the judicial authority applied to shall, in accordance with the law of its own State, take the necessary steps to determine the correct address.

(4) If the judicial authority applied to is unable to execute the application for legal assistance, it shall return the documents to the applicant authority, indicating the reasons.

Article 16. SERVICE OF DOCUMENTS

(1) The service of all documents in proceedings which involve participants who are staying in the territory of the other Contracting State shall be made in accordance with the provisions of articles 13, 14 and 15.

(2) If the document to be served is neither drawn up in the language of the Contracting State whose judicial authority is applied to nor accompanied by a certified translation, the judicial authority applied to shall serve the document on the

addressee only if he is willing to accept it. In the event of non-acceptance, service shall be considered not to have been taken place.

Article 17. CONFIRMATION OF SERVICE OF DOCUMENTS

Service of documents shall be confirmed either by means of a certificate of receipt which indicates the place and date of service and bears the signatures of the addressee and the server and the seal of the judicial authority applied to or by means of a protocol from that authority which indicates the form, place and time of the service of the document and bears the signature of the addressee.

Article 18. COMPETENCE OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

(1) Each Contracting State shall have the right to carry out through its diplomatic mission or consular post the service of documents on its own nationals who are staying in the territory of the other Contracting State,

(2) Each Contracting State shall have the right to arrange through its diplomatic mission or consular post the interrogation of its own nationals who are staying in the territory of the other Contracting State.

(3) In the cases referred to in paragraphs (1) and (2) no use or threat of enforcement measures may be made.

Article 19. SAFE-CONDUCT OF WITNESSES AND EXPERTS

(1) A witness or expert, irrespective of his nationality, who, in response to a summons served upon him by the judicial authority applied to, appears before the judicial authority of the applicant Contracting State in civil, family or criminal cases may not be prosecuted, taken into custody or punished in the territory of that State for any infraction committed before he crossed the State frontier of the applicant Contracting State. Similarly, such persons may not be called to account, taken into custody or punished in connection with their testimony or their expert opinions, nor in respect of the criminal case which is the subject of the proceeding.

(2) A witness or expert shall forfeit the protection referred to in paragraph (1) if, in spite of having the opportunity to do so, he has failed to quit the territory of the Contracting State whose judicial authority made the application within seven days from the date on which he was informed that his presence was no longer required. Such time-limit shall not be deemed to include any period during which the witness or expert was unable, owing to circumstances beyond his control, to quit the said territory.

(3) A summons served upon a witness or expert may not contain any threat of enforcement measures to be applied in the event of failure to comply with the summons.

Article 20. REIMBURSEMENT OF COSTS FOR WITNESSES AND EXPERTS

The persons referred to in article 19 shall be entitled to compensation for the costs of their travel and stay and their loss of earnings; experts shall also be entitled to a fee for their expert opinion. The summons must state what compensation the summoned person is to receive; at his request, the applicant judicial authority shall pay an advance to cover the costs concerned.

Article 21. TEMPORARY TRANSFER OF WITNESSES

If a person who is held in custody in the territory of either Contracting State is summoned as a witness by a judicial authority of the other Contracting State, he may be temporarily transferred on condition that he will be kept in custody and will be returned, immediately after interrogation, to the Contracting State whose judicial authority was applied to.

Article 22. COSTS OF LEGAL ASSISTANCE

(1) The judicial authority applied to shall not charge any costs for the provision of legal assistance. The Contracting States shall bear all costs incurred in their territory in connection with the provision of legal assistance.

(2) The judicial authority applied to shall inform the applicant authority of the amount of the costs incurred. In so far as the applicant authority recovers such costs from those responsible for paying them, the amounts recovered shall remain with the Contracting State whose authority recovered them.

4. INFORMATION

Article 23. INFORMATION CONCERNING LEGAL QUESTIONS

The central judicial authorities of the Contracting States shall, on request, provide each other with information concerning the legislation which is or has been in force in their State and concerning the legal practice of their authorities.

Article 24. INFORMATION CONCERNING COURT DECISIONS

(1) The Contracting States shall keep each other informed concerning decisions in criminal cases which have been rendered by their courts against nationals of the other Contracting State and which have become final.

(2) In justified cases, information in accordance with paragraph (1) may, upon request, be given with regard to a person who is not a national of the applicant Contracting State.

(3) The Contracting States shall, where possible, send to each other the fingerprints of the persons referred to in paragraphs (1) and (2).

Article 25. INFORMATION FROM THE CRIMINAL REGISTER

Each Contracting State shall, upon request, provide the other Contracting State free of charge with information from the criminal register relating to persons who have previously been sentenced by courts of the other Contracting State.

5. DOCUMENTS

Article 26. EXEMPTION FROM LEGALIZATION

(1) Documents which have been prepared or authenticated and sealed, in the statutorily prescribed form, in the territory of either Contracting State by a State authority or by a legally authorized person within the limits of his competence shall not require legalization for use in the territory of the other Contracting State. This

shall also apply to the authentication of signatures, copies and translations of documents.

(2) The documents referred to in paragraph (1) shall, in the territory of the other Contracting State, have the same validity as corresponding documents of that Contracting State.

Article 27. TRANSMITTAL OF DOCUMENTS RELATING
TO PERSONAL STATUS

(1) The competent authorities of the Contracting States shall send to each other, immediately after the notation is entered into the records and after subsequent additions or alterations, such extracts from the civil registers as relate to nationals of the other Contracting State.

(2) Upon request, the civil registries of each Contracting State shall transmit extracts from the civil registers to the judicial and other authorities of the other Contracting State, free of charge, for official use.

(3) The transmittal of the extracts in accordance with paragraphs (1) and (2) shall be made through the diplomatic or consular channel.

Article 28. APPLICATIONS OF NATIONALS FOR THE TRANSMITTAL
OF CIVIL REGISTRY DOCUMENTS AND OTHER DOCUMENTS

(1) Nationals of either Contracting State may send direct to the competent authorities of the other Contracting State applications for the preparation and transmittal of civil registry documents or other documents which relate to the personal rights and interests of the persons concerned (documents relating to service seniority and the like). If the authority applied to is not competent to process the application, it shall transmit the application to the competent authority and shall inform the applicant accordingly.

(2) The transmittal of such documents shall be made through the diplomatic or consular channel.

Article 29. TRANSMITTAL OF DECISIONS RELATING TO PERSONAL STATUS

(1) The courts of each Contracting State shall, on request, transmit, free of charge, information concerning such decisions of the authorities as relate to the personal status of nationals of the other Contracting State.

(2) In the transmittal and execution of requests in accordance with this article, the authorities shall communicate with one another in accordance with article 11.

PART II. APPLICABLE LAW AND COMPETENCE

1. LAW PERTAINING TO PERSONAL STATUS

Article 30. LEGAL CAPACITY AND CAPACITY FOR LEGAL ACTION

The capacity of a person to establish rights and obligations and to undertake legal action shall be determined in accordance with the law of the Contracting State of which the person is a national.

Article 31. LEGAL CAPACITY OF BODIES CORPORATE

The legal capacity of a body corporate shall be determined in accordance with the law of the Contracting State in accordance with whose legislation it was established.

LEGAL INCAPACITATION

Article 32

Save as otherwise provided in this Treaty, the legal incapacitation of a person or the termination of such incapacitation shall be within the competence of the judicial authority of the Contracting State of which the person affected by the decision is a national.

Article 33

(1) If the judicial authority of one Contracting State, in whose territory the national of the other Contracting State is domiciled, establishes that grounds exist for legal incapacitation or for the termination thereof, it shall inform the competent judicial authorities of the other Contracting State accordingly. In urgent cases the judicial authority may take provisional measures for the protection of such a person or his property and shall inform the competent judicial authority of the other Contracting State accordingly.

(2) If within three months after notification in accordance with paragraph (1) the judicial authority of the other Contracting State has not instituted proceedings or if it makes no statement during the said period, the judicial authority of the Contracting State in whose territory the person concerned is domiciled may carry out the proceedings relating to legal incapacitation or to the termination thereof.

(3) Legal incapacitation or the termination thereof in accordance with paragraph (2) may be declared only on grounds which are provided for in the law of both Contracting States. The decision shall be communicated to the competent judicial authority of the other Contracting State.

Article 34

In so far as the law of either Contracting State provides for partial legal incapacitation, the provisions of articles 32 and 33 shall apply *mutatis mutandis*.

Article 35. DECLARATION OF PERSONS AS MISSING OR DEAD
AND ESTABLISHMENT OF THE FACT OF DEATH

(1) The declaration of a person as dead shall be within the competence of the court of the Contracting State of which the person was a national at the time when he was last reported to have been alive.

(2) The court of either Contracting State may declare nationals of the other Contracting State to be dead:

1. Upon the application of a person who, by reason of rights of succession or of conjugal property rights, asserts a claim to immovable property of the missing person which is situated in the territory of the latter Contracting State;

2. Upon the application of the missing person's spouse who at the time of the application is domiciled in the territory of the latter Contracting State.

(3) The declaration of a missing person as dead shall be governed by the law of the Contracting State of which he was a national at the time when he was last reported to have been alive.

(4) The provisions of paragraphs (1) to (3) shall apply *mutatis mutandis* to the declaration of a person as missing and to the establishment of the fact of death.

(5) Decisions in accordance with paragraph (2) shall have legal effect solely in the territory of the Contracting State whose court rendered the decision.

2. LEGAL TRANSACTIONS

Article 36. FORM OF LEGAL TRANSACTIONS

(1) The form of a legal transaction shall be determined in accordance with the law of the Contracting State whose law is applicable to the legal relationship. The form shall also be maintained if the appropriate legislative provisions of the Contracting State in whose territory the legal transaction was concluded are observed.

(2) The form of a legal transaction relating to immovable property shall be determined in accordance with the law of the Contracting State in whose territory the immovable property is situated.

Article 37. LEGAL RELATIONS WITH REGARD TO IMMOVABLE PROPERTY

(1) Legal relations with regard to immovable property shall be determined in accordance with the law of the Contracting State in whose territory the said property is situated.

(2) In the case of proceedings in connection with legal relations in accordance with paragraph (1), the judicial authority of the Contracting State in whose territory the immovable property is situated shall be competent.

(3) The determination whether the property concerned is movable or immovable shall be made in accordance with the law of the Contracting State in whose territory the property is found.

3. FAMILY CASES

Article 38. CONTRACTING OF MARRIAGE

(1) The conditions for the contracting of marriage shall be determined for each of the persons contracting marriage by the law of the Contracting State of which he or she is a national; with regard to obstacles to the contracting of marriage the law of the Contracting State in whose territory the marriage is contracted must also be complied with.

(2) The form of the contracting of marriage shall be determined in accordance with the law of the Contracting State in whose territory the marriage is contracted.

PERSONAL AND PROPERTY RELATIONS BETWEEN SPOUSES

Article 39

(1) Personal and property relations between spouses shall be determined in accordance with the law of the Contracting State in whose territory they have their common domicile.

(2) If one spouse is domiciled in the territory of one Contracting State and the other in the territory of the other Contracting State and the two spouses have the same nationality, their personal and property relations shall be determined in accordance with the law of the Contracting State of which they are nationals.

(3) If one spouse is a national of one Contracting State and the other is a national of the other Contracting State, and if one is domiciled in the territory of one Contracting State and the other in the territory of the other Contracting State, their personal and property relations shall be determined in accordance with the law of the Contracting State in whose territory they last had their common domicile.

(4) If the spouses referred to in paragraph (3) have not had a common domicile, the law of the Contracting State in whose court the proceedings were instituted shall be applicable.

Article 40

In respect of a decision concerning personal and property relations between spouses, the court of the Contracting State whose law is applicable in accordance with article 39, paragraphs (1), (2) and (3), shall be competent. In respect of a decision in accordance with article 39, paragraph (4), the courts of both Contracting States shall be competent.

DISSOLUTION OF MARRIAGE

Article 41

(1) The dissolution of marriage shall be determined in accordance with the law of the Contracting State of which both spouses were nationals at the time when the proceedings were instituted.

(2) If one spouse is the national of one Contracting State and the other is a national of the other Contracting State, the court before which the proceedings for dissolution of marriage are being conducted shall apply the law of its own State.

Article 42

(1) In respect of proceedings for the dissolution of marriage as envisaged in article 41, paragraph (1), the courts of the Contracting State of which the spouses are nationals at the time when the proceedings are instituted shall be competent. If at the time when the proceedings are instituted both spouses are domiciled in the territory of the other Contracting State, the courts of the latter shall also be competent.

(2) In respect of proceedings for the dissolution of marriage in accordance with article 41, paragraph (2), the courts of the Contracting State in whose territory both spouses are domiciled shall be competent. If one spouse is domiciled in the

territory of one Contracting State and the other spouse in the territory of the other Contracting State, the courts of both Contracting States shall be competent.

Article 43. NULLITY OF MARRIAGE

(1) The establishment of the nullity or the non-existence of a marriage shall be determined in accordance with the law of the Contracting States according to article 38.

(2) The competence of courts for the establishment of the nullity or the non-existence of a marriage shall be governed by article 42.

LEGAL RELATIONS BETWEEN PARENTS AND CHILDREN

Article 44

(1) The establishment, recognition or contesting of paternity shall be governed by the law of the Contracting State of which the mother was a national at the time of the child's birth. If the nationality of the mother is unknown, the law applicable to the establishment, recognition or contesting of paternity shall be that of the Contracting State in whose territory the child was born.

(2) In respect of the form of the recognition of paternity, it shall be sufficient if the law of the Contracting State in whose territory the recognition takes place is complied with.

Article 45

(1) Other legal relations between parents and children shall be determined in accordance with the law of the Contracting State in whose territory the child is domiciled.

(2) If in a proceeding for the dissolution of a marriage a decision must be taken with regard to legal relations in accordance with paragraph (1), the court shall apply the law of its own State.

Article 46

(1) In respect of a decision concerning legal relations between parents and children outside of a proceeding for the dissolution of marriage the competent authorities shall be those of the Contracting State in whose territory the child is domiciled at the time when the proceeding is instituted.

(2) If in a proceeding for the dissolution of marriage a decision must be taken concerning legal relations between parents and children, the competent court shall be that of the Contracting State which is competent for the proceeding for the dissolution of marriage.

Article 47. FURTHER MAINTENANCE OBLIGATIONS

(1) Maintenance obligations between spouses, divorced spouses, grandparents, parents and grandchildren shall be governed by the law of the Contracting State of which the person asserting a claim to maintenance is a national.

(2) In respect of a decision in accordance with paragraph (1) the competent court shall be that of the Contracting State in whose territory the person against whom the claim for maintenance is asserted is domiciled.

ADOPTION

Article 48

(1) Adoption or termination of adoption shall be determined in accordance with the law of the Contracting State of which the adopter is a national at the time of the application.

(2) If the child is a national of the other Contracting State, the consent of the legal representatives and the competent State authority and, where required in accordance with the law of the State of which the child is a national, the consent of the child must be adduced in connection with the adoption or termination of adoption.

(3) If the child is adopted by a married couple of whom one spouse is a national of one Contracting State and the other spouse is a national of the other Contracting State, the adoption or termination of adoption must comply with the law of both Contracting States.

Article 49

(1) In proceedings relating to adoption or termination of adoption the authority of the Contracting State of which the adopter is a national at the time when the petition is submitted shall be competent. If the adopter and the child being adopted are domiciled in the territory of the other Contracting State, the authorities of that Contracting State shall also be competent.

(2) In the case referred to in article 48, paragraph (3), the authority of the Contracting State in whose territory the married couple have, or last had, their common domicile or residence shall be competent.

GUARDIANSHIP AND CURATORSHIP

Article 50

(1) In respect of the establishment or termination of guardianship or curatorship the applicable law shall be that of the Contracting State of which the person to be placed under guardianship or curatorship is a national.

(2) The legal relations between a guardian or curator and his ward shall be determined in accordance with the law of the Contracting State whose authority appointed the guardian or curator.

(3) The obligation to accept the office of guardian or curator shall be determined in accordance with the law of the Contracting State of which the person to be appointed as guardian or curator is a national.

(4) A national of one Contracting State may be appointed guardian or curator of a national of the other Contracting State if the former is domiciled in the territory of the State in which he is to exercise the functions of guardian or curator.

Article 51

Save as otherwise provided in this Treaty, decisions in cases relating to the establishment or termination of guardianship or curatorship shall be taken by the authority of the Contracting State of which the person in respect of whom guardianship or curatorship is to be established or terminated is a national.

Article 52

(1) Where the need arises to establish guardianship or curatorship in a Contracting State over a national of the other Contracting State whose domicile, residence or property is situated in the territory of the latter Contracting State, the authority of the latter Contracting State shall immediately notify the authority referred to in article 51.

(2) In urgent cases an authority of the other Contracting State shall take the necessary provisional measures in accordance with the law of its own State and shall immediately notify the authority referred to in article 51 accordingly. The provisional measures shall remain in effect until such time as the competent authority of the other Contracting State decides otherwise. The authority which took the provisional measures must be notified of the decision.

Article 53

(1) The authority referred to in article 51 may transfer its exercise of the care of a person who has been placed under guardianship or curatorship to an authority of the other Contracting State if the said person is domiciled in the territory of the latter Contracting State. The transfer of care shall take effect as soon as the authority applied to has taken over the care of the said person and notified the applicant authority accordingly.

(2) The authority which has, in accordance with paragraph (1), taken over the care of the said person shall act in accordance with the law of its own State.

4. MATTERS OF SUCCESSION

Article 54. PRINCIPLE OF EQUALITY

Nationals of either Contracting State shall be afforded the same treatment as nationals of the other Contracting State in respect of the capacity to make or revoke wills disposing of property situated in the territory of the other Contracting State or of rights to be exercised there and to execute or revoke documents relating to disinheritance, and also in respect of the capacity to succeed to such property or rights.

Article 55. APPLICABLE LAW

(1) Succession to movable property shall be determined by the law of the Contracting State in whose territory the decedent was domiciled at the time of his death.

(2) Succession to immovable property shall be determined by the law of the Contracting State in whose territory the immovable property is situated.

Article 56. UNCLAIMED ESTATES

Where, in accordance with the law of the Contracting State in accordance with whose law the succession is determined, no inheritor exists, movable property shall revert to the Contracting State of which the decedent was a national at the time of his death, and immovable property shall revert to the Contracting State in whose territory it is situated.

Article 57. WILLS

(1) The capacity to make or revoke a will or a document relating to disinheritance, and also the legal consequences of intestacy, shall be determined by the law of the Contracting State of which the testator was a national at the time of making a testamentary disposition. The said law shall also apply to the admissible types of wills.

(2) The form in which a will or a document relating to disinheritance is made or revoked shall be determined by the law of the Contracting State of which the testator was a national at the time of making the testamentary disposition or in accordance with the law of the State in whose territory the testamentary disposition was made.

Article 58. COMPETENCE IN MATTERS OF SUCCESSION

(1) In respect of conducting proceedings relating to the movable estate the competent judicial authority shall be that of the Contracting State in whose territory the testator was domiciled at the time of his death.

(2) In respect of conducting proceedings relating to the immovable estate the competent judicial authority shall be that of the Contracting State in whose territory the immovable estate is situated.

(3) The provisions of paragraphs (1) and (2) shall apply *mutatis mutandis* to disputes arising in matters of succession.

PROTECTION OF THE ESTATE

Article 59

(1) If the estate of a national of one Contracting State is to be found in the territory of the other Contracting State, the judicial authority of the latter Contracting State shall take measures in accordance with the law of its own State for the safeguarding and administration of the estate.

(2) The diplomatic mission or consular post shall be informed immediately of any measures taken in accordance with paragraph (1); it may participate in carrying out such measures. At the request of the diplomatic mission or consular post, the measures taken in accordance with paragraph (1) may be modified or rescinded.

(3) At the request of the judicial authority which is competent to conduct the succession proceedings, the measures taken in accordance with paragraph (1) may be modified or rescinded.

Article 60

If a national of either Contracting State dies during a stay in the territory of the other Contracting State, his personal effects, together with an inventory, shall be delivered without any formal proceedings direct to the diplomatic mission or consular post of the Contracting State of which the decedent was a national.

Article 61. OPENING OF WILLS

In respect of the opening and publication of a will the competent judicial authority shall be that of the Contracting State in whose territory the will is to be found. If the judicial authority of the other Contracting State is competent to conduct proceedings relating to the estate, an authenticated copy of the will and a minute of its opening and publication shall be transmitted to it.

Article 62. DELIVERY OF THE ESTATE

(1) If, after the completion of succession proceedings, the movable estate or the proceeds of the sale of the movable or immovable estate devolve upon heirs domiciled or resident in the territory of the other Contracting State and the estate or proceeds cannot be delivered direct to such heirs or their representatives, the delivery shall be made to the diplomatic mission or consular post of the latter Contracting State.

(2) The procedure envisaged in paragraph (1) shall be followed if:

1. All claims of the deceased's creditors presented within the time-limit prescribed in accordance with the law of the Contracting State in whose territory the estate is to be found have been paid or their payment has been secured;

2. All estate taxes and duties have been paid or their payment has been secured;

3. The competent authorities have, where necessary, approved the export of the estate or the transfer of sums of money.

5. CONSIDERATION ACCORDED TO PENDING CASES

Article 63

Where, in accordance with this Treaty, the judicial authorities of both Contracting States are competent to take a decision in a particular proceeding and a petition for the institution of proceedings has been submitted to a judicial authority of one Contracting State, the judicial authority of the other Contracting State shall not be competent to take a decision in the same matter between the same litigants.

PART III. RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF DECISIONS

Article 64. RECOGNITION OF DECISIONS

Final decisions of the competent authorities of one Contracting State in civil and family cases shall be recognized without formal proceedings in the territory of the other Contracting State under the conditions specified in this Treaty.

Article 65. ENFORCEMENT OF DECISIONS

Final and enforceable decisions of those authorities of one Contracting State which are referred to in article 64 shall be enforced in the territory of the other Contracting State under the conditions referred to in this Treaty.

Article 66. CONDITIONS FOR THE RECOGNITION
AND ENFORCEMENT OF DECISIONS

The decisions referred to in articles 64 and 65 shall be:

1. Court decisions in civil and family cases;
2. Amicable agreements concluded in court in civil and family cases;
3. Court decisions relating to claims for damages in criminal cases;
4. Decisions of State notarial offices;
5. Decisions of the youth-assistance referral offices of the German Democratic Republic in cases concerning relations between parents and children and the documents prepared by such offices in maintenance cases;
6. Decisions of judicial authorities relating to the payment of legal costs.

Article 67. CONDITIONS FOR THE RECOGNITION
AND ENFORCEMENT OF DECISIONS

The decisions referred to in article 66 shall be recognized and enforced under the following conditions:

1. If the decision has become final and enforceable in accordance with the law of the Contracting State in whose territory it was rendered;
2. If the competent judicial authority has ensured that the party against whom the decision was rendered has, in accordance with the law of the Contracting State in whose territory the decision was rendered and in accordance with articles 16 and 17, been duly summoned to the proceedings in good time and, in the case of persons lacking capacity for legal action, been duly represented;
3. If the authority of the Contracting State in whose territory the decision was rendered was competent in accordance with this Treaty and, in cases not governed by this Treaty, in accordance with the law of the Contracting State in whose territory enforcement is requested;
4. If in the territory of the Contracting State in which the decision is to be recognized or enforced no final decision has previously been rendered in the same matter and between the same litigants and no proceedings have previously been initiated in the said matter by a judicial authority of that Contracting State.

Article 68. PROCEDURE FOR THE RECOGNITION
AND ENFORCEMENT OF DECISIONS

- (1) The court competent to issue a declaration of enforceability shall be that of the Contracting State in whose territory the enforcement is to be carried out.

(2) In respect of the issuance of the declaration of enforceability and the procedure for enforcement the applicable law shall be that of the Contracting State in whose territory the decision is to be enforced.

(3) The court ruling on the issuance of the declaration of enforceability shall confine itself to establishing whether the conditions specified in articles 66 and 67 have been fulfilled.

APPLICATION FOR THE ISSUANCE OF THE DECLARATION OF ENFORCEABILITY

Article 69

(1) The application for enforcement of the decision may be submitted to the court competent for enforcement direct or through the judicial authority of the Contracting State which rendered the decision at first instance.

(2) An application for the enforcement of decisions shall at the same time be regarded as an application for carrying out the enforcement.

(3) If enforcement of the decision is not authorized or is postponed or stayed, the competent court shall inform the applicant judicial authority accordingly.

Article 70

(1) The application in accordance with article 69 must be accompanied by:

1. The original or a certified copy of the decision and, if it is not evident from the decision that it has become final and enforceable, a certificate to that effect;

2. A document confirming that the party against whom the decision was rendered was demonstrably served with notification of the initiation of proceedings and notification of the decision, in accordance with the provisions of this Treaty;

3. A document confirming that if the party against whom the decision was rendered had no capacity for legal action, he was duly represented;

4. Certified translations of the application for enforcement of the decision and of the confirming documents referred to in items 1 to 3;

5. A copy of the application for enforcement of the decision for the debtors, accompanied by a certified translation.

(2) In the case of decisions concerning the application for enforcement of the decision concerning the costs of proceedings, the application must be accompanied by the original or a certified copy of the decision relating to costs and of the decision establishing the costs, with a notation that the said decision has become effective and enforceable, and also accompanied by a certified translation of the aforementioned documents.

Article 71. OBJECTIONS BY THE DEBTOR

The debtor may, in the court which is competent to issue the declaration of enforceability and to carry out the enforcement, raise objections to the declaration of enforceability and to the enforcement of the decision, in so far as such objections are permissible in accordance with the law of the Contracting State whose court carries out the enforcement of the decision.

Article 72. COSTS OF ENFORCEMENT

The court which is competent for enforcement shall calculate and recover the costs of enforcement of a decision in accordance with the law of its own State.

Article 73. EXPORT OF ARTICLES AND TRANSFER OF SUMS OF MONEY

In respect of the export of articles and the transfer of sums of money from the territory of one Contracting State to the territory of the other Contracting State, the applicable law shall be that of the State from whose territory the articles are exported or the sums of money transferred.

Article 74

The provisions of part III of this Treaty shall also apply to final and enforceable decisions which were rendered before the entry into force of this Treaty.

PART IV. TAKING OVER OF RESPONSIBILITY FOR PROSECUTION
AND EXTRADITION

1. TAKING OVER OF RESPONSIBILITY FOR PROSECUTION

Article 75. APPLICATION FOR THE TAKING
OVER OF RESPONSIBILITY FOR PROSECUTION

(1) Each Contracting State undertakes to prosecute in accordance with its own law, at the request of the other Contracting State, any of its nationals who are suspected of having committed an offence in the territory of the applicant Contracting State.

(2) The obligation to take over the responsibility for prosecution shall also extend to infractions which constitute offences in accordance with the law of the applicant Contracting State and are subject to non-judicial proceedings in accordance with the law of the Contracting State applied to.

(3) The Contracting State applied to shall comply with the application in accordance with its own law.

(4) If, in a proceeding for which the responsibility has been taken over, claims in accordance with civil law are asserted by the persons who have suffered damage as a result of the infraction and appropriate applications for damages exist, they shall be included in the proceedings.

Article 76. CONTENT OF THE APPLICATION

(1) The application for the taking over of responsibility for prosecution must satisfy the requirements referred to in article 13 *mutatis mutandis*.

(2) The application must be accompanied by the following:

1. Articles of evidence;

2. Where necessary, the originals or certified copies of the documents, or else a statement of the result of the investigation;

3. A copy of the provisions which are applicable to the act committed in accordance with the law in force at the place where it was committed;

4. Applications relating to claims for damages;

5. Criminal complaints submitted by the person who has suffered damage, in so far as they are required in accordance with the law of the Contracting State applied to.

(3) If, at the time of the application for the taking over of responsibility for prosecution, the accused person is under detention pending trial or has been taken into temporary custody, he shall be delivered by the extraditing State to the territory of the Contracting State applied to.

(4) The Contracting State applied to shall be required to inform the applicant Contracting State concerning the final decision. At the request of the applicant Contracting State, a copy of the final decision shall be transmitted.

Article 77. CONSEQUENCES OF THE TAKING OVER OF RESPONSIBILITY
FOR PROSECUTION

If application has been made in accordance with article 75 to a Contracting State for the taking over of responsibility for prosecution, no prosecution may be initiated before authorities of the applicant Contracting State after the sentence or other concluding decision rendered by the authorities of the Contracting State applied to has become final; any proceedings which have been initiated shall be terminated.

2. EXTRADITION

Article 78. OBLIGATION TO EXTRADITE

(1) Each Contracting State shall, in accordance with the provisions of this Treaty, deliver to the other Contracting State, on request, persons who are to be prosecuted or to serve a sentence of imprisonment.

(2) Extradition for the purposes of prosecution shall take place in respect of actions which are punishable in accordance with the law of both Contracting States and are subject to a sentence of imprisonment.

(3) Extradition for the execution of a sentence shall take place in respect of the actions referred to in paragraph (2) and if the person concerned has been sentenced to a term of imprisonment.

Article 79. REFUSAL OF EXTRADITION

(1) Extradition shall not take place:

1. If at the time of receipt of the requisition the person whose extradition is sought is a national of the Contracting State applied to;

2. If, in accordance with the law of the Contracting State applied to, exemption from prosecution or from the execution of the sentence has been acquired by reason of lapse of time, or if a person whose extradition is being called for cannot be prosecuted or if the sentence cannot be executed for other legal reasons;

3. If a sentence for the same offence has been imposed in the territory of the Contracting State applied to upon the person whose extradition is sought, or if a decision by which the proceedings were terminated has been rendered.

(2) Extradition may be refused if the offence in respect of which extradition is being sought was committed in the territory of the Contracting State applied to.

(3) If extradition does not take place, the applicant Contracting State shall be notified of the reasons for the refusal.

Article 80. REQUISITIONS FOR EXTRADITION

(1) A requisition for extradition must contain the following data:

1. The title of the applicant authority;

2. The given name and family name of the person to be extradited, his nationality, his domicile or residence and, where possible, a description of his appearance, other personal data and his photograph;

3. The full text of those legal provisions of the applicant Contracting State in accordance with which the action is prosecutable as an offence, including the provisions relating to exemption due to lapse of time.

(2) A requisition for extradition for the purpose of prosecution must be accompanied by the warrant of arrest or a certified copy thereof, together with a description of the circumstances of the case. A requisition for extradition for the purpose of execution of a sentence must be accompanied by a copy of the sentence which has become final and the text of the criminal statute which is the basis for the conviction. If the convicted person has already served part of his sentence, particulars in that regard shall also be transmitted.

Article 81. SUPPLEMENTARY INFORMATION FOR A REQUISITION FOR EXTRADITION

If the requisition for extradition does not contain the necessary information, the Contracting State applied to may request supplementary information and may set a time-limit during which the additional information must be supplied. The said time-limit may be extended upon request.

DETENTION PENDING EXTRADITION

Article 82

Upon receipt of the requisition for extradition, the Contracting State applied to shall immediately take measures to detain the person whose extradition is sought, provided that the conditions for extradition are present.

Article 83

(1) A person may, upon request, be detained even before receipt of a requisition for extradition if the competent authority of the applicant Contracting State refers to a warrant of arrest or a final sentence and states that a requisition for extradition will be submitted forthwith. The request for provisional detention pending extradition may be transmitted by post, telephone, telegraph or some other method.

(2) The competent authorities of one Contracting State may, even in the absence of a request in accordance with paragraph (1), detain a person situated in its territory if he is known to have committed an offence which is extraditable in accordance with article 78.

(3) Detention in accordance with paragraphs (1) and (2) shall be notified without delay to the other Contracting State.

Article 84

(1) The Contracting State applied to shall discontinue the extradition proceedings and release the person detained in accordance with article 82 if the required supplementary information has not been furnished within the time-limit specified in article 81.

(2) A person detained in accordance with the provisions of article 83 shall be released if the requisition is not received within one month from the date on which the other Contracting State was notified of his detention.

Article 85. POSTPONEMENT OF EXTRADITION

(1) If a person whose extradition is being sought is being prosecuted or has been sentenced for another offence in the territory of the Contracting State applied to, extradition may be postponed until the termination of the prosecution or the execution of the sentence.

(2) If postponement of extradition may result in the acquisition of exemption from prosecution because of lapse of time or may prejudice the conduct of the prosecution of the person whose extradition is being sought, a request for temporary extradition for the conduct of prosecution, accompanied by a statement of grounds, may be approved. The applicant Contracting State shall be required to return the extradited person not later than three months after the date of extradition. In justified cases, the time-limit may be extended.

Article 86. REQUISITIONS FROM SEVERAL STATES

If requisitions have been received from several States for the extradition of a person in respect of the same or several offences, the Contracting State applied to shall decide which requisition shall be complied with, giving due regard to all circumstances, such as the nationality of the person whose extradition is sought, the nature and severity of the offence, the place and time at which it was committed, and at which the requisitions were received.

Article 87. LIMITS TO PROSECUTION

(1) The extradited person may not, without the consent of the Contracting State applied to, be prosecuted, punished or extradited to a third State for the conduct of prosecution or the execution of a sentence in respect of another punishable act which was committed before his extradition and which was not taken into account in the consent to his extradition.

(2) The consent of the Contracting State applied to shall not be required if:

1. An extradited person who is not a national of the applicant Contracting State has failed to quit its territory within one month after the date of the conclusion

of the prosecution or the execution of the sentence. Such time-limit shall not include any period during which the extradited person was unable, owing to circumstances beyond his control, to quit the territory of the said Contracting State;

2. The extradited person has quit the territory of the Contracting State to which he was extradited but has subsequently returned to that territory of his own volition.

Article 88. PROCESS OF EXTRADITION

(1) The Contracting State applied to, which has approved the extradition, shall notify the other Contracting State of the place and time of extradition.

(2) A person whose extradition has been approved shall be released if the applicant Contracting State fails to accept him within fifteen days from the date fixed for his extradition.

Article 89. NOTIFICATION OF THE RESULTS OF PROSECUTION

The Contracting State which has accepted an extradited person shall inform the Contracting State applied to of the results of the prosecution. Upon request, a copy of the concluding decision shall be transmitted.

Article 90. RE-EXTRADITION

If an extradited person evades prosecution or the execution of the sentence of imprisonment and returns to the territory of the Contracting State applied to, he shall be re-extradited on the basis of a new requisition for extradition without transmittal of the requisites referred to in article 80.

Article 91. DELIVERY OF ARTICLES

(1) The Contracting State which has been requested to extradite shall, on request, deliver to the applicant Contracting State the articles which were used to commit an extraditable offence within the meaning of article 78, articles of evidence and the articles obtained as a result of the offence. The said articles may be delivered even if extradition does not take place owing to the death of the person concerned or for other reasons.

(2) The Contracting State applied to may temporarily retain the articles referred to in paragraph (1) if it needs them for another prosecution.

(3) The rights of third parties to the articles delivered to the applicant Contracting State shall remain unaffected. After the conclusion of the proceedings, the said articles shall be returned to the Contracting State which delivered them. If persons entitled to articles are in the territory of the applicant Contracting State, the latter shall, with the consent of the Contracting State applied to, be entitled to return the articles direct to the entitled persons.

Article 92. CONVEYANCE IN TRANSIT

(1) A Contracting State shall, on request, permit the conveyance in transit through its territory of persons extradited by a third State to the other Contracting State.

(2) An application for conveyance in transit shall be made and treated in the same manner as a requisition for extradition.

(3) The Contracting States shall not be required to permit the conveyance of persons in transit if their extradition would not be permissible in accordance with this Treaty.

(4) The Contracting State applied to shall permit conveyance in transit in the manner it considers most expedient.

Article 93. COSTS OF EXTRADITION AND CONVEYANCE IN TRANSIT

The costs of extradition shall be borne by the Contracting State in whose territory they were incurred; the costs of conveyance in transit shall be borne by the applicant Contracting State.

PART V. FINAL PROVISIONS

Article 94

This Treaty is subject to ratification.

The exchange of the instruments of ratification shall take place at Prague.

Article 95

(1) This Treaty shall enter into force on the thirtieth day after the exchange of the instruments of ratification.

(2) Either Contracting State may denounce this Treaty in writing. The denunciation shall take effect after the expiry of one year from date on which it is received by the other Contracting State.

Article 96

On the date of the entry into force of this Treaty, the treaty between the Czechoslovak Republic and the German Democratic Republic dated 11 September 1956 concerning legal relations in civil, family and criminal cases shall cease to have effect.

DONE at Berlin on 18 April 1989, in two original copies, each in the Czech and German languages, both texts being equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF the plenipotentiaries of the Contracting States have signed this Treaty and have thereto affixed their seals.

For the Czechoslovak
Socialist Republic:

[*Signed*]

FRANTIŠEK LANGER, CSc.

For the German
Democratic Republic:

[*Signed*]

Dr. HANS-JOACHIM HEUSINGER

[TRADUCTION — TRANSLATION]

TRAITÉ¹ ENTRE LA RÉPUBLIQUE SOCIALISTE TCHÉCOSLOVAQUE ET LA RÉPUBLIQUE DÉMOCRATIQUE ALLEMANDE RELATIF À L'ENTRAIDE JUDICIAIRE EN MATIÈRE CIVILE, FAMILIALE ET PÉNALE

La République socialiste tchécoslovaque et la République démocratique allemande,

Poursuivant le but de développer encore leurs relations fraternelles, reposant sur le Traité d'amitié, de coopération et d'assistance mutuelle du 3 octobre 1977²,

Animés du désir d'approfondir la coopération entre les deux Etats dans le domaine de l'entraide juridique en matière civile, familiale et pénale,

Ont décidé de conclure le présent Traité.

A cette fin elles ont désigné leurs plénipotentiaires :

La République socialiste tchécoslovaque : M. František Langer, Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire de la République socialiste tchécoslovaque auprès de la République démocratique allemande,

La République démocratique allemande : M. Hans-Joachim Heusinger, Vice-Président du Conseil des ministres et Ministre de la justice de la République démocratique allemande,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus de ce qui suit :

TITRE PREMIER. DISPOSITIONS GÉNÉRALES

1. OBJET DE LA COOPÉRATION

Article premier

1) La coopération des Parties contractantes relative à l'entraide judiciaire en matière civile, familiale et pénale a pour objet, en ce qui concerne les activités des entreprises des Parties de leur assurer le bénéfice de la légalité socialiste, en ce qui concerne les ressortissants des Parties contractantes de protéger leurs droits et leurs intérêts légitimes.

2) Au sens du présent Traité, les autorités judiciaires centrales sont, pour la République socialiste tchécoslovaque, le Parquet général de la République socialiste tchécoslovaque, le Ministère de la justice de la République socialiste tchèque et le Ministère de la justice de la République socialiste slovaque, et, pour la République démocratique allemande, le Ministère de la justice et le Parquet général.

¹ Entré en vigueur le 27 avril 1990, soit le trentième jour ayant suivi l'échange des instruments de ratification, qui a eu lieu à Prague le 28 mars 1990, conformément au paragraphe 1 de l'article 95.

² Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1211, p. 43.

3) Les autorités judiciaires au sens du présent Traité sont les tribunaux, les parquets et les services notariaux d'Etat des Parties contractantes.

Article 2

1) Les autorités judiciaires centrales des Parties contractantes échangent des données d'expérience dans le domaine de la législation et de son application par les autorités judiciaires dans leurs domaines de compétence; elles élaborent de nouvelles formes de coopération et de coordination.

2) Les autorités judiciaires centrales des Parties contractantes peuvent convenir de dispositions sur la base du présent Traité et aux fins de son application.

2. PROTECTION JUDICIAIRE

Article 3. ETENDUE DE LA PROTECTION JUDICIAIRE

1) Les ressortissants de chacune des Parties contractantes jouissent, sur le territoire de l'autre Partie, de la même protection judiciaire que les ressortissants de cette Partie. Ils ont accès, librement et sans entrave, aux autorités de l'autre Partie compétentes en matière civile, familiale et pénale; ils peuvent comparaître, former des requêtes, intenter des actions et effectuer d'autres actes de procédure dans les mêmes conditions que les ressortissants de l'autre Partie.

2) Est ressortissante de l'une des Parties contractantes toute personne qui a légalement la nationalité de cette Partie contractante.

3) Les dispositions du présent Traité s'appliquent *mutatis mutandis* aux personnes morales constituées conformément à la législation de l'une des Parties contractantes.

Article 4. DISPENSE DE LA CAUTION « JUDICATUM SOLVI »

Les ressortissants d'une Partie contractante résidant ou domiciliés sur le territoire de l'une ou l'autre des Parties qui comparaissent devant les autorités judiciaires de l'autre Partie ne peuvent être astreints à fournir une caution *judicatum solvi* pour la seule raison qu'ils sont étrangers ou qu'ils n'ont pas de résidence ou de domicile sur le territoire du pays devant les tribunaux duquel ils comparaissent.

DISPENSE DE DROITS DE TIMBRE ET DE FRAIS DE JUSTICE

Article 5

1) Les ressortissants d'une Partie contractante bénéficient sur le territoire de l'autre Partie contractante, devant les autorités judiciaires de cette autre Partie, de l'exemption des frais de justice et de tous autres avantages concernant ces frais dans les mêmes conditions et dans la même mesure que les ressortissants de l'autre Partie.

2) L'exemption des frais de justice visée au paragraphe 1 du présent article s'étend à tous les actes de procédure effectués par les autorités judiciaires de l'autre Partie au titre de l'action en question, y compris l'exécution de la décision.

Article 6

1) L'attestation sur la situation personnelle et l'état de fortune de l'intéressé, nécessaire pour obtenir l'exemption des frais de justice conformément à l'article 5 du présent Traité, est délivrée par l'autorité compétente de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le requérant a son domicile ou sa résidence.

2) Si le requérant n'a pas de domicile ni de résidence sur le territoire d'une Partie contractante, il suffit d'une attestation délivrée par la mission diplomatique ou le poste consulaire de l'Etat dont il est ressortissant.

3) Le service judiciaire compétent qui statue sur la demande d'exemption des frais de justice visée à l'article 5 du présent Traité peut demander des renseignements complémentaires à l'autorité qui a délivré l'attestation.

Article 7

1) La demande d'exemption de frais de justice visée à l'article 5 du présent Traité peut être présentée par l'intermédiaire du tribunal compétent de la Partie contractante dont le requérant est ressortissant. Ce tribunal transmet la demande, accompagnée de l'attestation délivrée conformément à l'article 6 du présent Traité et des autres pièces présentées par le requérant au tribunal de l'autre Partie contractante, conformément à la procédure visée au paragraphe 1 de l'article 11 du présent Traité.

2) En même temps que la demande d'exemption de frais de justice visée à l'article 5 du présent Traité, le requérant peut former sa requête introductive de l'instance à l'occasion de laquelle est présentée la demande d'exemption de frais de justice ainsi qu'une demande de désignation d'avocat ou d'autres demandes connexes.

3. ENTRAIDE JUDICIAIRE

Article 8. EXERCICE DE L'ENTRAIDE JUDICIAIRE

1) Les autorités judiciaires des Parties contractantes se prêtent mutuellement concours en matière civile, familiale et pénale.

2) Les autorités judiciaires prêtent également leur concours aux autres autorités compétentes en matière civile, familiale et pénale.

Article 9. ETENDUE DE L'ENTRAIDE JUDICIAIRE

L'entraide judiciaire s'étend à l'expédition de documents et à l'accomplissement de divers actes de procédure tels que l'audition de parties, d'inculpés, de prévenus, de témoins et d'experts, les expertises, les constats judiciaires, l'envoi et la remise de pièces à conviction et divers actes de procédure.

Article 10. COMMUNICATION DE L'ADRESSE PERSONNELLE, DE L'ADRESSE PROFESSIONNELLE ET DU REVENU

1) Aux fins de l'entraide judiciaire, les autorités judiciaires des deux Parties contractantes déterminent le lieu de séjour, sur leur territoire, des personnes contre lesquelles des personnes résidant ou domiciliées sur le territoire de l'autre Partie

contractante ont entamé ou doivent entamer une procédure en matière civile ou familiale. Les services requis sont tenus de communiquer les renseignements nécessaires à la détermination de ce lieu de séjour.

2) En outre, les autorités judiciaires communiquent l'adresse professionnelle des personnes astreintes à une obligation alimentaire due à une personne qui a son lieu de résidence ou de séjour sur le territoire de l'autre Partie contractante. Elles doivent aussi indiquer le montant du revenu mensuel, pendant les trois dernières années, de la personne astreinte à cette obligation.

Article 11. MODE DE COMMUNICATION

1) Aux fins de l'entraide judiciaire, les autorités judiciaires des Etats contractants communiquent entre elles directement, à moins d'autres dispositions contraires énoncées dans le présent Traité.

2) Les autorités visées au paragraphe 2 de l'article 8 du présent Traité communiquent directement avec les autorités judiciaires des Etats contractants, à moins d'autres dispositions contraires énoncées dans le présent Traité.

3) En ce qui concerne la reconnaissance du droit à une pension alimentaire et le recouvrement de ces pensions, les intérêts des enfants mineurs sont représentés, pour la République socialiste tchécoslovaque, par le service central de protection juridique internationale de l'enfance, dont le siège est à Brno, et, pour la République démocratique allemande, par le service de protection de la jeunesse, des centres d'éducation et des établissements d'éducation spéciale du Ministère de l'éducation, et ces services communiquent directement entre eux.

4) En matière d'extradition et d'exécution des peines, le Ministère de la justice et le Parquet général des deux Parties contractantes communiquent directement entre eux dans le cadre de leurs compétences.

5) Les services visés au paragraphe 4 du présent article peuvent décider d'un commun accord que les tribunaux ou les parquets des Parties contractantes communiqueront directement entre eux.

Article 12. LANGUES UTILISÉES

Les autorités des Parties contractantes communiquent entre elles dans leur propre langue, sauf stipulation contraire du présent Traité.

Article 13. CONTENU ET FORME DES COMMISSIONS ROGATOIRES

1) Les commissions rogatoires doivent contenir les renseignements suivants :

1. Titre de l'autorité requérante;
2. Titre de l'autorité judiciaire requise;
3. Indication de l'affaire donnant lieu à la commission rogatoire;
4. Nom et prénoms des parties, des inculpés, des prévenus, des condamnés, des personnes lésées, des témoins, ainsi que des autres personnes concernées par la commission rogatoire, leur date et lieu de naissance, leur nationalité, leur profession, leur domicile ou leur lieu de résidence ainsi que noms, prénoms, date et lieu de résidence de leurs parents;

5. Nom, prénoms et adresse des représentants légaux.
- 2) Les demandes de signification doivent contenir, outre les renseignements visés au paragraphe 1, l'adresse exacte du destinataire et la désignation de la pièce à signifier.
- 3) Les commissions rogatoires concernant l'accomplissement de divers actes de procédure doivent également contenir un énoncé des faits qui doivent être établis au cours de l'enquête ou des mesures qui doivent être prises et, le cas échéant, l'objet de l'affaire; en matière pénale elles doivent en outre contenir une description du corps du délit et la définition de l'infraction.
- 4) Les commissions rogatoires doivent être revêtues de la signature et du sceau de l'autorité requérante.
- 5) Pour l'assistance judiciaire, les autorités judiciaires des Parties contractantes utilisent des formulaires bilingues dont elles se communiquent le modèle.

PROCÉDURE D'EXÉCUTION DES COMMISSIONS ROGATOIRES

Article 14

Pour exécuter une commission rogatoire, l'autorité judiciaire requise applique la législation de l'Etat dont elle relève. A la demande de l'autorité requérante, elle exécute la commission rogatoire suivant la manière et dans la forme prévues par la procédure de la Partie contractante requérante, dans la mesure où elles ne sont pas contraires aux principes fondamentaux législatifs de la Partie requise.

Article 15

- 1) Si l'autorité judiciaire requise n'est pas compétente pour exécuter la commission rogatoire, elle la transmet à l'autorité judiciaire compétente et en informe l'autorité requérante.
- 2) L'autorité judiciaire requise informe en temps utile l'autorité requérante, sur sa demande, de la date et du lieu de l'exécution de la commission rogatoire.
- 3) Si la commission rogatoire ne peut pas être exécutée du fait de l'adresse qui y est mentionnée, l'autorité requise fait le nécessaire pour établir l'adresse exacte, conformément à sa législation.
- 4) Si l'autorité judiciaire requise n'a pu exécuter la commission rogatoire, elle renvoie les pièces à l'autorité judiciaire requérante et lui en donne les raisons.

Article 16. SIGNIFICATION DES PIÈCES

- 1) Toutes les pièces relatives à une procédure à laquelle sont parties des personnes se trouvant sur le territoire de l'autre Partie contractante sont signifiées conformément aux dispositions des articles 13, 14 et 15 du présent Traité.
- 2) Si la pièce à signifier n'est pas établie dans la langue de la Partie contractante requise et qu'elle n'est pas accompagnée d'une traduction certifiée conforme, l'autorité judiciaire requise remet la pièce au destinataire, si celui-ci est disposé à l'accepter. Si elle ne l'accepte pas, la signification est réputée n'avoir pas eu lieu.

Article 17. PREUVE DE LA SIGNIFICATION

La preuve de la signification est établie, soit par un accusé de réception indiquant le lieu et l'heure de la signification portant la signature de la personne à laquelle la pièce a été signifiée et celle de la personne par laquelle elle l'a été ainsi que le sceau de l'autorité judiciaire requise, soit par un procès-verbal de cette autorité indiquant la forme, le lieu et l'heure de la signification de cette pièce et portant la signature de la personne à laquelle la pièce a été remise.

*Article 18. COMPÉTENCE DES MISSIONS DIPLOMATIQUES
OU DES POSTES CONSULAIRES*

- 1) Les Parties contractantes sont habilitées à signifier des pièces à leurs ressortissants qui se trouvent sur le territoire de l'autre Partie contractante par l'intermédiaire de leurs missions diplomatiques ou de leurs postes consulaires.
- 2) Les Parties contractantes sont habilitées à interroger leurs ressortissants qui se trouvent sur le territoire de l'autre Partie contractante par l'intermédiaire de leurs missions diplomatiques ou de leurs postes consulaires.
- 3) L'application ou la menace d'application de mesures de contraintes est exclue dans les cas visés aux paragraphes 1 et 2 du présent article.

*Article 19. COMPARUTION ET IMMUNITÉ
DES TÉMOINS ET DES EXPERTS*

- 1) Le témoin ou l'expert qui, à la suite d'une citation à comparaître remise par une autorité judiciaire de la Partie requise, comparaît devant une autorité judiciaire de la Partie requérante ne peut, quelle que soit sa nationalité, être poursuivi, arrêté ou puni pour une infraction commise avant que l'intéressé ait franchi la frontière de l'Etat requérant. Les personnes susvisées ne peuvent être ni poursuivies, ni arrêtées, ni punies en raison de leur déposition en qualité de témoin ou d'expert ni pour l'infraction qui fait l'objet de l'action.
- 2) Ledit témoin ou expert perd l'immunité visée au paragraphe 1 s'il ne quitte pas, alors qu'il est en mesure de le faire, le territoire de la Partie requérante dans les sept jours qui suivent celui où l'autorité judiciaire devant laquelle il a comparu l'a informé que sa présence n'est plus nécessaire. Ce délai ne comprend pas la période pendant laquelle l'intéressé n'a pu quitter le territoire de cette Partie pour des raisons indépendantes de sa volonté.
- 3) La citation de témoins ou d'experts ne peut être assortie de la menace de mesures de contrainte en cas de non comparution.

Article 20. REMBOURSEMENT DES FRAIS DES TÉMOINS ET DES EXPERTS

Les personnes visées à l'article 19 du présent Traité ont droit au remboursement de leurs frais de déplacement, de leurs frais de séjour à l'étranger, ainsi que des pertes de salaires qu'elles ont subies; les experts ont en outre droit à des honoraires pour leurs services. La citation doit mentionner la somme à laquelle les personnes appelées à comparaître ont droit; sur leur demande, l'autorité de la Partie requérante leur verse une avance au titre du remboursement des frais.

Article 21. EXTRADITION TEMPORAIRE POUR TÉMOIGNAGE

S'il est nécessaire d'interroger comme témoin un individu détenu sur le territoire de la Partie contractante requise, celle-ci peut extradier temporairement l'intéressé, à condition que celui-ci soit maintenu en état d'arrestation et renvoyé à cette Partie dès la fin de l'interrogatoire.

Article 22. FRAIS D'ASSISTANCE JUDICIAIRE

1) L'autorité judiciaire requise n'exige pas le remboursement des frais d'assistance judiciaire. Chacune des Parties contractantes prend à sa charge tous les frais d'assistance judiciaire encourus sur son territoire.

2) L'autorité judiciaire requise informe l'autorité judiciaire requérante du montant des frais. Si l'autorité requérante recouvre ces frais sur la personne qui est tenue de les acquitter, lesdites sommes sont acquises à la Partie contractante dont l'autorité les a recouvrées.

4. INFORMATION

Article 23. RENSEIGNEMENTS SUR DES QUESTIONS DE DROIT

Les autorités judiciaires centrales des Parties contractantes se communiquent mutuellement, sur demande, des renseignements sur la législation nationale actuellement ou précédemment en vigueur dans leurs Etats respectifs et sur la jurisprudence correspondante.

*Article 24. RENSEIGNEMENTS CONCERNANT LES DÉCISIONS
DES TRIBUNAUX*

1) Chacune des Parties contractantes tient l'autre informée des jugements définitifs rendus en matière pénale par leurs tribunaux contre des ressortissants de l'autre Partie contractante.

2) Sur demande et dans les cas justifiés, les renseignements visés au paragraphe 1 du présent article peuvent être communiqués aussi au sujet de personnes qui ne sont pas ressortissantes de la Partie requérante.

3) Sur demande, les Parties contractantes se communiquent autant que possible les empreintes digitales des personnes visées aux paragraphes 1 et 2 du présent article.

Article 25. EXTRAITS DU CASIER JUDICIAIRE

Chaque Partie contractante communique à l'autre, sur demande et sans frais, un extrait du casier judiciaire des personnes, qui ont précédemment fait l'objet d'une condamnation devant les tribunaux de l'autre Partie contractante.

5. DOCUMENTS OFFICIELS

Article 26. DISPENSE DE LÉGALISATION

1) Tout document dûment délivré ou certifié sur le territoire de l'une des Parties contractantes par un service officiel ou toute personne spécialement habilitée à

cet effet conformément à la législation de cette Partie, qui a été signé et porte le cachet officiel, est accepté sans légalisation par les autorités de l'autre Partie contractante. Il en est de même des signatures, ainsi que des copies et traductions de documents.

2) Les documents visés au paragraphe 1 du présent article établis sur le territoire de l'une des Parties contractantes sont aussi considérés, sur le territoire de l'autre Partie, comme ayant la même valeur que les documents correspondants de cette autre Partie.

Article 27. COMMUNICATION D'ACTES DE L'ÉTAT CIVIL

1) Les autorités compétentes de chaque Partie contractante s'adressent les extraits d'actes d'état civil, ainsi que les compléments et les modifications qui leur sont apportés concernant les ressortissants de l'autre Partie, dès que ceux-ci leur sont demandés.

2) Sur demande des autorités, judiciaires ou autres, de l'une des Parties contractantes, les services de l'état civil de l'autre Partie contractante adressent à des fins officielles des extraits du registre de l'état civil et sans frais.

3) Les documents visés aux paragraphes 1 et 2 du présent article sont transmis par la voie diplomatique ou consulaire.

Article 28. TRANSMISSIONS DE DOCUMENTS D'ÉTAT CIVIL ET D'AUTRES DOCUMENTS DEMANDÉS PAR DES RESSORTISSANTS

1) Les ressortissants de chacune des Parties contractantes peuvent demander directement aux organes compétents de l'autre Partie contractante qu'elles établissent et leur envoient des documents d'état civil et leur envoient d'autres documents qui ont trait aux droits et intérêts personnels des personnels concernés (documents relatifs à l'ancienneté, par exemple). Si l'organe requis n'est pas compétent pour répondre à la demande, il la transmet à l'organe compétent et en informe le requérant.

2) Les documents sont transmis par la voie diplomatique ou consulaire.

Article 29. SIGNIFICATION DE DÉCISIONS RELATIVES À L'ÉTAT CIVIL

1) Les tribunaux de chacune des Parties contractantes communiquent gratuitement sur demande des renseignements sur les décisions des organes qui concernent l'état civil des ressortissants de l'autre Partie contractante.

2) Les organes intéressés transmettent les demandes visées au présent article et y répondent conformément aux dispositions de l'article 11 du présent Traité.

TITRE II. DROIT APPLICABLE ET COMPÉTENCE

1. DROIT PERSONNEL

Article 30. CAPACITÉ

La capacité d'une personne physique d'exercer des droits, d'assumer des devoirs et d'agir en droit est régie par la législation de la Partie contractante dont elle est ressortissante.

Article 31. CAPACITÉ JURIDIQUE DES PERSONNES MORALES

La capacité juridique d'une personne morale est régie par la législation de la Partie contractante conformément aux lois de laquelle ladite personne morale a été constituée.

DÉCLARATION D'INCAPACITÉ

Article 32

A moins d'autre disposition contraire du présent Traité, les autorités judiciaires compétentes pour déclarer l'incapacité ou la lever sont celles de la Partie contractante dont l'intéressé est ressortissant.

Article 33

1) Si les autorités judiciaires de l'une des Parties contractantes sur le territoire de laquelle réside un ressortissant de l'autre Partie contractante estiment que des raisons justifient de déclarer ce ressortissant incapable ou de lever une incapacité prononcée à son endroit, elles en informent les autorités judiciaires compétentes de l'autre Partie contractante. En cas d'urgence, elles peuvent prendre des mesures conservatoires pour protéger l'intéressé ou ses biens, en informant les autorités judiciaires compétentes de l'autre Partie contractante.

2) Si les autorités judiciaires de l'autre Partie contractante n'entament aucune procédure ni ne se manifestent dans les trois mois qui suivent la date à laquelle elles ont reçu l'information visée au paragraphe 1 du présent article, les autorités judiciaires de la Partie contractante sur le territoire de laquelle réside l'intéressé peuvent déclarer l'incapacité ou la lever.

3) L'incapacité ne peut être déclarée ou levée conformément aux dispositions du paragraphe 2 du présent article que pour des motifs prévus par la législation de l'une et de l'autre Parties contractantes. La décision est communiquée aux autorités judiciaires compétentes de l'autre Partie contractante.

Article 34

Les dispositions des articles 32 et 33 du présent Traité s'appliquent *mutatis mutandis*, si la législation de l'une des Parties contractantes prévoit la déclaration d'incapacité partielle.

*Article 35. DÉCLARATION DE DISPARITION
ET DE DÉCÈS ET CONSTAT DE DÉCÈS*

1) La déclaration de décès relève des tribunaux de la Partie contractante dont le défunt était ressortissant à la dernière date à laquelle il a été reconnu en vie.

2) Les tribunaux de l'une des Parties contractantes peuvent déclarer le décès de ressortissants de l'autre Partie contractante :

1. A la demande d'une personne qui fait valoir un droit d'héritage ou de propriété de biens matrimoniaux sur des biens immobiliers du disparu situés sur le territoire de la première Partie contractante;

2. A la demande du conjoint du disparu, si au moment de la demande, il réside sur le territoire de cette Partie contractante.

3) Le décès est déclaré conformément à la législation de la Partie contractante dont le disparu était ressortissant à la dernière date à laquelle il a été reconnu en vie.

4) Les dispositions des paragraphes 1 à 3 du présent article s'appliquent *mutatis mutandis* aux déclarations de disparition et aux constats de décès.

5) Les décisions visées au paragraphe 2 du présent article n'ont valeur juridique que sur le territoire de la Partie contractante dont un tribunal a prononcé la décision.

2. TRANSACTIONS

Article 36. FORME DES TRANSACTIONS

1) La forme des transactions est régie par la législation de la Partie contractante applicable aux transactions elles-mêmes. Il suffit toutefois de se conformer à la législation du lieu de la transaction.

2) La forme des transactions portant sur des biens immobiliers est régie par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les biens sont sis.

Article 37. TRANSACTIONS RELATIVES À DES BIENS IMMOBILIERS

1) La législation applicable aux transactions relatives à des biens immobiliers est celle de la Partie contractante sur le territoire de laquelle se trouvent lesdits biens.

2) Les autorités judiciaires compétentes au sujet des transactions visées au paragraphe 1 du présent article sont les autorités judiciaires de la Partie contractante sur le territoire de laquelle se trouvent lesdits biens.

3) La nature mobilière ou immobilière des biens est déterminée par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle se trouvent lesdits biens.

3. DROIT DE LA FAMILLE

Article 38. MARIAGE

1) Les conditions requises pour contracter un mariage sont fixées pour chacun des futurs époux par la législation de la Partie contractante dont il est ressortissant. En outre, en ce qui concerne les causes d'empêchement de mariage, sont applicables les dispositions de la législation de la Partie sur le territoire de laquelle le mariage est contracté.

2) La forme du mariage est régie par la législation de la Partie sur le territoire de laquelle le mariage est contracté.

DROITS ET DEVOIRS RESPECTIFS DES ÉPOUX ET RÉGIME MATRIMONIAL

Article 39

1) Les droits et devoirs respectifs et le régime matrimonial des époux sont régis par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ils ont leur domicile conjugal.

2) Si l'un des époux a son domicile sur le territoire de l'une des Parties contractantes et l'autre sur le territoire de l'autre Partie et s'ils sont tous deux ressortissants d'une même Partie contractante, leurs droits et devoirs respectifs, de même que leur régime matrimonial, sont régis par la législation de la Partie dont ils sont ressortissants.

3) Si l'un des époux est ressortissant de l'une des Parties contractantes et l'autre ressortissant de l'autre Partie et si l'un d'eux est domicilié sur le territoire de l'une des Parties contractantes et l'autre sur le territoire de l'autre Partie, leurs droits et devoirs respectifs et leur régime matrimonial sont régis par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ils avaient établi leur dernier domicile conjugal.

4) Si les conjoints visés au paragraphe 3 ne résidaient pas au même domicile, la législation applicable est celle de la Partie contractante dont relève le tribunal devant lequel l'action est intentée.

Article 40

Ont compétence pour trancher les questions relatives aux droits et devoirs respectifs et au régime matrimonial des époux les autorités de la Partie contractante dont la législation doit être appliquée, conformément aux paragraphes 1, 2 et 3 de l'article 39 du présent Traité. Dans le cas visé au paragraphe 4 de l'article 39 du présent Traité, ont compétence les tribunaux de l'une et l'autre Partie contractante.

DIVORCE

Article 41

1) En matière de divorce, la législation applicable est celle de la Partie contractante dont les époux sont ressortissants au moment où l'action en divorce est introduite.

2) Si l'un des époux est ressortissant de l'une des Parties contractantes et l'autre ressortissant de l'autre Partie, la législation applicable est celle dont relève l'autorité devant laquelle est introduite l'action en divorce.

Article 42

1) Sont compétentes en matière de divorce dans le cas visé au paragraphe 1 de l'article 41 les autorités de la Partie contractante dont les époux sont ressortissants au moment où est introduite l'action en divorce. Si au moment où l'action en divorce est introduite les conjoints sont domiciliés sur le territoire de l'autre Partie contractante, les autorités judiciaires de cette autre Partie sont également compétentes.

2) Sont compétentes en matière de divorce dans le cas visé au paragraphe 2 de l'article 41 les autorités de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les deux époux sont domiciliés. Si l'un des époux est domicilié sur le territoire de l'une des Parties contractantes et l'autre sur le territoire de l'autre Partie, les autorités judiciaires de l'une et l'autre Partie contractante sont compétentes en matière de divorce.

Article 43. ANNULLATION DU MARIAGE

1) En matière de dissolution ou d'annulation du mariage, la législation applicable est celle qui est indiquée à l'article 38 en matière de mariage.

2) La question de savoir quelles autorités sont compétentes pour statuer sur une action en dissolution ou en annulation de mariage est réglée conformément aux dispositions de l'article 42.

RELATIONS JURIDIQUES ENTRE PARENTS ET ENFANTS

Article 44

1) Les actions en recherche ou contestation de paternité sont régies par la législation de la Partie contractante dont la mère est ressortissante au moment de la naissance. Si la nationalité de la mère est inconnue, ces actions sont régies par la législation de la Partie contractante sur le territoire duquel l'enfant est né.

2) Pour ce qui est de la forme de la reconnaissance de la paternité, il suffit de se conformer à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la paternité a été reconnue.

Article 45

1) Les autres relations juridiques entre les parents et leurs enfants sont régies par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ils ont leur résidence commune.

2) Afin de déterminer les relations juridiques visées au paragraphe 1 du présent article en cas de procédure de divorce, le tribunal applique la législation de son pays.

Article 46

1) Les décisions relatives aux relations juridiques entre parents et enfants en dehors de toute procédure de divorce relèvent de la compétence des autorités de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'enfant réside au moment de l'introduction de l'instance.

2) Les décisions relatives aux relations juridiques entre parents et enfants relèvent du tribunal de la Partie contractante qui est compétente en ce qui concerne la procédure de divorce.

Article 47. AUTRES OBLIGATIONS ALIMENTAIRES

1) L'obligation alimentaire entre conjoints, conjoints divorcés, grand-parents, parents et petits-enfants est déterminée par la législation de l'Etat contractant dont la personne qui demande la pension alimentaire est ressortissante.

2) Les décisions visées au paragraphe 1 du présent article relèvent des tribunaux de l'Etat sur le territoire duquel réside la personne à laquelle il est demandé de payer la pension.

ADOPTION

Article 48

1) L'adoption ou la révocation de l'adoption est régie par la législation de la Partie contractante dont l'adoptant est ressortissant au moment de la demande.

2) Si l'enfant est ressortissant de l'autre Partie contractante, l'adoption ou la révocation de l'adoption sont subordonnées au consentement de l'enfant, lorsque la législation de la Partie dont il est ressortissant l'exige, ainsi qu'au consentement de son représentant légal et de l'autorité officielle compétente de ladite Partie.

3) Si l'enfant est adopté par des conjoints dont l'un est ressortissant de l'une des Parties contractantes et l'autre ressortissant de l'autre Partie, l'adoption ou la révocation de l'adoption est régie par la législation des deux Parties.

Article 49

1) En matière d'adoption ou de révocation de l'adoption, sont compétentes les autorités judiciaires de la Partie contractante dont l'adoptant est ressortissant au moment de la demande. Si l'adoptant et l'adopté sont domiciliés sur le territoire de l'autre Partie contractante, les autorités judiciaires de cette autre Partie sont également compétentes.

2) Dans le cas visé au paragraphe 3 de l'article 48 du présent Traité, sont compétentes les autorités de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les conjoints ont ou ont eu leur domicile conjugal ou leur résidence commune.

TUTELLE ET CURATELLE

Article 50

1) Les conditions d'ouverture et de levée de la tutelle et de la curatelle sont régies par la législation de la Partie contractante dont est ressortissante la personne dans l'intérêt de laquelle la tutelle ou la curatelle est organisée.

2) Les rapports juridiques entre le tuteur ou le curateur et la personne placée sous tutelle ou curatelle sont régis par la législation de la Partie contractante dont l'autorité compétente a désigné le tuteur ou le curateur.

3) L'obligation d'accepter les charges de tutelle ou de curatelle est régie par la législation de la Partie contractante dont est ressortissant le tuteur ou le curateur.

4) Un ressortissant d'une Partie contractante peut être nommé tuteur ou curateur d'un ressortissant de l'autre Partie contractante s'il est domicilié sur le territoire de la Partie où il a à exercer ses fonctions.

Article 51

Sauf stipulation contraire du présent Traité, il appartient à l'autorité de la Partie contractante dont est ressortissante la personne dans l'intérêt de laquelle la tutelle ou la curatelle est organisée de se prononcer sur l'ouverture ou la fin de la tutelle ou la curatelle.

Article 52

1) Si une tutelle ou une curatelle doit être organisée dans l'intérêt d'un ressortissant d'une Partie contractante dont le domicile, la résidence ou les biens se trouvent sur le territoire de l'autre Partie, l'autorité intéressée de cette dernière Partie en avise immédiatement l'autorité désignée à l'article 51 du présent Traité.

2) En cas d'urgence, une autorité de l'autre Partie contractante peut elle-même prendre, conformément à sa législation nationale, les mesures provisoires voulues à condition d'en aviser immédiatement l'autorité visée à l'article 51 du présent Traité. Les mesures provisoires demeurent en vigueur jusqu'à ce que l'autorité compétente de la première Partie contractante en décide autrement, ce dont elle doit aviser l'autorité qui a pris les mesures provisoires.

Article 53

1) L'autorité compétente, aux termes de l'article 51 du présent Traité, peut transférer la tutelle ou la curatelle à une autorité de l'autre Partie contractante si l'intéressé a son domicile ou sa résidence sur le territoire de cette Partie. Le transfert prend effet lorsque l'autorité requise a assumé la tutelle ou la curatelle conformément à la législation nationale et a avisé les autorités requérantes du fait qu'elle assume la tutelle ou la curatelle.

2) L'autorité assumant la tutelle ou la curatelle selon les conditions prévues au paragraphe 1 l'exerce conformément à sa législation nationale.

4. SUCCESSION

Article 54. PRINCIPE D'ÉGALITÉ EN MATIÈRE DE SUCCESSION

Les ressortissants de l'une des Parties contractantes jouissent des mêmes droits que les ressortissants de cette autre Partie en ce qui concerne la capacité d'établir ou de révoquer un testament ayant trait aux biens situés sur le territoire de l'autre Partie contractante et aux droits qui doivent y être exercés, ainsi que la capacité d'acquérir ces biens ou ces droits par succession.

Article 55. DROIT SUCCESSORAL

1) En ce qui concerne les biens meubles, la succession est régie par la législation de la Partie contractante dont le *de cuius* était ressortissant au moment du décès.

2) En ce qui concerne les biens immobiliers, la succession est régie par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les biens immobiliers sont situés.

Article 56. DÉVOLUTION DE BIENS À L'ÉTAT

Lorsque, aux termes de la législation de la Partie contractante applicable en la matière, une succession tombe en déshérence, les biens meubles passent à l'Etat dont le *de cuius* était ressortissant au moment du décès et les biens immobiliers à l'Etat sur le territoire duquel ils sont situés.

Article 57. TESTAMENT

1) La capacité d'établir ou de révoquer un testament ou de déshériter quiconque ainsi que les conséquences juridiques des dispositions testamentaires viciées sont régies par la législation de la Partie contractante dont le *de cuius* était ressortissant au moment de l'établissement ou de la révocation des dispositions testamentaires. Il en est de même des modalités applicables aux dispositions testamentaires.

2) La forme du testament au profit d'héritiers ou à leur détriment ou sa révocation est régie par la législation de la Partie contractante dont le *de cuius* était ressortissant au moment de l'établissement ou de la révocation du testament ou bien par application de la législation nationale de l'Etat sur le territoire duquel le testament a été établi ou révoqué.

Article 58. COMPÉTENCE EN MATIÈRE SUCCESSORALE

1) Les successions relatives à des biens meubles sont réglées par les autorités judiciaires de la Partie contractante dont le *de cuius* était ressortissant au moment du décès.

2) Les successions relatives à des biens immeubles sont réglées par les autorités judiciaires de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ces biens immeubles sont situés.

3) Les dispositions des paragraphes 1 et 2 sont applicables *mutatis mutandis* aux litiges résultant des successions.

MESURES CONSERVATOIRES

Article 59

1) Si les biens laissés par un ressortissant de l'une des Parties contractantes se trouvent sur le territoire de l'autre Partie, l'autorité judiciaire de cette autre Partie prend les mesures nécessaires à la conservation ou à l'administration de ces biens.

2) Les mesures prises en vertu du paragraphe 1 du présent article sont notifiées sans délai à la mission diplomatique ou au poste consulaire de l'autre Partie contractante qui peut participer à leur exécution. A la demande de la mission diplomatique ou du poste consulaire, lesdites mesures peuvent être modifiées ou rapportées.

3) Les mesures prises en vertu du paragraphe 1 du présent article peuvent être modifiées ou rapportées à la demande de l'autorité judiciaire compétente pour régler la succession.

Article 60

Si un ressortissant de l'une des Parties contractantes décède au cours d'un séjour de courte durée sur le territoire de l'autre Partie contractante, ses effets personnels sont inventoriés et remis sans autre formalité à la mission diplomatique ou au poste consulaire de la Partie contractante dont il était ressortissant.

Article 61. OUVERTURE DU TESTAMENT

L'ouverture et la publication d'un testament relèvent de la compétence de l'autorité judiciaire de la Partie contractante sur le territoire de laquelle se trouve le testament. Lorsque la succession est réglée par l'autorité judiciaire de l'autre Partie contractante, il lui est expédié une copie certifiée conforme du testament et le procès-verbal de son ouverture et de sa publication.

Article 62. REMISE DE LA SUCCESSION

1) Si, après l'accomplissement des formalités de succession sur le territoire de l'une des Parties contractantes, les meubles de la succession ou le produit de la vente des meubles et immeubles échoient à des héritiers ayant leur domicile ou leur résidence dans le territoire de l'autre Partie et qu'il n'est pas possible de remettre directement ces biens ou cette somme aux héritiers ou à leurs fondés de pouvoir, lesdits biens et le produit de leur vente sont remis à la mission diplomatique ou au poste consulaire de cette autre Partie contractante.

2) Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent lorsque :

1. Toutes les dettes du *de cuius*, déclarées dans les délais prescrits par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle se trouve la succession, ont été payées ou garanties;

2. Tous les droits de succession et toutes les créances déclarées ont été payés ou garantis;

3. Les autorités compétentes ont, pour autant que de besoin, autorisé l'exportation des biens de la succession ou le transfert du produit de leur vente.

5. DESSAISISSEMENT D'UNE AFFAIRE

Article 63

Si, dans une instance particulière, conformément au présent Traité, les autorités judiciaires des deux Parties sont compétentes et qu'une requête a été introduite devant des autorités judiciaires de l'une des Parties, les autorités judiciaires de l'autre Partie n'ont plus compétence dans l'instance considérée.

TITRE III. RECONNAISSANCE ET EXÉCUTION DES DÉCISIONS JUDICIAIRES

Article 64. RECONNAISSANCE DES DÉCISIONS JUDICIAIRES

Les décisions exécutoires rendues dans les affaires civiles et familiales par les autorités compétentes de l'une des Parties contractantes sont reconnues, dans les conditions prévues par le présent Traité, sans autre formalité sur le territoire de l'autre Partie contractante.

Article 65. EXÉCUTION DES DÉCISIONS

Les décisions exécutoires rendues par les autorités de l'une des Parties contractantes visées à l'article 64 du présent Traité sont exécutées sur le territoire de l'autre Partie contractante dans les conditions prévues par le présent Traité.

Article 66. DÉCISIONS SUSCEPTIBLES D'ÊTRE RECONNUES ET EXÉCUTÉES

Par décisions au sens des articles 64 et 65 du présent Traité, on entend :

1. Les décisions rendues dans les affaires civiles et familiales;
2. Les sentences arbitrales rendues par les tribunaux dans les affaires civiles et familiales;
3. Les décisions portant sur l'attribution de dommages-intérêts dans les affaires pénales;
4. Les décisions des services notariaux d'Etat;
5. Les décisions de la Commission de la jeunesse de la République démocratique allemande et les jugements rendus par elle en matière de pension alimentaire;
6. Les condamnations aux dépens.

Article 67. CONDITIONS REQUISES POUR LA RECONNAISSANCE ET POUR L'EXÉCUTION DES DÉCISIONS JUDICIAIRES

Les décisions judiciaires visées à l'article 66 du présent Traité sont reconnues et exécutées lorsque :

1. Le jugement est devenu définitif et exécutoire conformément à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle il a été rendu;
2. Lorsque l'autorité judiciaire compétente s'est assurée que la partie succombante a été dûment convoquée en temps utile pour participer à la procédure conformément à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision a été rendue et aux dispositions des articles 16 et 17 du présent Traité et, en cas d'incapacité judiciaire, a eu la possibilité de se faire représenter;
3. Si un tribunal de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision a été rendue était compétent en application du présent Traité, et, dans les cas qui ne sont pas visés par le présent Traité, en application de la législation de la Partie contractante sur le territoire de l'Etat contractant dans lequel l'exécution est demandée;
4. Si, dans la même affaire entre les mêmes Parties, sur le territoire de l'Etat contractant dans lequel la reconnaissance ou l'exécution est demandée, une décision exécutoire n'a pas été précédemment rendue par une autorité judiciaire de cet Etat contractant ou si une procédure n'est pas déjà en cours.

Article 68. PROCÉDURE D'EXÉCUTION DES DÉCISIONS JUDICIAIRES

- 1) L'*exequatur* relève des tribunaux de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les décisions judiciaires doivent être exécutées.

2) L'examen des demandes d'*exequatur* et la procédure d'octroi sont régis par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'exécution doit avoir lieu.

3) Pour l'octroi de l'*exequatur*, le tribunal se borne à s'assurer que les conditions visées aux articles 66 et 67 sont réunies.

DEMANDE D'« EXEQUATUR »

Article 69

1) La demande d'*exequatur* peut être présentée directement au tribunal compétent en matière d'exécution ou par l'intermédiaire de l'autorité de la Partie contractante qui s'est prononcée en premier ressort.

2) Les demandes d'*exequatur* sont assimilées à des demandes d'exécution des décisions judiciaires.

3) Si la demande d'*exequatur* n'est pas acceptée, est refusée ou suspendue, le tribunal compétent en informe les autorités judiciaires requérantes.

Article 70

1) La demande d'*exequatur* visée à l'article 69 est accompagnée des pièces suivantes :

1. La grosse du jugement ou une expédition certifiée conforme du jugement et une pièce attestant qu'il est définitif et exécutoire, si cela ne ressort pas du texte;

2. Une pièce attestant que la partie succombante a été informée de l'introduction de l'instance et de la décision conformément aux dispositions du présent Traité;

3. Une pièce attestant que la partie succombante, en cas d'incapacité judiciaire, a eu la possibilité de se faire représenter;

4. La traduction certifiée conforme de la demande d'exécution et des pièces visées aux paragraphes 1 à 3 du présent article;

5. Une copie de la demande d'*exequatur* accompagnée d'une traduction certifiée conforme destinée aux créanciers.

2) Les demandes d'exécution de décisions relatives aux frais de justice doivent être accompagnées d'une grosse ou d'une expédition certifiée conforme de la décision de la justice relative aux frais et à leur calcul, attestant que la décision est définitive et exécutoire, ainsi que d'une traduction certifiée conforme de ces pièces.

Article 71. EXCEPTIONS ÉLEVÉES PAR LE DÉBITEUR

Le débiteur peut élever devant le tribunal compétent pour délivrer l'*exequatur* et exécuter le jugement des exceptions quant à la recevabilité de la demande ou au bien-fondé des revendications agréées par le jugement, si lesdites exceptions sont admises par la législation de la Partie contractante dont l'autorité a rendu le jugement.

Article 72. FRAIS D'EXÉCUTION

Le calcul et le recouvrement des frais d'exécution seront régis par les dispositions relatives à l'exécution des jugements des tribunaux de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision est exécutée.

Article 73. REMISE D'OBJETS ET TRANSFERT DE FONDS

Si des objets ou des fonds se trouvant sur le territoire de l'une des Parties contractantes doivent être remis ou transférés sur le territoire de l'autre Partie contractante, l'exportation desdits articles ou le transfert desdits fonds est effectué conformément à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle se trouvent lesdits objets ou lesdits fonds.

Article 74

Les dispositions du Titre III du présent Traité s'appliquent aussi aux décisions définitives et exécutoires antérieures à l'entrée en vigueur du présent Traité.

TITRE IV. EXÉCUTION DES POURSUITES PÉNALES ET EXTRADITION

1. EXÉCUTION DES POURSUITES PÉNALES

Article 75. DEMANDE D'EXÉCUTION DES POURSUITES PÉNALES

1) Chaque Partie contractante s'engage, à la demande de l'autre, à poursuivre, conformément à sa législation, ses ressortissants soupçonnés d'avoir commis une infraction pénale sur le territoire de la Partie contractante requérante.

2) L'obligation de poursuivre s'étend aux infractions qui sont punissables conformément à la législation de la Partie contractante requérante et sont passibles de poursuites autres que judiciaires selon la législation de la Partie contractante requise.

3) La Partie requise donne droit à la demande conformément à sa propre législation.

4) Si, dans une instance au sujet de laquelle la Partie requise a accepté d'exécuter des poursuites une personne lésée a droit à des dommages-intérêts et engage des poursuites à ce titre, la demande de dommages-intérêts est réunie à l'instance principale.

Article 76. CONTENU DE LA DEMANDE

1) Les demandes d'exécution de poursuites pénales doivent répondre, *mutatis mutandis*, aux conditions énoncées à l'article 13.

2) Les renseignements ci-après doivent être joints à la demande :

1. Eléments de preuve;

2. Si nécessaire, l'original des pièces ou une copie certifiée conforme ou la grosse du jugement;

3. Le texte des dispositions législatives qui sont applicables à l'acte commis au lieu où il l'a été, conformément à la législation applicable;

4. La demande de dommages-intérêts;
5. La demande de poursuites pénales de la part des personnes lésées conformément à la législation de la Partie contractante requise.
- 3) Si l'accusé se trouve au moment de la demande de poursuite pénale en détention préventive ou provisoirement en état d'arrestation, il est transféré de l'Etat déférant dans le territoire de l'Etat requis.
- 4) La Partie contractante requise informe la Partie contractante requérante de la décision finale. A la demande de la Partie contractante requérante, elle lui transmet une expédition de décision finale.

Article 77. ISSUE DES POURSUITES PÉNALES

Si une condamnation ou toute autre sentence exécutoire a été prononcée par les organes judiciaires de la Partie contractante à laquelle a été adressée une demande de poursuites conformément à l'article 75, aucune procédure pénale ne peut être engagée par les autorités de la Partie requérante qui sont tenues de prononcer une ordonnance de non-lieu.

2. EXTRADITION

Article 78. OBLIGATION D'EXTRADITION

- 1) Chaque Partie contractante s'engage, conformément aux dispositions du présent Traité, à livrer à l'autre, sur demande, les individus se trouvant sur son territoire qui sont réclamés aux fins de poursuites pénales ou de l'exécution d'une condamnation.
- 2) L'extradition aux fins de poursuites n'a lieu que pour des actes qui sont reconnus comme délictueux par la législation des deux Parties contractantes et qui sont punis d'une peine privative de liberté d'une durée supérieure à un an ou d'une peine plus grave.
- 3) L'extradition aux fins de l'exécution d'une condamnation n'a lieu que lorsque l'individu qui est réclamé en raison d'actes visés au paragraphe 1 du présent article a été condamné à une peine privative de liberté d'une durée supérieure à six mois.

Article 79. REFUS D'EXTRADER

- 1) L'extradition n'a pas lieu dans les cas suivants :
  1. Si l'individu réclamé est ressortissant de la Partie requise à la date de la demande;
  2. Si, aux termes de la législation de la Partie requise, les poursuites pénales ou l'exécution de la condamnation ne peuvent avoir lieu pour cause de prescription ou si l'intéressé ne peut être poursuivi ou que la peine ne peut pas être appliquée pour toute autre raison;
  3. Si l'intéressé a fait déjà l'objet, pour la même infraction, d'une condamnation définitive ou de toute autre sentence exécutoire rendue par un tribunal ou une autre autorité de la Partie requise sur le territoire de la Partie requise;

2) L'extradition peut être refusée si l'infraction en vertu de laquelle elle est demandée a été commise sur le territoire de la Partie requise.

3) S'il n'est pas procédé à l'extradition, la Partie requérante doit être informée des motifs du refus d'extrader.

Article 80. DEMANDE D'EXTRADITION

1) La demande d'extradition doit contenir les renseignements suivants :

1. Titre de l'organe requérant;

2. Les nom, prénoms et nationalité de l'individu réclamé, son lieu de résidence ou son domicile et, dans la mesure du possible, son signalement et d'autres renseignements concernant sa personnalité ainsi que sa photographie;

3. Le texte intégral des dispositions législatives de la Partie requérante en vertu desquelles l'infraction est passible de poursuites, y compris les dispositions relatives à la prescription.

2) Si l'extradition est demandée aux fins de poursuites judiciaires, la demande doit être accompagnée du mandat d'arrêt ou de sa copie conforme indiquant les circonstances de l'infraction ou si l'extradition est demandée en vue de l'exécution d'une condamnation, la demande doit être accompagnée d'une expédition du jugement définitif de condamnation, ainsi que du texte de la loi définissant l'infraction. Si le condamné a déjà purgé une partie de sa peine, ce fait doit être indiqué.

Article 81. RENSEIGNEMENTS COMPLÉMENTAIRES

Si la demande d'extradition ne contient pas toutes les données nécessaires, la Partie requise peut réclamer des renseignements complémentaires et fixer un délai pour leur production. Ce délai peut être prorogé sur demande.

ARRESTATION AUX FINS D'EXTRADITION

Article 82

Dès réception de la demande, la Partie requise procède à l'arrestation de l'individu réclamé, sauf lorsque l'extradition ne peut avoir lieu.

Article 83

1) Un individu réclamé peut être arrêté avant la réception de la demande d'extradition si l'autorité compétente de la Partie requérante spécifie le mandat d'arrêt ou la condamnation définitive et indique qu'une demande d'extradition suit immédiatement. La demande peut être transmise par la poste, par télégraphe, par téléphone ou par tout autre moyen.

2) Les autorités compétentes d'une Partie contractante peuvent, même en l'absence de la demande visée au paragraphe 1, arrêter un individu qui se trouve sur son territoire s'il y a lieu de croire qu'il a commis une infraction donnant lieu à extradition conformément à l'article 78.

3) Toute arrestation opérée conformément aux paragraphes 1 et 2 du présent article est immédiatement notifiée à l'autre Partie.

Article 84

1) Si les renseignements demandés ne sont pas reçus dans le délai fixé conformément à l'article 81, la Partie requise déclare la procédure close et met en liberté l'individu arrêté conformément aux dispositions de l'article 82 du présent Traité.

2) Un individu arrêté en vertu de l'article 83 est libéré si la demande d'extradition n'est pas reçue dans le délai d'un mois à compter de la date d'expédition à l'autre Partie contractante de l'avis de l'arrestation de l'intéressé.

Article 85. EXTRADITION DIFFÉRÉE

1) Si l'individu réclamé est poursuivi sur le territoire de la Partie requise ou a été condamné sur le territoire de la Partie requise pour une autre infraction, l'extradition peut être différée jusqu'à ce que l'action soit close ou que la peine ait été purgée ou remise.

2) Si l'extradition différée risque d'entraîner la prescription ou de compromettre gravement l'instruction de l'infraction imputée à l'individu réclamé, ce dernier peut être extradé temporairement aux fins de poursuites pénales dès réception d'une demande motivée. La Partie requérante renvoie l'individu extradé au plus tard trois mois après la date de son extradition. En cas de besoin ce délai peut être prolongé.

Article 86. DEMANDES D'EXTRADITION CONCURRENTES

Si l'extradition d'un individu est demandée par plusieurs Etats, pour une infraction pénale déterminée ou pour diverses infractions, il appartient à la Partie requise de choisir celle des demandes présentées à laquelle elle donnera suite en tenant compte de toutes les circonstances, notamment la nationalité de l'intéressé, la nature et la gravité de l'acte, le lieu et la date où il a été commis, le lieu et la date de la demande.

Article 87. LIMITE DES POURSUITES

1) L'individu extradé ne peut, sans le consentement de la Partie requise, être poursuivi, puni ou livré à un Etat tiers pour une infraction antérieure à la remise autre que celle qui a motivé l'extradition.

2) Le consentement de la Partie contractante requise n'est pas exigé :

1. Si l'individu extradé, qui n'est pas ressortissant de la Partie requérante, n'a pas quitté le territoire de la Partie requérante dans un délai d'un mois après la clôture de la procédure pénale ou de l'exécution de sa peine. Ce délai ne comprend pas la période pendant laquelle l'extradé n'a pu, sans que la faute lui soit imputable, quitter le territoire de la Partie requérante;

2. Si l'individu extradé a quitté le territoire de la Partie requérante mais y est retourné par la suite de son plein gré.

Article 88. EXTRADITION

1) Si elle donne son accord à l'extradition, la Partie requise informe la Partie requérante de la date et du lieu de la remise.

2) Si la Partie requérante ne reçoit pas l'individu dont l'extradition a été acceptée dans un délai de quinze jours à partir de la date fixée, l'intéressé peut être mis en liberté.

Article 89. COMMUNICATION DE L'ISSUE DES POURSUITES PÉNALES

La Partie requérante informe la Partie requise de l'issue des poursuites pénales engagées contre l'extradé. Il est communiqué, sur demande, expédition du jugement dès que celui-ci est devenu définitif.

Article 90. RÉEXTRADITION

Si l'individu extradé se soustrait aux poursuites pénales ou à l'exécution de sa peine et regagne le territoire de la Partie requise, il est réextradé sur nouvelle demande sans qu'il soit nécessaire de produire les pièces visées à l'article 80.

Article 91. REMISE D'OBJETS

1) La Partie requise remet à la Partie requérante les objets qui ont servi à commettre l'infraction donnant lieu, conformément à l'article 78, à l'extradition de son auteur, ainsi que les objets liés à l'infraction ou tombés entre ses mains du fait de l'infraction. Ces objets sont remis même si l'extradition ne peut avoir lieu par suite du décès ou de la fuite de l'intéressé ou pour toute autre raison.

2) La Partie requise peut différer la remise des objets visés au paragraphe 1 du présent article si elle en a besoin pour une autre procédure pénale.

3) Les droits de tiers sur les objets remis à la Partie requérante sont réservés. Après la clôture de la procédure, lesdits objets sont restitués à la Partie contractante qui les a remis. Si des personnes se trouvant sur le territoire de la Partie requérante ont des droits sur ces objets, cette dernière peut, avec le consentement de la Partie requise, les transmettre directement à ces personnes.

Article 92. TRANSIT

1) Chacune des Parties contractantes autorise, sur demande, le transit à travers son territoire des individus qu'un Etat tiers livre à l'autre Partie contractante.

2) La demande d'autorisation de transit est présentée et examinée selon la même procédure que la demande d'extradition.

3) Les Parties contractantes ne sont pas tenues d'autoriser un pareil transit si l'extradition n'est pas prévue par le présent Traité.

4) La Partie requise autorise le transit de la manière qu'elle juge la plus appropriée.

Article 93. FRAIS D'EXTRADITION ET DE TRANSIT

Les frais d'extradition sont à la charge de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ils sont encourus, tandis que les frais de transit sont à la charge de la Partie requérante.

TITRE V. DISPOSITIONS FINALES

Article 94

Le présent Traité sera soumis à ratification.

L'échange des instruments de ratification aura lieu à Prague.

Article 95

1) Le présent Traité entrera en vigueur trente jours après l'échange des instruments de ratification.

2) Chacune des Parties contractantes peut dénoncer par écrit le présent Traité. La dénonciation prend effet à l'expiration d'une période d'un an à compter de la date de réception de la notification par l'autre Partie.

Article 96

A compter du jour de son entrée en vigueur, le présent Traité remplacera le Traité entre la République socialiste tchécoslovaque et la République démocratique allemande relatif à l'entraide judiciaire en matière civile, familiale et pénale du 11 septembre 1956.

FAIT à Berlin le 18 avril 1989 en deux exemplaires, chacun en langues tchécoslovaque et allemande, les deux textes faisant également foi.

EN FOI DE QUOI les plénipotentiaires des deux Parties contractantes ont signé le présent Traité et y ont apposé leur sceau.

Pour la République
socialiste tchécoslovaque :

[Signé]

FRANTIŠEK LANGER

Pour la République
démocratique allemande :

[Signé]

HANS-JOACHIM HEUSINGER

